

Jegyzőkönyv

Készült: Mezőtárkány Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2019. december 16-án 17⁰⁰ órakor tartott rendkívüli üléséről

Helye: Dormánd Latinovits Kastély épülete, Dormánd, Dózsa György út 21.

Jelen vannak: Tóthné Szabó Anita polgármester, Pásztor István, Besenyei Barbara, Kriston Jánosné, Szaniszló Péterné települési képviselő, Dr. Kovács András jegyző

Igazoltan távol: Halászné Tóth Mónika, Nagy Géza

Jegyzőkönyvvezető: Demeter Dóra

Tóthné Szabó Anita polgármester köszönti a testületi ülésen megjelenteket, megállapítja az ülés határozatképességét a jelenléti ív alapján. A 7 fő képviselőből, 5 fő jelen van. A Képviselő-testület jegyzőkönyv hitelesítőnek egyhangú 5 igen szavazattal Besenyei Barbara és Kriston Jánosné képviselőt választotta.

Tóthné Szabó Anita polgármester a napirendi pontok megtárgyalása a kiküldött meghívó szerint lett elfogadva.

N A P I R E N D :

1. Aktuális ügyek, egyebek

1.) Aktuális ügyek, egyebek

1.), „Művelődési ház energetikai korszerűsítése” tárgyú hirdetmény közzététele nélküli közbeszerzési eljárás megindításáról

Tóthné Szabó Anita polgármester mivel a jelen lévők részéről hozzászólás, vélemény nem hangzik el, így az előterjesztés szerint a határozati javaslatot teszi fel szavazásra.

A 7 fő Képviselő-testületi tagból 5 fő vett részt a szavazásban, és 5 igen szavazattal az alábbi határozatot hozza:

Mezőtárkány Község Önkormányzat Képviselő-testületének 109/2019. (XII. 16.) határozata

„Művelődési ház energetikai korszerűsítése” tárgyú hirdetmény közzététele nélküli közbeszerzési eljárás megindításáról

1. Mezőtárkány Község Önkormányzata ajánlatkérő nevében a „Művelődési ház energetikai korszerűsítése” tárgyú, a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 115.§ (1) bekezdése szerinti – nemzeti eljárásrendbe tartozó - hirdetmény közzététele nélküli közbeszerzési eljárás megindítását elrendeli,

2. A Képviselő-testület az eljárás során az alábbi gazdasági szereplőket kéri fel ajánlattételre:

Név: Tető Centrum '95 Kft.

Székhely: 3300 Eger, Radnóti Miklós u. 48.

Cégjegyzékszám: 10-09-026050

Adószám: 13289043-2-10

Törvényes képviselő: Hajmási Péter

E-mail cím: tetocentrum@chello.hu

Név: Fix Modul Kft.

Székhely: 3400 Mezőkövesd, Batthyány u. 9.

Cégjegyzékszám: 05-09023532

Adószám: 23803048-2-05

Törvényes képviselő: Kalotai Zsolt

E-mail cím: zsokalo70@gmail.com

Név: Bafag Kft.

Székhely: 3250 Pétervására, Rózsa u. 12.

Cégjegyzékszám: 10090272286

Adószám: 13859165-2-10

Törvényes képviselő: Balázs Norbert

E-mail cím: bafag@t-online.hu

RE-NI Út Kft.

Képviseli: Molnár István

Cégjisz: 10-09-031427

Székhely: 3375. Mezőtárkány, Mikszáth Kálmán u.7.

Adósz: 23083752-2-10

E- mai cím: reniutkft@gmail.com

Név: EnergoCord '74 Kft.

Székhely: 3400 Mezőkövesd, Kossuth Lajos u. 29.

Cégjegyzékszám: 0509012313

Adószám: 13520931-2-05

Törvényes képviselő: Takács Ottó

E-mail cím: energocordkft@gmail.com

3. A Képviselő-testület a Kbt. 27.§ (4) bekezdésére figyelemmel az alábbi bírálóbizottsági tagokat jelöli ki az ajánlatok értékelésére:

- Michnyóczki Nándor, közbeszerzés tárgya szerinti műszaki-szakmai szakértelen
- Soós Gabriella, pénzügyi szakértelen
- dr. Tóth Gergely, közbeszerzési-jogi szakértelen, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
- Pásztor István, egyéb, Kbt. szerint előírt szakértelemmel nem rendelkező tag

4. A megvalósítandó építési beruházás tekintetében a fedezet az TOP-3.2.1-16-HE1-2017-00031 – „Művelődési ház energetikai korszerűsítése Mezőtárkányban” pályázati forrás alapján biztosított, melynek összege mindösszesen nettó 45 998 425,-Ft, bruttó 58 418 000,- Ft.

5. Az építési beruházás tekintetében a becsült érték meghatározása a Kbt. 28. § (2) bekezdés d) pontja alapján szakmai kamarák által ajánlott díjszabások alapján, illetőleg az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése alapján a tervezői költségvetés alapján történt.

6. A tervezői költségvetés alapján ezen közbeszerzési eljárásban mindösszesen nettó 45 998 425,- Ft becsült érték került meghatározásra.

7. A Kbt. 16-19. § szerinti becsült érték meghatározására vonatkozó előírások alkalmazásra kerültek az előkészítés során, az építési beruházások értékét az Önkormányzatnak más beszerzéssel nem kellett egybeszámítania, illetőleg az Önkormányzat a Kbt. 19. § szerinti tilalmi előírásokra tekintettel járt el.

8. A Képviselő-testület a Kbt. 27.§ (3) bekezdésének való megfelelés érdekében az alábbi felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadót jelöli ki:

Cégnév: Jámbor Tóth Kolláth Ügyvédi Iroda;

Felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó: dr. Tóth Gergely Székhely: 3530 Miskolc, Rákóczi utca 14. 1/5. Lajstromszám: 00523

9. A Képviselő-testület felhatalmazza a Polgármestert, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatásához szükséges további intézkedéseket tegye meg.

Felelős: polgármester

Határidő: értelemszerűen

2.) Mezőtárkány Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

Az Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

Tóthné Szabó Anita polgármester mivel a jelen lévők részéről további hozzászólás, vélemény nem hangzik el, így a program szerint a határozati javaslatot teszi fel szavazásra.

A 7 fő Képviselő-testületi tagból 5 fő vett részt a szavazásban, és 5 igen szavazattal az alábbi határozatot hozza:

Mezőtárkány Község Önkormányzat Képviselő-testületének
110/2019. (XII. 16.) határozata

**Mezőtárkány Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
elfogadásáról**

Mezőtárkány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta az elkészült "Helyi Esélyegyenlőségi Programot", és azt a melléklet szerinti tartalommal elfogadta.

Határidő: Azonnal

Felelős: Polgármester

3.) Mező-Fa 2011. Nonprofit Kft. megszűnéséről

Tóthné Szabó Anita polgármester javasolja a Mező-Fa 2011. Nonprofit Kft. megszűnést, amit az indokolja, hogy a Mező-Fa 2011. Nonprofit Kft. nyereséges és rentábilis működését nem látja biztosítottnak, valamint egyre növekvő a tagi kölcsön állománya.

Tóthné Szabó Anita polgármester mivel a jelen lévők részéről hozzászólás, vélemény nem hangzik el így a határozati javaslatot teszi fel szavazásra.

A 7 fő Képviselő-testületi tagból 5 fő vett részt a szavazásban, és 5 igen szavazattal az alábbi határozatot hozza:

Mezőtárkány Község Önkormányzat Képviselő-testületének
111/2019. (XII. 16.) határozata

Mező-Fa 2011. Nonprofit Kft. megszűnéséről

Mezőtárkány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete tekintettel arra, hogy a Mező-Fa 2011. Nonprofit Kft. nyereséges és rentábilis működését nem látja biztosítottnak, valamint tekintettel a tagi kölcsön egyre növekvő állományára, a Mező-Fa 2011. Nonprofit Kft. 2020. január 1. napjával történő egyszerűsített végelszámolását határozza el.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Ragó Zsigmond ügyvezető

4.) A Polgármester jutalmának megállapításáról

Pásztor István alpolgármester javasolja, hogy Tóthné Szabó Anita polgármester jutalmat kapjon a 2019-es évben végzett alázatos és eredményes munkájáért.

Pásztor István alpolgármester mivel a jelen lévők részéről hozzászólás és ellenvélemény nem hangzik el így a határozati javaslatot teszi fel szavazásra.

Tóthné Szabó Anita polgármester érintettség miatt nem vesz részt a szavazásban.

A 7 fő Képviselő-testületi tagból 4 fő vett részt a szavazásban, és 4 igen szavazattal az alábbi határozatot hozza:

Mezőtárkány Község Önkormányzat Képviselő-testületének
112/2019. (XII. 16.) határozata

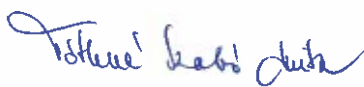
A Polgármester jutalmának megállapításáról

Mezőtárkány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy Tóthné Szabó Anita polgármester részére 2019. évi áldozatos és eredményes munkájának elismeréseként bruttó 200.000 Ft, azaz Kettőszázezer forint összegű jutalmat állapít meg, 2020. januári kifizetés mellett.

Határidő: 2020. január 31.

Felelős: Alpolgármester

Tóthné Szabó Anita polgármester mivel a jelen lévők részéről hozzászólás, vélemény nem hangzik el, így a testületi ülést 18 óra 00 perckor bezárja.

Tóthné Szabó Anita
polgármester

Dr. Kovács András
jegyző

Jegyzőkönyv hitelesítők

Kriston Jánosné
települési képviselő

Besenyei Barbara
települési képviselő

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Mezőtárkány Községi Önkormányzat

2019

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	56
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	90
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	101
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	109
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for- profit	114
szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	114
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	118
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	120
1. A HEP IT részletei	120
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	120
A beavatkozások megvalósítói	122
Jövőképünk	124
Az intézkedési területek részletes kifejtése	126
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	153
3. Megvalósítás	169
A megvalósítás előkészítése	169
A megvalósítás folyamata	169
Monitoring és visszacsatolás	171
Nyilvánosság.....	171
Érvényesülés, módosítás	172
4. Elfogadás módja és dátuma	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Mezőtárkány Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A települési önkormányzatoknak öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadniuk, amelyben helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősök csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a helyi önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv összhangjáról.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Földrajzi és természeti adottságok:

Heves megye rendkívül változatos tájakkal rendelkezik. Északi részén a Mátra és a Bükk nyújtotta hegynyél, míg délen az Alföld sík tája tarkítja. Délről a Tisza-tó határolja, amely Magyarország legnagyobb mesterséges tava. A felszín erős függőleges tagoltsága miatt igen változatos mikroklimák jellemzik. Az évi középhőmérséklete 8-10°C-fok közötti - attól függően, hogy a megye északi vagy déli részéről van-e szó. Mezőtárkány Heves Megye délkeleti részén, a Borsodi-Mezőségben, Füzesabonytól 6 kilométerre délre fekszik. A 3-as számú főúttól 6 km-re van, a Füzesabony-Debrecen vasútvonalon közelíthető meg. Saját vasútállomással rendelkezik. Az M3-as autópálya közelsége földrajzilag kedvező helyzetet teremt a falu számára. Rendszeres buszjáratok közlekednek a településen, naponta többször is. Heves Megye székhelye Eger, 26 km-re található Mezőtárkány településétől, a körzetközponti és járásszékhely város Füzesabony kerékpárral is könnyen megközelíthető távolságra található. A település lakosai autóval, busszal, vonattal utazhatnak a megye székhelyére.

Történeti áttekintés:

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A települést az első okleveles források 1261-ben említik Tottarkan névalakban. Mezőtárányként 1353-ból szerepel a korabeli iratokban. A XV. század végére a község az egri káptalan birtoka lett. A káptalan közbejárására a település vásártartási jogot szerez, így mezővárosi jelleget ölt, a rangot azonban sohasem kapta meg. A törökök 1552-ben elpusztították a falut, ami néhány év után újjá épült. 1563-ban Mezőtárány népes Mező-Alsótárány pusztá volt, majd 1687-ben ismét elnéptelenedett, de 1701-re újra benépesült. Birtokosa ismét az egri káptalan lett és az is maradt egészen a legújabb időkig.

Az első templom 1720-ban épült, Szent István tiszteletére. Az épület ma is áll, un. "Fehér-magtár"-ként ismerik az emberek.

Az 1771-es úrbérrendezés során a falu határait I. osztályúnak minősítik. Ekkor is földművelő népek lakják. 1773-ban új templom épül, mely ma is a hitélet központja. Védőszentje: Olajba főtt Szent János. 1807-ben plébániához is épült.

A századfordulón (1900) 3045 lakosa volt a falunak. A szervezet oktatás a településen 1896-tól van. Az itt élők hitelszövetkezetbe tömörültek, önkéntes tűzoltó egyesület és olvasó egyesület szerveződik. A lakosság fő foglalkozása a mezőgazdasági őstermelés. Néhány kereskedő és iparos szolgálja a lakosság igényeit. Az I. világháború után jelentős változások következnek. 1930-ban a községet 3 017 lélek lakta. A lakosság szín magyar volt, vallás szerint megosztva döntően római katolikus, de volt református, evangélikus és izraelita is csekély számban.

A lakosság döntően a mezőgazdaságból élt, a kisbirtokok voltak túlsúlyban. Az önálló gazdálkodás mellett jelentős számban voltak a mezőgazdasági cselédek, illetve mezőgazdasági munkások. A szántókon főleg búzát, kukoricát, árpat, rozsot, zabot, zöldségterményt, burgonyát, cukor- és takarmányrépat, dinnyét és sok hüvelyeset termeltek. A község területe ekkor 6 800 kat. holdat tett ki.

A II. világháború után a község újabb fejlődésnek indult. A villamosítás után sorra épültek az új házak. Az általános iskolai oktatás mellett az 1940-es évek végén az óvodai ellátás is beindult. Az egészségügyi ellátást a helyi orvos és két szülésznő biztosította.

A mezőgazdasági termelésnek új keretet adnak az 1950-es évek elején létrejövő termelőszövetkezeti csoportok, majd a nagyüzemi termelőszövetkezetek, mely utóbbiból még egy ma is működik a községben. A településen is létrejön az új tanácsrendszerként a községi tanács és fokozatosan kiépülnek annak intézményei. A község státusza 1895 és 1950 között nagyközség, ezt követően önálló tanácsú község volt a füzesabonyi járásban. Az 1990.évi önkormányzati választások óta – mint önálló települést – 10, majd 7 tagú önkormányzati testület irányítja.

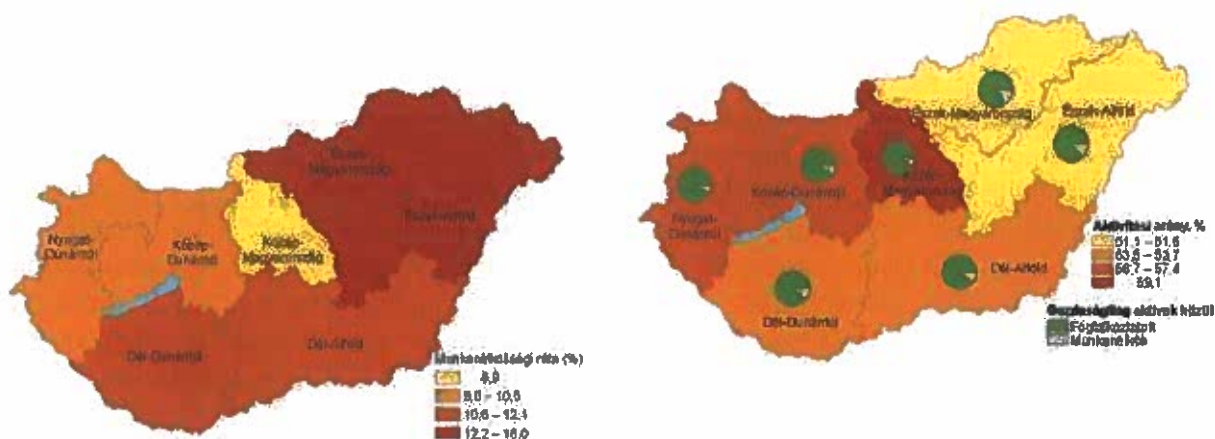
A község első pecsétje 1772-ből való, mely a szántás jelenét ábrázolja: szántást végző földműves egyik kezében ostor, másikkal az ekeszerva látható, továbbá az eke, taliga, az elébe fogott két ökörrel, felettük csillag és a felírás: „MEZŐTARKAN” felette ismét csillag.

A település új címerét 2001-ben alkották. A címer: álló, háromszögű pajzs kék mezejében zöld pajzstalp, melynek közepén ezüst, nyitott könyv lebeg, a pajzstalapot a kék mezőtől ezüst hullámos pólya választja el, melynek középső ívén jobbra fordult, arany sas áll, felemelt jobbajával függőleges helyzetű arany búza kékét tart. A pajzs alatt jobb és bal oldalt arany búzakaralások, szárai, a pajzs alatt keresztezik egymást. A pajzs felett „MEZŐTÁRKÁNY” felirat.

Gazdasági helyzet

Heves megyében a megművelhető földterület jelentős részén borszőlőt termesztenek, a bor tehát jelentős "exportterméke" a megyének (Eger és környéke, Gyöngyös, Nagyréde). Mezőtárkányon nem jellemző a szőlőtermesztés. A megye alföldi részen elsősorban gabona-, illetve takarmánynövény-földekkel találkozhatunk, de nagy mennyiségben termesztenek dinnyét is (főként Heves környékén).

Mezőtárkányon a vállalkozások zöme, kis vállalkozás, őstermelő, bt., kft., egyéni vállalkozó. Mint az ország legtöbb településén, itt is és a szomszéd településeken is, egymás mellett van jelen a nagyüzemi mezőgazdaság, valamint a kis és közepes magángazdaság. Mezőtárkány határában szépen, gondosan művelt földekkel találkozunk, bevetve különböző gabonanövényekkel /kukorica, búza/ és szántóföldi növényekkel /napraforgó/. Több család megélhetését is biztosítja a földművelés, mezőgazdaság. A település vállalkozói rétege tehát mezőgazdasággal, vendéglátással, kereskedelemmel, és különböző szolgáltatásokkal /fodrászat, helyi lakosságra koncentrált kiskereskedelem/ foglalkozik. A megyében több, viszonylag jelentős ipari létesítmény található, kistérségünkben viszont kevés. Munkahelyet az itt élő emberek számára Füzesabony és Eger ipari, kereskedelmi, szolgáltatást nyújtó létesítményei adják. A közfoglalkoztatási programnak köszönhetően az önkormányzat vált helyben a legnagyobb munkáltatóvá.

Demográfiai adatok:

Mezőtárkány lakónépessége 2017-ben 1559 fő volt. A kistérség egyik közepes területű és létszámú települése. Mezőtárkány népessége körében a nők aránya minimálisan magasabb a férfiak arányánál /férfiak száma: 737 fő, nők száma: 822 fő./ Ez az aránykülönbség 65 év felett a legnagyobb /nők: 166 fő, férfi 87 fő, egymáshoz viszonyítva/. A faluban nagyon sok egyedülálló idős ember. A településen megfigyelhető az előregedő népesség. Aktív korú lakosság száma összesen: 934 fő /18-59 éves lakosok/. A gyermekek, fiatalok aránya /349 fő/ kevesebb az időskorúakétól. A számok alapján is megfigyelhető az előregedő népesség kialakulása.

A településen 2017-ben ? esettel több halálozás történt, mint élve születés. A statisztikai adatok is évről évre mutatják a lakosságszám csökkenését.

Településünkön számottevő a roma lakosság száma, az utóbbi években a bevándorlások miatt tovább nőtt a létszámuk településünkön.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2016	1582	
2017	1559	
2018	1601	
2019		
2020		

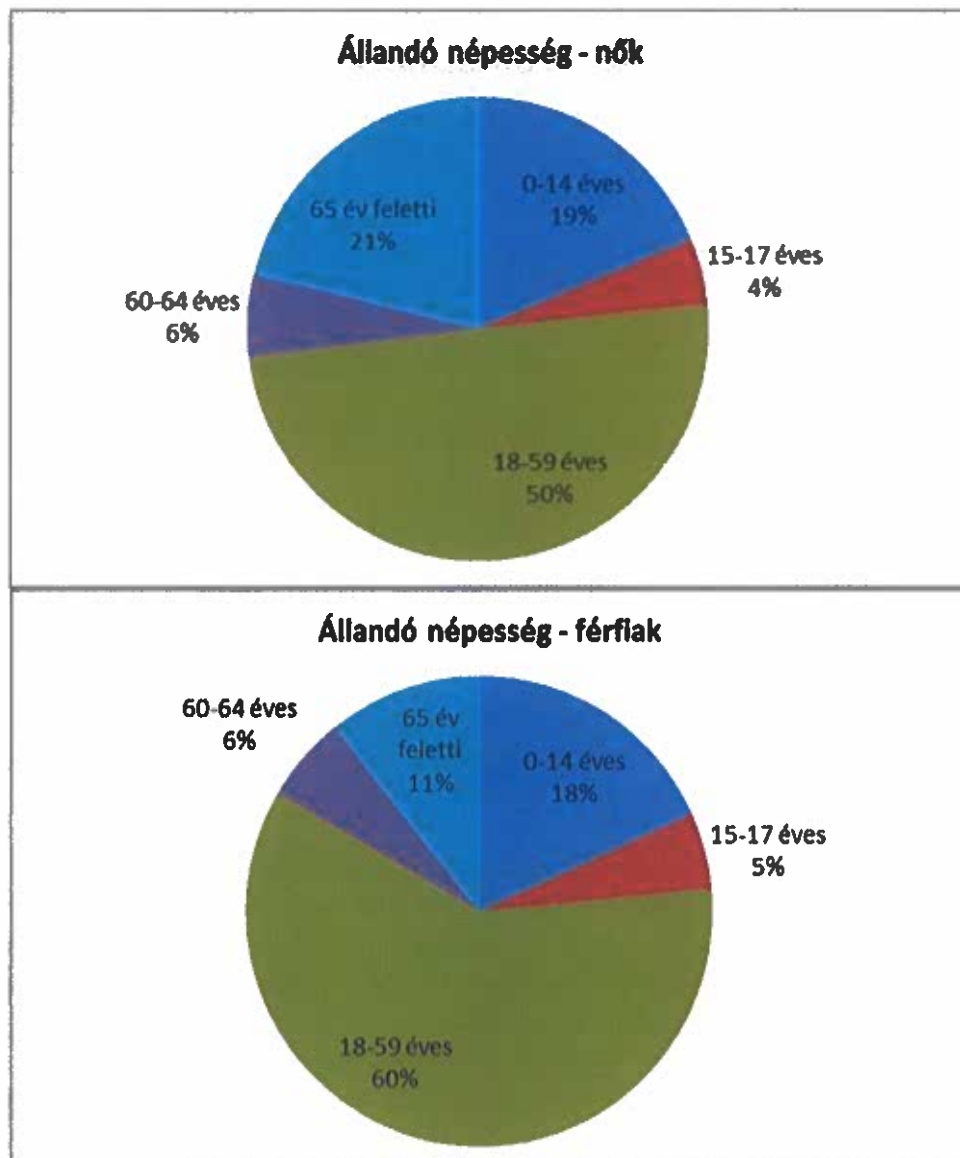
Forrás: TeIR

Amint az a táblázatból is kitűnik, a lakónépesség száma változó ütemben, de határozottan csökken. A csökkenés néha megakadó üteme annak is köszönhető, hogy az elköltözők számát kompenzálja a beköltözők száma. A beköltöző családokra jellemző, hogy halmozottan hátrányos helyzetű sok gyermekes roma családok. Az elmúlt években több roma fiatal is vásárolt lakást településünkön melyet otthonteremtési támogatásból finanszírozott. A lakásvásárlást követően családot is alapítottak itt. Mezőtárkányon alacsonyok az ingatlanárak, ami ide vonzza a kevés pénzzel rendelkező családokat. Ez sok feszültséget okoz a falu lakosai körében, melynek széleskörű elterjedését indokolt megakadályozni. Az elköltözés minőségi romlást okoz, mivel a munkaképes, ill. képzett fiatalok elköltözése a jellemzőbb. Összevetve a 4-es számú táblázattal, az ott kimutatott eredmények kiegyenlítik egymást, jelentős értékkülönbséget nem mutatnak.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			6	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	822	734	1559		
0-2 évesek			51		
0-14 éves	145	125	270		
15-17 éves	33	27	60		
18-59 éves	449	485	934		
60-64 éves	42	39	81		
65 év feletti	159	83	242		

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A grafikon egyértelmű kimutatást nyújt a lakosság fiatalkori és időskori arányára. Teljesen kiegyenlített az arány a 0-14 éves korú gyermekek viszonylatán. Ugyanez az arány eltolódik némileg a 15-17 éves korú fiatalok esetében, mivel az összlakossághoz képest viszonyított 5 %-os arányukban 54%-os férfi létszám ellenében csak 46 %-os a nők aránya a településen. Az aktív korúak grafikonja a férfiak többségét mutatja, ez az eltérés 5 százaléknyi. Sajnos a grafikon nem érzékelteti pontosan az aktív korúakon belül a pályakezdéshez és pályavégzetükhöz közeledők arányát.

Az idősebb korosztály elemzése kimutatja, hogy míg településen élő 60 – 64 éves korosztály nemek megoszlását tekintve gyakorlatilag teljesen kiegyenlített (sőt, a nők 49 %-os arányával szemben ebben a korosztályban 51 %-os részesedéssel képviseltetik magukat a férfiak), 65 év felett ez az arány drasztikusan megváltozik. A legidősebb korosztályban a nők százalékos arányban lényegesen többen vannak, mint az ugyan ilyen korú férfiak.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2016	248	284	87,32%
2017	242	270	89,62%
2018	242	284	85,21%
2019			
2020			

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az évek során beköltözők száma mindig kisebb volt az elköltözők számától, a lakosságszámhoz képes jelentősnek nevezhető arányban, ami a csekély mértékűnek nevezhető természetes fogyás mellett a tényleges katalizátora a lakosságszám – csökkenésnek.

A születési arány drasztikus enyhe népességfogyást mutat, kivéve a 2011 év vonatkozásában, ahol a népesség természetes fogyása az előző évekhez képest jelentősnek nevezhető. Az előtte lévő időszakban a születések száma közötti különbség nem nevezhető lényegesnek, de a jelenség 2011-től az előző évekhez képest nagymértékű csökkenést mutat. Az elhalálozás kimutatása során nem derül ki, hogy ki halt meg időskorban, természetes halállal, illetve ki halt meg fiatalon tragikus hirtelenséggel. Mivel kis létszámú a falu, így könnyen nyomon kísérhető a halálozások oka. Az utóbbi években több aktív korú személy is elhunyt a településen. Ez a tendencia társadalmi jelenség is egyben.

A táblázatból láthatjuk, hogy a születések aránya nem lényegesen kisebb a halálozások arányától, amit feltehetően az alacsony iskolázottságú, nehéz körülmények között élő, többgyermekes családmódot követő lakossági rétegnek köszönhető, ami magában hordozza a halmozottan hátrányos helyzet újratermelődésének reális veszélyét.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség biztosítása Mezőtárkány Községi Önkormányzat nagyon fontos célja és küldetése is egyben. Az esélyegyenlőség mindenkit megillet nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai, nemzeti hovatartozástól, vallástól, családi állapottól függetlenül. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán csak követelmény, hanem az önkormányzatnak hosszú távú érdeke is, ezért minden területen törekedni kell az egyelő bánásmód elvének érvényesítésére, az esélyegyenlőség megteremtésére.

Az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód minden ember számára nagyon fontos érték.

Az esélyegyenlőségi program elsősorban a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező

hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Potenciálisan kiemelt csoportok: mély szegénységben élő romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élő személyek.

Mezőtárkány Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi programja elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelt figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre. Az Esélyegyenlőségi Programmal kapcsolatos vízió és szándék rövid leírása, amely az esélyegyenlőség biztosítására és az esélyegyenlőség szempontjából fókuszban lévő csoportokra vonatkozik.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mezőtárkány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, valamint kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat. A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Magyarország számára is alapvető jelentőségű. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség – és képességbe-li hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el. A hazai társadalom és az európai unió elvárásainak hatására Magyarországon megszületett az Esélyegyenlőségi törvény.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvény (továbbiakban: Ebktv.) 2004. január 27.-én lépett hatályba. Természetesen az Ebktv. megalkotása előtt is voltak a hátrányos megkülönböztetést tiltó rendelkezések, 1989. október 23-a óta Magyarország Alaptörvényének hatályba lépéséig legmagasabb szinten az addig hatályos Alkotmány 70/A §-ában, melynek rendelkezései szerint a Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

A 2012. január 1-től hatályos Alaptörvény XV. cikkelye kimondja azt is, hogy az embereknek a felsorolt ismérvek szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan bünteti, ugyanakkor felhatalmazást ad arra, hogy az államnak a fennálló esélyegyenlőségek érdekében a tényleges jogegyenlőséget célzó intézkedéseket kell tennie. Magyarországon elsőként ez a törvény határozza meg az egyenlő bánásmódot sértő magatartások formáit, az eljárás különös szabályait, a jogsértőkkel szemben alkalmazható szankciókat. Az esélyteremtés, a hozzáférés biztosítása, a hátrányos helyzet felszámolása önkormányzatunk számára nagyon fontos feladat.

A Program a vonatkozó jogszabályi előírásokra, és az Európai Unió ajánlásaira tekintettel készült.

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)

- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Mezőtárcán nincs az esélyegyenlőségi célcsoportokat – mélyszegénységben élők és romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők – érintő helyi szabályozás.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi program elkészítésekor figyelembe vettük és összhangba hoztuk az önkormányzat és intézmények, különböző szervezetek dokumentumait, saját területre vonatkozóan kidolgozott koncepciókat. Így a már meglévő és tervezett stratégiákkal összhangban kerül megalkotásra Mezőtárcány Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Terve.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Közfoglalkoztatási terv

Tájékoztató a Foglalkoztatási és Közfoglalkoztatási Adatbázis bevezetéséről.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 2011. július 27-től módosította a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényt (Ft.).

Az Ft. 57/B. §-a tartalmazza a Foglalkoztatási és Közfoglalkoztatási Adatbázisra vonatkozó szabályokat, amelyek alapján az állami foglalkoztatási szerv elektronikus nyilvántartást vezet a közfoglalkoztatás megszervezése, a foglalkoztatás feltételeinek biztosítása, valamint a közfoglalkoztatással összefüggő egyéb feladatok eredményes ellátása céljából. Az adatbázisban

- a bérpótló juttatásra, illetve a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyek, - a közfoglalkoztatott személyek és - a közfoglalkoztatás adatai kezelhetők.

Költségvetés

A mindenkorai költségvetési törvény ismeretében Mezőtárcány Községi Önkormányzat minden év elején az intézmény vezetőikkel közösen megtervezi az önkormányzat bevételeit és kiadásait. Az önkormányzat egyre szűkösebb anyagi kerete ellenére mindig igyekszik forrást biztosítani a gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű emberek, családok részére. Főleg a hasznos időtöltéshez szervezendő programokra biztosítanak anyagi háttérrel, segítséget. A költségvetés összeállításánál az intézményvezetők, civil szervezetek vezetői írásban adják le a részletes javaslatukat, ötleteiket, és ennek tervezett költségét. Az önkormányzat Képviselő-testülete mindig partner abban, hogy a lehetőségekhez képest az intézmények terveiket megvalósíthassák.

Gazdasági program/2016-2020/

A program célja a település és intézményeinek zavartalan és kiegyensúlyozott működtetése, fejlesztése, az önkormányzat gazdasági lehetőségeinek feltárása, az eddig megszerzett rangjának megőrzése, az itt élő lakosság életminőségének javítása, és hosszabb távon is magasabb színvonalon tartása, a területfejlesztési és az EU források hatékony kihasználása, valamint az Mezőtárkány Községi Önkormányzat rendezési tervével összhangban egy 2010-2014-es időszakra szóló vitaanyag elkészítése.

A koncepció tartalmazza a meglévő sajátosságokat, előnyöket, hátrányokat, lehetőségeket, valamint a gazdasági beruházásokat, a fejlesztési irányokat, a közösség erősítési szándékot, a település nyújtotta programokat. A tervezet gördülő költségvetési módszerre épül, melyből egyértelműen kiderül, hogy az önkormányzat gazdasági mozgásterét meglehetősen korlátozott, a fejlesztésekre fordítható források optimalizálása az adott költségvetés elfogadásához kötött.

A program elkészítésénél az önkormányzat figyelembe vette a Nemzeti Fejlesztési terv II. és a kormány hosszú távú gazdasági programjának főbb célkitűzéseit, a költségvetési törvényből fakadó korlátokat.

Mezőtárkány Községi Önkormányzat Képviselő - testületének A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 3/2011 (II.18.) önkormányzati rendelete

A rendelet célja, hogy a törvényi, illetve a hatályos rendeletekben foglaltaknak megfelelően nyújtsa pénzbeli és természetbeni ellátásait és szervezze személyes gondoskodást nyújtó ellátást. Meghatározza az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli- és természetbeni ellátások körét, illetve azok igénybevételének jogosultsági szabályait, mértékét és módját.

Mezőtárkány- Egerfarmos - Községi Önkormányzatok Közoktatási Társulási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve:

A hátrányos gyermekek esélyegyenlőségének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Az iskoláskor kezdetéig a gyermekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éveit meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulása. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkor, óvodáskor az agyi érési folyamatok lezárulásáig, megterhelés nélkül rendkívül fejleszthetők.

A szegényebb családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése, a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek által okozott terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt. Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja. Nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy a hátrányos helyzetből származó lemaradások – szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerré téve, velük együttműködve – sikeresen ellensúlyozhatóak.

A tanulók iskolai továbbhaladását és sikerességét számottevően befolyásolja, hogy milyen mértékben és hogyan jutnak hozzá az információkhoz és tanuláshoz.

Mezőtárkány – Egerfarmos Általános Művelődési Központ Általános Iskola Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve:

Az esélyegyenlőség érvényesítésének érdekében ÁMK Általános iskola különös figyelmet fordítani a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetének javítására. Az oktatásszervezési gyakorlat áttekintésével, a tanulói összetétel vizsgálatával, a helyzetelemzéssel és akciótervvel, az infrastrukturális és szakmai fejlesztéssel, rövid-, közép- és hosszú távú tervek, végrehajtásával kívánja biztosítani a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációját. Tervükkel és megvalósításának dokumentálásával feltárják a hiányosságokat, megtervezik a megfelelő korrekciós eljárásokat, beavatkozásokat. Az esélyegyenlőség biztosításán túl annak előmozdítására olyan támogató lépéseket, szolgáltatásokat terveznek, és valósítana meg, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, javítják az iskolai sikerességet.

Az esélyegyenlőség megvalósulásának irányában tett intézkedések tehát biztosítják az intézményben:

- a stabil és színvonalas működés körülményeit,
- a gyermekek számára minél szélesebb körű szolgáltatási lehetőségeket,
- az alkalmazottak számára biztos egzisztenciát, az előrejutás feltételeit,
- a források hatékony felhasználását, az átláthatóság és demokratikus döntéshozatal érvényesülését, □ képzett szakembereket és felkészült, hatékony vezetést.

Úgy gondolják, hogy az igazi változás garanciája – a pénzügyi feltételek biztosítása mellett – a feladatmegosztás az önkormányzatok, civil szervezetek, vállalkozások, helyi közösségek, maguk az érintett csoportok, valamint családok és egyének között. Emellett a probléma társadalmi elfogadottságának javítása a másik fontos feltétel.

Vallják, hogy a sikeres társadalmi és munkaerő-piaci integráció kulcsa a közoktatás-fejlesztés, ezen belül az esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés biztosítása.

Mezőtárkány Községi Önkormányzat településrendezési terve:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. Törvény 6 §-a alapján települési önkormányzatunk a településrendezési feladatait a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látja el.

A törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében, és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjanak. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Laskó-Rima Menti Mikrotársulás a füzesabonyi kistérségben található, Heves megye dél-keleti részén, a Füzesabony-Debrecen vasútvonal és a 33-as főút, valamint a Laskó- és Rima-patakok által határolt területen. A kistérség, így a mikrotérség is, a hátrányos helyzetűek közé tartozik, a hiányos infrastruktúra, az elöregedő, és ez által csökkenő lélekszámú lakosság, valamint a munkanélküliség miatt. A mikrotérség területén egy város, Füzesabony és négy község, Mezőtárkány, Besenyőtelek, Egerfarmos és Dormánd található. Összlakossága: 14. 311 fő. A Laskó-Rima Menti Mikrotársulás 2009. november 28-án alakult meg Mezőtárkány, Besenyőtelek, Egerfarmos település részvételével, majd 2011 végén kibővült Füzesabony várossal és Dormánd

községgel. 2016. jan.1-vel Füzesabony kivált a társulásból és április 1-vel pedig Mezőszemere település lépett be.

A társulás célja a Szociális Ellátó- és Gyermekjóléti Intézmény közös fenntartása annak érdekében, hogy a társult önkormányzatok lakossága azonos eséllyel hozzájuthasson az Intézmény által biztosított szociális és gyermekjóléti ellátásokhoz.

Az intézmény kapcsolatban áll az önkormányzatokkal, az oktatási és nevelési, közművelődési, munkaerő piaci, egészségügyi szolgáltatást nyújtó (védőnői szolgálat, házi gyermekorvos) intézményekkel és szolgáltatásokkal, valamint a rendőrséggel, ügyészséggel és a bírósággal, pártfogói szolgálattal, jogi segítségnyújtó szolgálattal is. A gyermekjóléti szolgálat szoros összeköttetésben, munka kapcsolatban van a helyi ifjúsági klubbal, gyerekekkel és az ifjúsággal foglalkozó szakemberekkel, illetve a járási gyámhivatalokkal. Aktív kapcsolatot tart fent a helyi civil szervezetekkel. Nagyon fontos ez az együttműködés, hogy segíteni tudjanak a gyerekek és fiatalok élethelyzetének javításában, céljaik elérésében. A családgondozó és az ifjúsági klub vezetője tanácsokat adnak a fiataloknak, támogatják őket törekvéseikben, segítenek a problémájuk megoldásában, a munkaerőpiacon való elhelyezkedésükben.

A gyermekek védelme és az ifjúság segítése csak egy része annak a komplex szolgáltatásnak, melyet az intézmény biztosít a településen élő gyerekek, felnőttek, idős emberek részére. Az Intézmény által nyújtott ellátások minden korosztályt átölelnek.

Az Intézmény / Sztv.57.§ (4) bekezdése szerint az alábbi tevékenységeket látja el:

- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Családsegítés

A Gytv. 57.§ (4) bekezdése szerint az Intézmény az alábbi tevékenységet látja el:

- Gyermekjóléti szolgáltatás

A Társulási Megállapodásban meghatározott széles körű feladatok közvetlen ellátása, illetve szervezése elengedhetetlenné teszi tehát a kapcsolattartást.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató alapján készült. Megalkotásához, az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésnek részletes szabályairól alapján készült helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett Mezőtárcány Községi Önkormányzat által szolgáltatott, a településen tett személyes látogatások szolgáltak hasznos információkkal. Mezőtárcány mintegy 1600 fős kis létszámú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A fejlett országokban *mélyszegénységen* azt a jelenséget értjük, amikor valaki egy relatív szegénységi küszöb alatt, alapvető javakat és közszolgáltatásokat nélkülözve él, és kevés esélye van arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen. A benne élőket jelentős hátrányok sújtják az élet szinte minden (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy) területén.

Szegénységi küszöb : Egy jól körülhatárolt sokaság – pl. egy ország, egy régió, egy társadalmi csoport stb. – megkülönböztetett egyedeinek (pl. háztartásainak, családjainak vagy az ezekhez tartozó személyeknek) anyagi helyzetét mérő változónak egy többé-kevésbé szubjektív megfontolásokon alapuló rögzített értéke, amely érték alatt élőket tekintik szegényeknek. A Központi Statisztikai Hivatal a jövedelmi felvételek adataiból képzett egy főre jutó évi nettó jövedelem alapján öt olyan értéket választ, amely alatt élőket szegényekként definiálja. Ezek az alábbi értékek (kissé leegyszerűsítve):^[1]

1. az egy főre jutó jövedelmek eloszlása szerinti alsó népességhuszádban az egy főre jutó évi jövedelem maximuma.
2. az egy főre jutó jövedelmek eloszlása szerinti alsó népességtizedben az egy főre jutó évi jövedelem maximuma.
3. többé-kevésbé hivatalosnak tekinthető szegénységi küszöb, ami megfelel egy adott évi öregségi nyugdíjminimum egy főre jutó értékének.
4. a szubjektív szegénységi küszöb
5. relatív szegénységi küszöb, az egy főre jutó jövedelem átlagának 60%-a.

A szegénység okai és demográfiai jellemzői

A közhiedelemmel ellentétben a legmagasabb szegénységi kockázatú életkori csoportot nem a nyugdíjasok, hanem a gyermekek alkotják (a magyarok 47%-a szerint az idősek, 25%-uk szerint a cigányok és 16%-uk szerint a gyermekek vannak leginkább kitéve a szegénység veszélyének).^[2] Ennek egyik oka, hogy a szegényebb háztartásokban az átlagosnál nagyobb a gyermekek aránya, illetve a kisgyermekes családokban az anya gyakran nincs jövedelemszerző helyzetben, így ezek a háztartások kisebb jövedelemmel rendelkeznek.^[3] A közvéleménnyel ugyancsak ellentétes tény, hogy bár a mélyszegények körében felülreprezentáltak a cigányok, a többségük mégsem az, a mélyszegények harmada/fele között becslik csak arányukat.^[8] (Bernát 2014). A romák szegénysége nagyrészt alacsonyabb iskolázottságuknak tudható be, részben annak, hogy nagyobb számban élnek leszakadt térségekben, és végül az őket sújtó diszkrimináció is szerepet játszik. A mélyszegénységben élő családok többségének alacsony az iskolázottsága, ami jelentős mértékben korlátozza a munkaerőpiaci elhelyezkedést. Emellett nem férnek hozzá azokhoz a szolgáltatásokhoz, amelyek épp a munkavégzési képességük, vagy egészségi állapotuk javítását szolgálják (bölcsőde, óvoda, családsegítés stb.), mert jellemzően kisebb településeken laknak, ahol ezek az ellátások hiányoznak, vagy rossz minőségűek. Az alacsony iskolai végzettség fontos szerepet játszik a szegénység átörökítésében, mivel az előbb említett szolgáltatások hiánya visszaveti a kisgyermekkorai fejlődést, amely nagyban meghatározza a gyermekek későbbi iskolai előmenetelét,^[9] ezáltal pedig a munkapiaci esélyeit, ami a szegénységből való kiutat jelenthetné. A magyar iskolarendszer nem képes a kezdeti hátrányokat megszüntetni, sőt, céljával ellentétesen, felerősíti a szegénységben élők lemaradását, gátolva a társadalmi mobilitásukat.^[10] /wiki/

A 2011. évi felmérések szerint hazánkban 1,2 millió felett van a szegény emberek száma. Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemzőbb, napjainkban a gyermekeké vált azzá. Egyre többen tartoznak a mélyszegények közé. Ők azok, akik folyamatosan csúsznak lefelé a lejtőn, s nincs számukra visszaút. A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

Érdekes jelenség és általános tapasztalat is egyben, hogy amikor mélyszegénységről beszélünk, akkor sok embernek mindjárt a romák jutnak eszébe. Nem létezik olyan kutatás az elmúlt 9-10 évben, amely tudományos igényrel született volna, így a kutatók és szakpolitikusok is kénytelenek elavult adatokból dolgozni. Jól érzékelteti a népességbeli növekedésbeli különbségeket, hogy amíg 2003-ban vélhetően 569 ezer roma származású ember élt Magyarországon 2012-re már csak nem 750 ezerre becsüljük a számukat. Területi megoszlásban pedig az tűnik ki, hogy a romák harmada a leghátrányosabb helyzetű északmagyarországi megyékben, Borsod-Abaúj-Zemplénben, Heves Megyében és Nógrádban él.

A romák becsült létszáma Heves Megyében 52.000 fő. Ez az országos roma népesség kb. 9,5 %-a. Ezt a százalékos arányt csak Pest megye /10,4%/ és Borsod-Abaúj-Zemplén megye /17,5%/ lépte túl.

Mezőtárkányon élő roma származású emberek, családok kétségen kívül a település legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjához tartoznak. Az itt élő roma családok többsége halmozottan hátrányos helyzetű.

Sajnos a legtöbb családról elmondhatjuk, hogy mélyszegénységben él. Jellemző rájuk az alacsony iskolai végzettség, minimális jövedelem, rossz lakáskörülmény, ingerszegény környezet. Az itt élő roma családok többsége a gyerekek után járó ellátásból él. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség az, ami településünkön is legjobban sújtja őket. Mezőtárkányon is érezhetőek a társadalmi feszültségek a roma és nem roma lakosság között.

A helyzet helyi szintű megoldása nem várhat tovább. A romák széleskörű társadalmi kirekesztődésének erősödése az etnikai feszültségek kezelhetetlen mértékű kiéleződéséhez vezethet, mely súlyosan visszavetheti a település és az egész ország gazdasági teljesítőképességét.

A helyi esélyegyenlőségi program célja, hogy útmutatást nyújtson milyen eszközök, módszerek egymásra építésével lehet igazi eredményeket elérni a roma lakosság esélyegyenlőségének megteremtésében, hátrányaik kompenzálásában. Tervezett programjaink során figyelniünk kell arra is, hogy csökkentsük a romák kirekesztődését, peremhelyzetbe kerülését a településen. Mezőtárkányon a roma családok nem élnek a „cigánysoron”, nincsenek szegregátumok. Lakásaik a magyar lakások szomszédságában helyezkednek el, szórva a faluban, néhol kisebb, néhol nagyobb koncentrációban, de lényegében elosztva a település egészén. Nem végeztünk kutatásokat, mivel kis faluban élünk, ismerjük az itt élő roma családokat. Vélhetően 100-120 roma család él ezen a településen. Kérdés, hogy ki az, aki romának vallja magát, minden esetre az utóbbi évek önbevalláson alapuló statisztikai adatgyűjtései feltehetően igen torz, nagy mértékben alulreprezentált képet alakítanak ki a roma lakosság településünkön él arányáról. Településünkön nagyon alacsony áron lehet ingatlant venni, ez vonzza ide a halmozottan hátrányos helyzetű roma családokat. Van egy olyan lakás, ahol félévente váltják egymást a lakók, cserélgetik egymás között a házat, többet már lakhatatlanná is lehetne nyilvánítani a rossz állapota miatt.

Az itt élő roma családok közül viszonylag csekély számú család él emberhez nem méltó körülmények között. A többi család elfogadható élet és lakáskörülmények között él. A mélyszegénység azonban rájuk is jellemző ismérv.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociálisrászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készíthetünk elemzéseket.

Általánosságban is elmondható az a tény, hogy minél szegényebb egy társadalmi csoport, annál több tagjai között a roma származású. A roma családokban a jövedelem rendkívül kevés, melynek jelentős részét ráadásul nem munkajövedelem, hanem különböző szociális juttatások, a gyermekek után járó ellátások teszik ki. Valószínűsíthetjük, hogy a többségi társadalomtól való lemaradás az elmúlt években és különösen 2010 óta fokozódott. A rendkívüli szegénységnek köszönhető az uzsorakamatra adott kölcsönök jelentőségének növekedése, amelynek nélkülözhetetlenségét a szociális kártyák vagy a segélyek természetben való folyósítása bebetonozzák azon egyszerű okból, hogy az élelmiszerekből és ruhaneműkből nem lehet rezsit vagy iskoláztatási költséget fizetni, de még tartozást törleszteni sem. A lakosság jövedelmi viszonyairól sincs igazán megfelelő adatunk. Amiről konkrét adatuk van és kiindulópontot nyújt számunkra az általános becslésre az a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű gyermekek száma.

Mezőtárkányban 2017-ben 196 gyermek részesült gyermekvédelmi kedvezményben. Ez azt jelenti, hogy településünkön 196 gyermeket nevelő család él 38. 650.-Ft vagy 42. 000.-Ft jövedelem alatt. A kedvezményt valószínűleg mára már minden jogosult család igénybe vette a településen. Mezőtárkányon összesen 0-18 éves gyermek 363 fő volt. A 363 gyermek közül 153 gyermek részesült gyermekvédelmi kedvezményben. Ez az adat sem nyújt pontos képet a lakosok jövedelmi viszonyáról, hiszen azokról a családokról, egyedülállókról nem tudunk semmit, akiknek nincs gyermeke.

Nincsenek pontos adataink a családok eladósodottságáról, de a családsegítő szolgálat látókörébe már számos olyan család is tartozik, ahol az áram és gáz kikapcsolásra került.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Mezőtárkány község gazdaságilag kevésbé fejlett, magas munkanélküliséggel és igen alacsony foglalkoztatási aktivitási aránnyal rendelkezik. Gazdasági tevékenysége leginkább a mezőgazdaságra, a különböző szolgáltatásokra, közmunka programra épül. A településen nem folyik ipari tevékenység.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A nyilvántartott álláskeresők számának alakulását áttekintve elmondható, hogy míg 2008-2009-években a munkanélküliek aránya enyhén volt magasabb az országos átlagnál, 2010. évtől ez az arány drasztikus mértékben megugrott, majdhogynem megduplázódott. Ennek okai részletes elemzést igényelnek, bár feltehetően egyik jelentős oka az elvándorló munkaerő és a beköltöző, jellemzően iskolázatlan, munkanélküli, a településre beköltözés előtt is segélyekből élők számának alakulása.

Korcsoportos bontás alapján kijelenthető, hogy leginkább a 41 – 50 éves korosztály elhelyezkedési lehetőségei romlottak, a 26 – 30 éves korosztály enyhén fokozódó gazdasági aktivitást mutat, míg a 21 – 24 éves korosztály körében viszonylag magas, stagnáló munkanélküliségi ráta mutatkozik.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

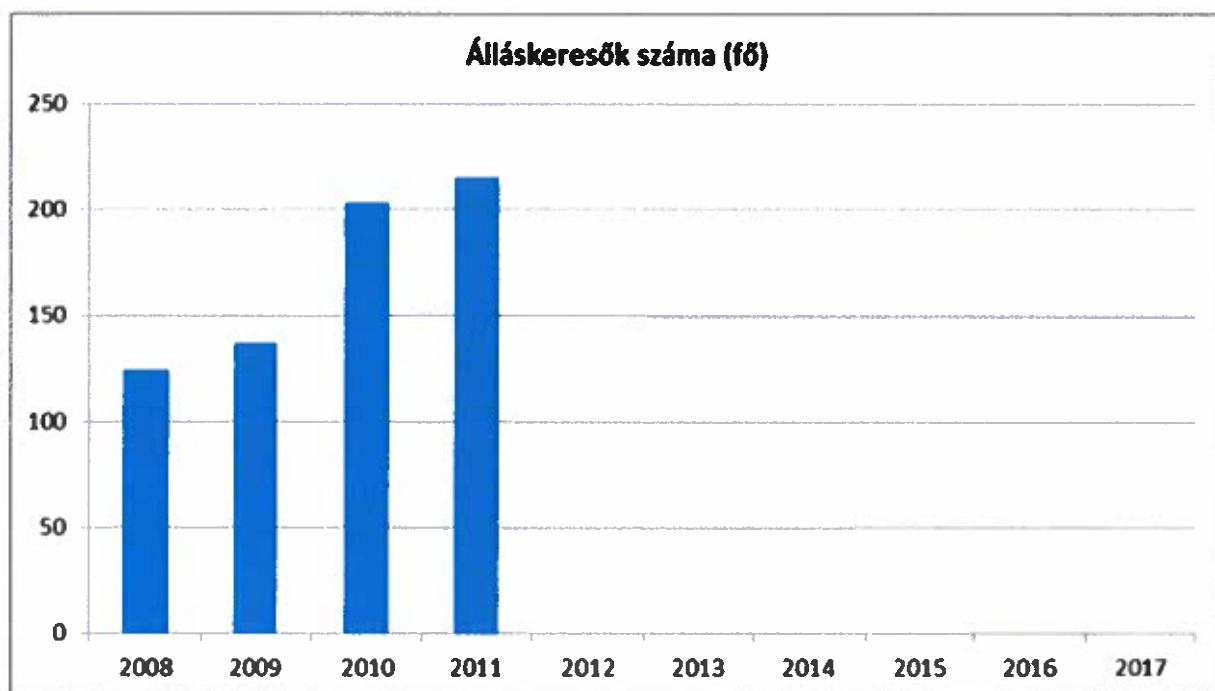
év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2016	533	576	1109	63	11,8%	61	10,6%	124	11,2%
2017	529	577	1106	68	12,9%	69	12,0%	137	12,4%
2018	529	579	1108	88	16,6%	115	19,9%	203	18,3%
2019									

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2016	2017	2018	2019
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	124	137	203	215
20 éves és fiatalabb	fő	10	12	21	19
	%	8,1%	8,8%	10,3%	8,8%
21-25 év	fő	18	17	28	32
	%	14,5%	12,4%	13,8%	14,9%
26-30 év	fő	16	16	23	19
	%	12,9%	11,7%	11,3%	8,8%
31-35 év	fő	14	29	25	28
	%	11,3%	21,2%	12,3%	13,0%
36-40 év	fő	18	14	31	27
	%	14,5%	10,2%	15,3%	12,6%
41-45 év	fő	12	15	22	31
	%	9,7%	10,9%	10,8%	14,4%
46-50 év	fő	14	10	23	24
	%	11,3%	7,3%	11,3%	11,2%
51-55 év	fő	9	14	23	25
	%	7,3%	10,2%	11,3%	11,6%
56-60 év	fő	12	10	4	7
	%	9,7%	7,3%	2,0%	3,3%
61 év felett	fő	1	0	3	3
	%	0,8%	0,0%	1,5%	1,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

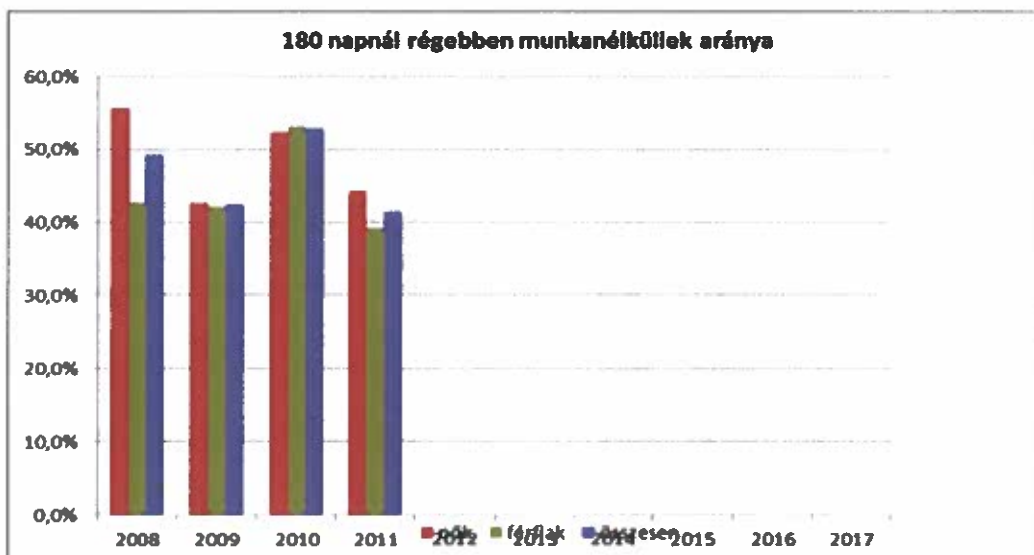

A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya tekintetében elmondható, hogy az állandósult munkanélküliség a regisztrált álláskeresők igen nagy számát, átlagosan negyven százalékát, sőt, közel a felét érinti, ami egy tartósan inaktív, a munkaerőpiacról kiszorult, jelentős létszámú réteg kialakulására utal.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	63	61	124	35	26	61	55,6%	42,6%	49,2%
2009	68	69	137	29	29	58	42,6%	42,0%	42,3%
2010	88	115	203	46	61	107	52,3%	53,0%	52,7%
2011	95	120	215	42	47	89	44,2%	39,2%	41,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

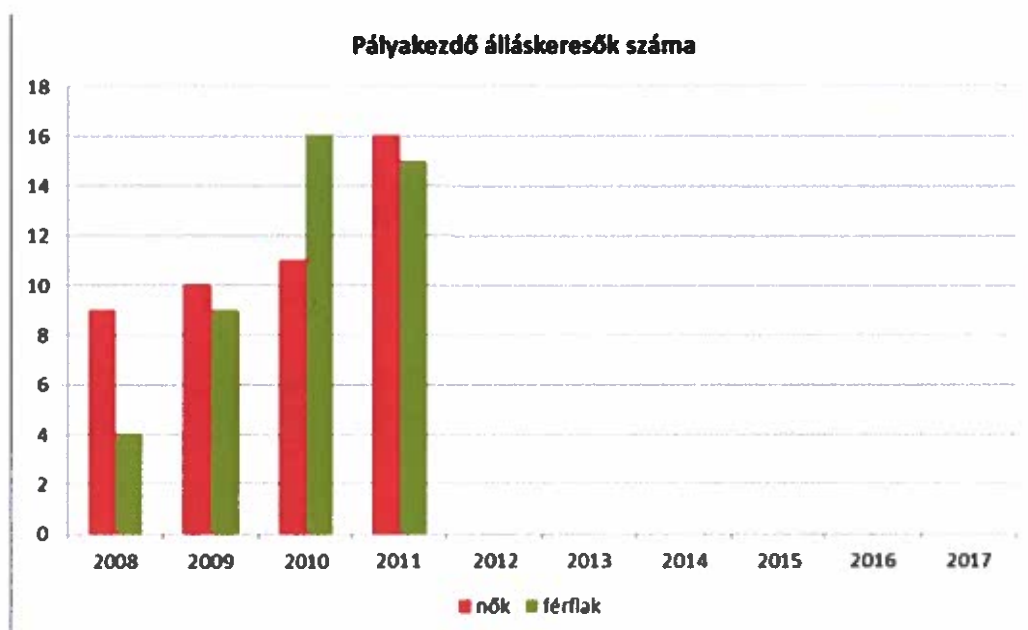

A pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség arányait vizsgálva megállapítható, hogy számuk folyamatosan növekszik a kezdeti elfogadható szintről négy év alatt megduplázódott, ami ugyan rendkívüli mértékű romlás százalékosan tekintve, de az abszolút számokat véve még így is kezelhető mértékűnek tűnik, amennyiben indulnak munkahelyteremtő programok a térségben. Vizsgálni kell a különböző képzési, átképzési lehetőségeket a munkaerőpiac igényeinek fényében a romló tendencia fékezése, megállítása érdekében.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	127	156	283	9	7,1%	4	2,6%	13	4,6%
2009	125	148	273	10	8,0%	9	6,1%	19	7,0%
2010	129	143	272	11	8,5%	16	11,2%	27	9,9%
2011	131	138	269	16	12,2%	15	10,9%	31	11,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Sajnos az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 év felettiek számáról nincsenek információink 2011-es évben. Ezért összehasonlítani nem tudjuk az eltelt időszakban történt változásokat. Csak sejteni lehet, hogy azóta sokkal többen végezték el a 8 általános iskolát, mint 2001-ben. Megdöbbentő jelenség, hogy ezelőtt 12 évvel településünkön 103 lakos /férfi és nő/ nem végezte el az általános iskola 8 osztályát. Ez a 15 év feletti lakosság 10 %-a. Jelentős a nemek közötti arányok eltolódása: nők 13,9%, férfiak 6,4%.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	1032	498	534	929	429	500	103	10,0%	69	13,9%	34	6,4%
2011	1380	706	674	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Településünkön inkább a képzettebb, 8 általánosnál magasabb végzettségűek aránya a nagyobb, ez számokban is megmutatkozik. Jól látható, hogy a szakképzett munkavállaló elhelyezkedési esélyei lényegesen jobbak, mint a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezőké, mondhatni szinte kétszer annyi alacsonyabb képzettségű regisztrált munkanélküli lakik településünkön, mint ahányan legalább valamilyen szakképzettséggel rendelkeznek. Érdekes, hogy míg településünk a füzesabonyi járás területén a legnagyobb létszámban közmunkásokat foglalkoztató önkormányzat, és a közmunkások zöme jellemzősen nyolc általános iskolai végzettséggel, vagy még azzal sem rendelkezik, mégis milyen magas az a arányok a munkanélküliek körében (közmunkaprogram hiányában ez az arány nyilván még jobban eltolódna). Ebből következik, hogy megfelelő, versenyképes, munkaerőpiacon keresett szakmára való felnőttkori átképzés szervezése kifejezetten indokoltnak tűnik.

Ebben a gazdasági helyzetben az alulképzett munkavállaló csak fizikai, betanított munkára esélyes. Sokan, főleg nyáron elszegődnek egy vállalkozó mellé, és feketén dolgoznak 1-2 hétig

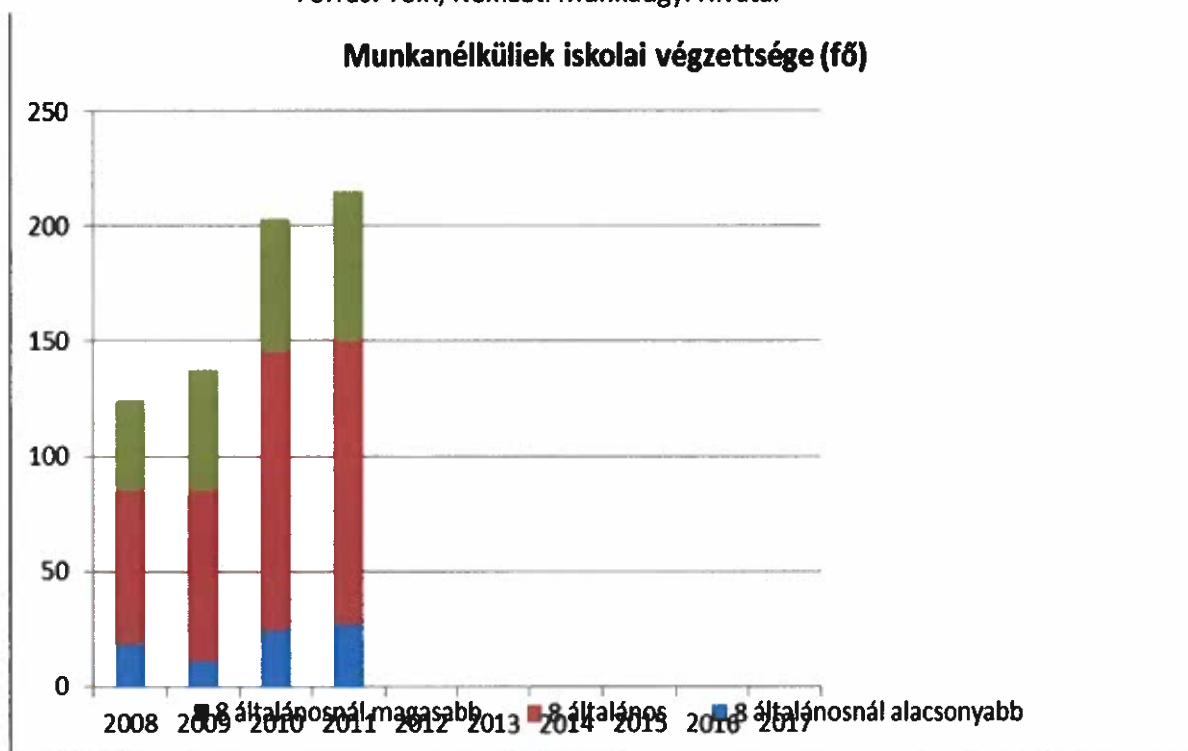
vagy hónapig. A betanított munka elérhető cél lenne a számukra, de sokszor nem tudják az ingázást vállalni más településekre, városokba a magas utazási költségek miatt. A munkáltatók általában a helyi munkaerőket keresik, nem szívesen fizetnek útiköltséget. A „lakhatási támogatás” hozhat javulást a jövőben.

A középiskolából történő lemorzsolódás következtében sok fiatal nem szerezte meg a szakképesítést, szakmunkás bizonyítványt, így 8 általános iskolai végzettséggel kell munkát keresniük. Minimális az esély az elhelyezkedésükre, a valamilyen szakmát, végzettséget magáénak tudó társaikkal szemben.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	124	18	14,5%	67	54,0%	39	31,5%
2009	137	11	8,0%	74	54,0%	52	38,0%
2010	203	24	11,8%	121	59,6%	58	28,6%
2011	215	27	12,6%	123	57,2%	65	30,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

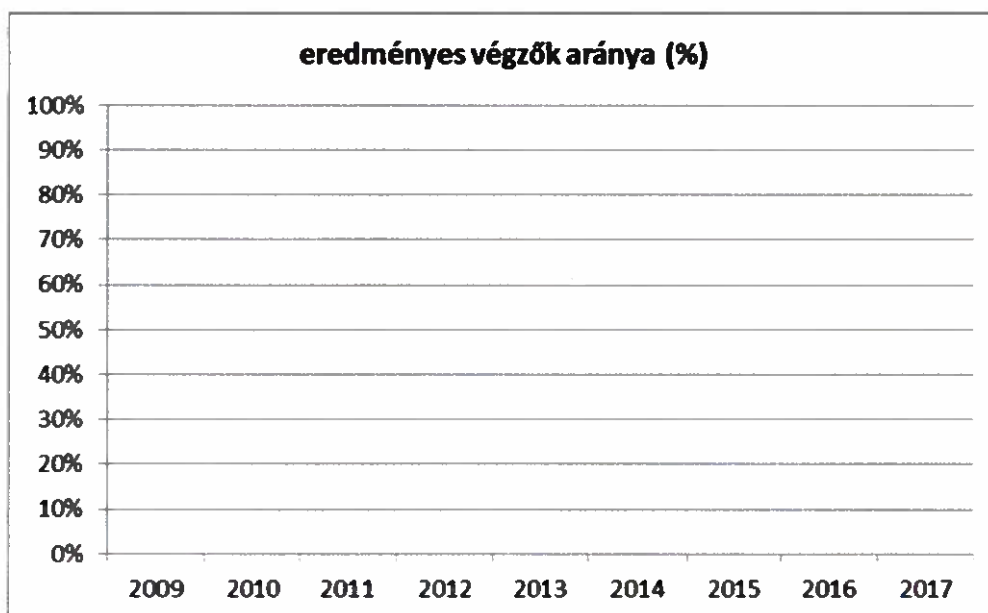
Mezőtárkányon szakiskolai, szakközépiskolai és gimnáziumi képzés szervezésére nincs lehetőség. Ez nem azt jelenti, hogy a településről felnőtt korban senki sem tanult tovább, mert ez így nem állja meg a helyét. Több olyan emberről van tudomásunk Mezőtárkányon, akik a felnőttoktatás keretében szereztek OKJ-s bizonyítványt, érettségit. Sőt, többen felnőtt korban diplomáztak. Vannak olyanok, akik Egerben, és vannak, akik Füzesabonyban tanultak tovább levelezőn, esti tagozaton.

Sajnálatos módon a felnőttoktatás tekintetében adatforrással nem rendelkezünk, így a lenti táblázatokat üresen hagytuk.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

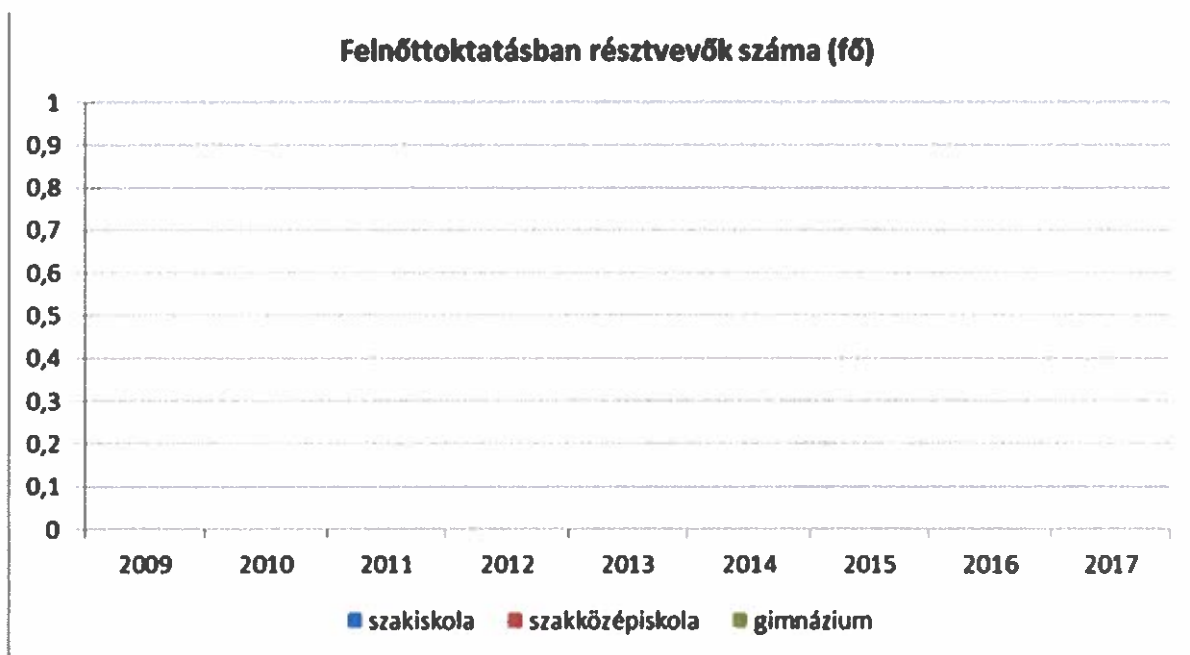
Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

c) közfoglalkoztatás

A Belügyminisztérium (BM) egyik legfontosabb célja a közmunkaprogram megszervezésével, hogy egészséges, életerős emberek ne szociális támogatásokra építsék fel életmódjukat, hanem ők is bekapcsolódjanak a munka világába.

A magyarországi foglalkoztatók márciusban összesen csaknem 142 ezer üres álláshelyet jelentettek be a munkaügyi kirendeltségeken, és ezek legnagyobb része a közmunkaprogramokhoz kapcsolódik.

Mezőtárkány Községi Önkormányzat mindig jelentős mértékben foglalkoztatott állástalanokat közmunkaprogram keretében, a járás területén a legnagyobb létszámban alkalmaz álláskeresőket Startmunka – mintaprogram keretén belül.

Önkormányzatunk törekszik a közmunka – projektek során a résztvevők számára biztosított munkajövedelmen túl értéket teremteni, ezért a település – karbantartáson, külterületi vízelvezető árkok tisztásán túl zöldségtermesztésbe kezdett, és asztalosipari üzemet alakított ki. Sajnálatos módon a betonelemgyártó – üzem, főleg szakképzett munkaerő hiánya miatt nem lett életképes, 2012. év után nem működtetjük tovább gazdaság megfontolásokból.

Félő, hogy megfelelő üzemviteli – marketing ismeretek hiányában a Startmunka – programok keretében megkezdett tevékenységek továbbfolytatására a támogatások megszűnését követően lehetetlenné válik.

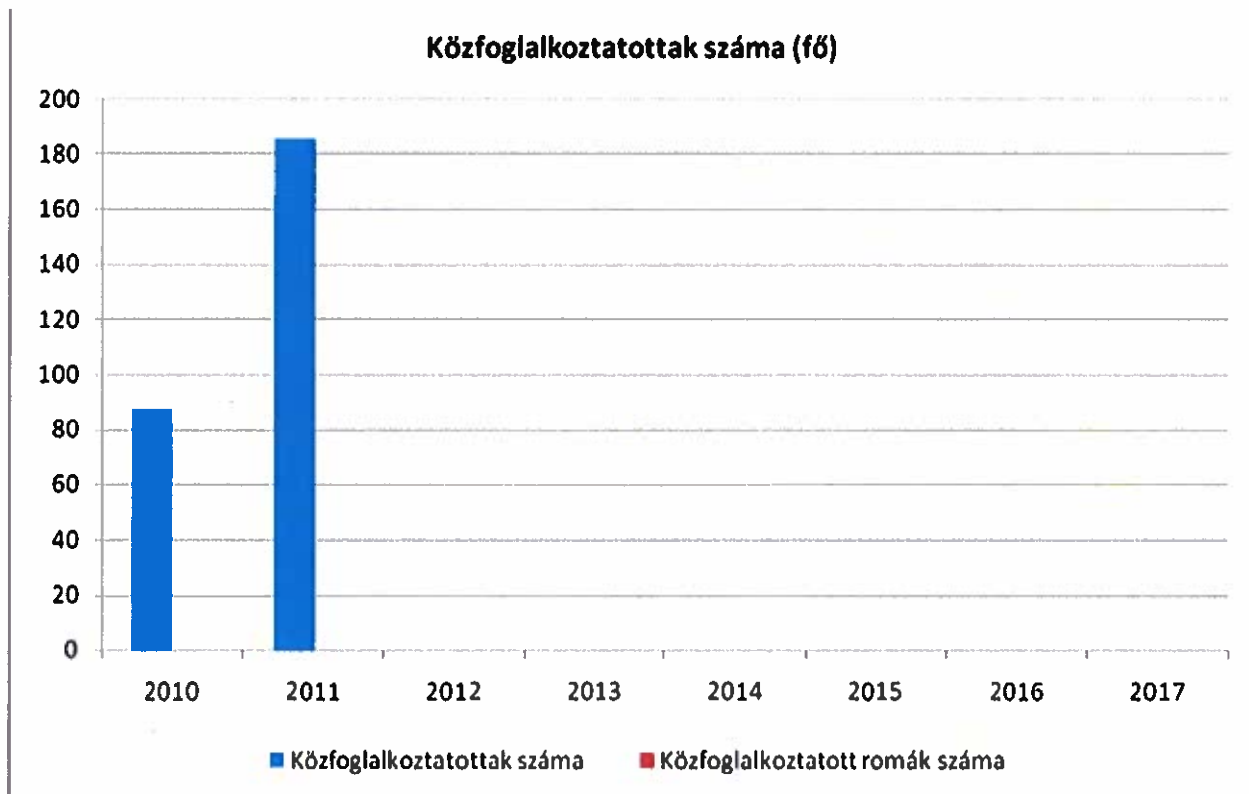
Arra vonatkozóan, hogy az egyes közmunka – programok keretében foglalkoztatott állástalanok körében milyen részben képviselteti magát a cigány nemzetiség adatunk nincs, becsléseink alapján arányuk jelentős, messze több mint 50 – 60 %.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
----	---------------------------------------	---	---	---

2010	87	8 %	N.a.	N.a.
2011	185	17 %	N.a.	N.a.

Forrás: Önkormányzat adatai

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Településünkön jelentős potenciál a helyben foglalkoztatás tekintetében nincs.

Mezőtárkányon munkát nyújtani néhány kisvállalkozás, egy termelő – szövetkezet, egy sertésvágóhid és baromfifeldolgozó üzem tud, valamint a mezőgazdasági őstermelői tevékenységet végző személyek, vállalkozások – az önkormányzaton kívül, ami sajnos a település legnagyobb munkaadójává nőtte ki magát az évek során (ehhez az önkormányzati foglalkoztatottak folyamatos bővülésén túl hozzájárult a helyi vállalkozások által foglalkoztatottak számának szűkülése).

A munkaképes korú lakosság munkahelyet

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási program résztvevői száma
2008	135	12	11	N.a.	4 997 244 Ft	7 899 000 Ft	N.a.	N.a.
2009	138	12	11	N.a.	3 818 402 Ft	3 512 000 Ft	N.a.	N.a.

				<i>N.a.</i>	<i>3 913 896</i> <i>Ft</i>	<i>4 633 000</i> <i>Ft</i>	<i>N.a.</i>	<i>N.c</i>
2010	143	12	10					
				<i>N.a.</i>	<i>3 913 896</i> <i>Ft</i>	<i>13 444 600</i> <i>Ft</i>	<i>N.a.</i>	<i>N.c</i>
2011	147	11	9					

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A közlekedési lehetőségeket figyelembe véve elmondható, hogy Mezőtárcány község a távolságok tekintetében a legközelebbi centrum Füzesabonyhoz igen közel, kerékpárral is reálisan elérhető távolságra, a megyeszékhelyhez és a fővároshoz sem túl messze, az M3 autópálya, 3, 31 és 33 szám országos főközlekedési utak (közvetlen) közelségében, a Budapest – Miskolc – Nyíregyháza vasútvonalhoz rendkívül közel (ezen felül közvetlen vonatközlekedéssel Debrecenbe – oktatási, klinikai központ) fekszik.

Mindezek ellenére, az úthálózat, kiemelten a településre közvetlenül bevezető 33101. számú országos főközlekedési út állapota szinte a megközelíthetetlen kategóriába taszítja településünket, ami nagy mértékben lassítja a közlekedést, rontja az elérhetőséget, elriasztja az esetlegesen befektetni vágyó, munkahelyteremtés ígérését magával hordozó vállalkozókat.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	9 perc	12	9 perc	10	7 perc	45 perc	30 perc
Megye- székhely	37 perc	11	44 perc	13	48 perc	5 óra	4,30 óra
Főváros	81 perc	11	148 perc	19	120 perc	24 óra	23 óra

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A helyi munkalehetőségek zöme telített, a fiatalok nagy része nagyobb települések vonzó hatása alatt él, ezért Mezőtárcányon nincsenek a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok kidolgozva.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat munkaügyi kirendeltségén Füzesabonyban többféle támogatási lehetőséget vehetnek igénybe az álláskereső, illetve az őket alkalmazó munkáltatók. Álláskereső által igénybe vehető támogatások: képzési támogatások, vállalkozóvá válási támogatások, lakhatási támogatás. Munkáltatók által igénybe vehető támogatások: bérköltség támogatás, első munkahely garancia, közfoglalkoztatási támogatás (főleg önkormányzatok számára). Szintén a munkahelyek élhetnek, a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében, a foglalkoztatáshoz kapcsolódó adókedvezmények lehetőségével. A támogatások finanszírozása hazai és Uniós (un. TÁMOP) források állnak rendelkezésre.

A fiatalok minden támogatási formánál kiemelt célcsoportként szerepelnek.

Az „első munkahely garancia” a 25 év alatti fiatal álláskereső munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében indított központi munkaerő-piaci program. A 25 év alatti pályakezdőket sújtó munkaerő-piaci feszültség kezelése, ami a fiatal munkavállalók munkaerő-piaci helyzetének javítását, az első munkahely megszerzésének elősegítését, valamint a szükséges munkatapasztalat megszerzését biztosítja. A program elősegíti a nyugdíjba vonulás miatt jelentkező szakember

utánpótlás biztosítását is azzal, hogy a támogatás ideje alatt lehetőséget biztosít a nyugdíjba készülő munkavállalók aktív életpályája alatt megszerzett széleskörű tapasztalat és szaktudás átadására is.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	nincs	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	nincs	

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

év	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzáskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	0	0	0	0	0	0	0	
2009	0	0	0	0	0	0	0	
2010	0	0	0	0	0	0	0	
2011	0	0	0	0	0	0	0	

Forrás: helyi adatgyűjtés

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezet legközelebb Füzesabonyba található a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat Munkaügyi Kirendeltségén. A mezőtárkányi lakosoknak itt van lehetőségük felnőttképzésre jelentkezni, és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokat igényelni.

A munkaerő-piaci képzés támogatása olyan foglalkoztatást elősegítő aktív eszköz, amellyel a munkanélküli vagy a munkaviszonyban álló, de munkanélküliséggel veszélyeztetett rétegek képzésével növelhető az elhelyezkedési esély, ill. a munkahely megtartása.

Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek aki, álláskereső:

- 25 életévét nem töltötte be /felsőfokú végzettségű esetében 30 év),
- tanulói, hallgatói jogviszony megszűnését követően álláskeresősi támogatásra nem szerzett jogosultságot,
- gyes-ben, gyet-ben, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyed-ben, vagy ápolási díjban része-sül /ha a képzés tartama hetente nem haladja meg a 20 órát/
- rehabilitációs járadékban részesül,
- közhasznú munkavégzésben vesz részt, és vállalja a képzésben való részvételt,
- munkanélküliséggel fenyegetett munkaviszonyban álló,
- rokkantsági nyugdíjas, baleseti rokkantsági nyugdíja, rokkantsági járadékban részesül.

A Munkahelyvédelmi Akcióterv megvalósításához kapcsolódó törvénymódosítások a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatóinak a meglévő munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létesítése érdekében jelentős mértékű szociális hozzájárulási adókedvezményt nyújtanak.

Kedvezmények:

- 25 év alatti munkavállalók kedvezménye
- 55 év feletti munkavállalók kedvezménye
- szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók utáni kedvezmény
- tartósan álláskereső utáni kedvezmény
- kisgyermekes munkavállalók utáni kedvezmény
- Képzési támogatásként a regisztrált álláskeresőnek keresetpótló juttatást, és képzési költség adható (képzési költség, vizsgadíj, utazási költség, étkezési hozzájárulás, szállás költség)

Az akcióterv nem csak az új dolgozókra, hanem a jelenleg foglalkoztatottakra is érvényes, így a módosítások a foglalkoztatottak megtartását és új dolgozók felvételét egyaránt segíti.

év	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzásközpontban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzáskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	0	0			0	0			0	0		

2009	0	0			0	0			0	0		
2010	0	0			0	0			0	0		
2011	0	0			0	0			0	0		
2012					0	0			0	0		

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>		
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>		
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>		

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő felnőttek

száma

Forrás: helyi adatgyűjtés

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat vezetői törekednek arra, hogy minél több roma lakost foglalkoztassanak. A Mikrotársulás által fenntartott Laskó-Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermejjóléti Intézmény közalkalmazottként is foglalkoztat roma származású embereket.

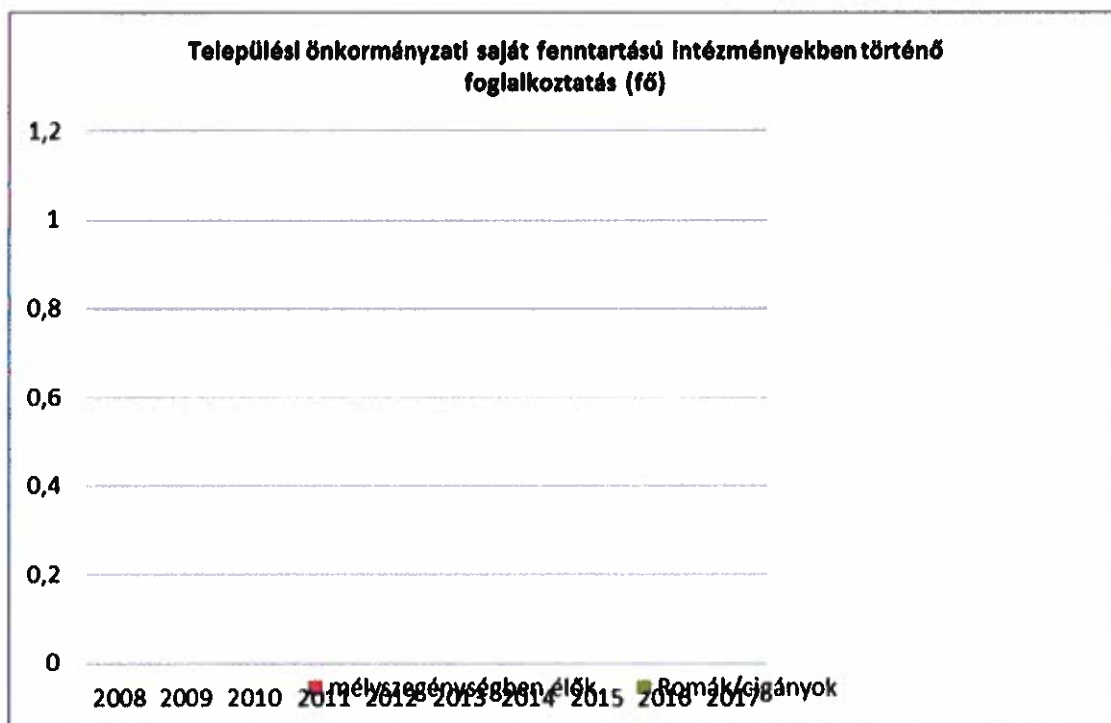
A közmunka program megvalósításával az önkormányzat lett a legtöbb embert foglalkoztató munkáltató. A szerződések megkötését megelőzően kiválasztáskor fontos szempont előre venni a hátrányos helyzetben lévő lakosokat, hogy jövedelemhez juthassanak.

Adatforrásunk sajnos a mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása tekintetében nincs.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	N.a.	Na.a
2009	N.a.	Na.a
2010	N.a.	Na.a
2011	N.a.	Na.a
2012	N.a.	Na.a

Forrás: helyi adatgyűjtés

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Mezőtárkány településen még nem tapasztaltunk negatív diszkriminációt a munkáltatók részéről. Roma származása miatt tudomásunk szerint még nem ért hátrányos megkülönböztetés senkit. Sőt a közfoglalkoztatás szervezésénél mindig fontos szempont, hogy azokat vegyék előtérbe, akik mélyszegénységben élnek, gyermekeket tartanak el.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt az elmúlt években többször is módosították, melynek előírásait Mezőtárkány Községi Önkormányzat Képviselő -

testületének A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 3/2011 (II.18.) önkormányzati rendeletébe épített be.

A rendelet célja, hogy a törvény, illetve a hatályos rendeletekben foglaltaknak megfelelően meghatározza az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli- és természetbeni ellátások körét, illetve azok igénybevételének jogosultsági szabályait, mértékét és módját.

Az álláskeresői segélynek három speciális típusa van. Az álláskeresői segély első típusa annak az álláskeresőnek jár, aki legalább 180 napig álláskeresői járadékra volt jogosult, de a járadék folyósítási idejét kimerítette.

Az álláskeresői segély második típusa azon álláskereső részére állapítható meg, aki álláskeresői járadékra nem jogosult, de az álláskeresővé válását megelőző négy évben legalább 200 nap jogosultsági idővel rendelkezik.

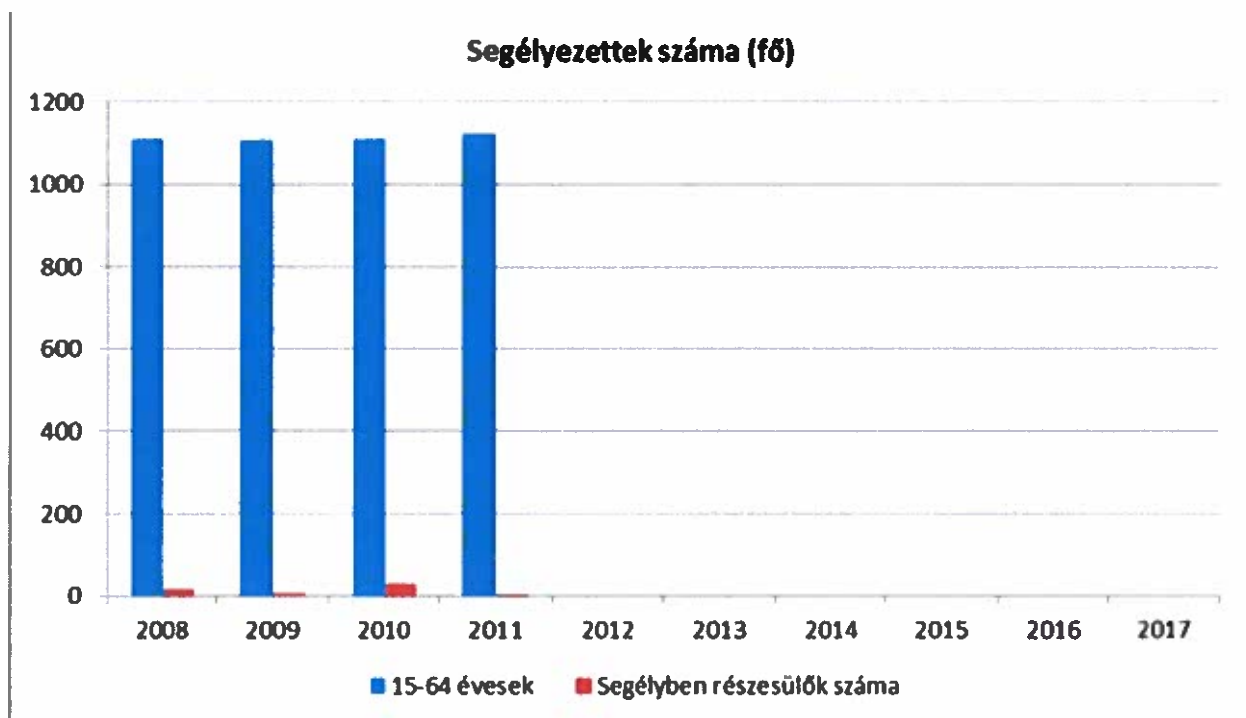
Az álláskeresői segély harmadik típusára jogosult az az álláskereső, akinek maximum öt éve hiányzik a rá irányuló öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez a segély iránti kérelem benyújtásának időpontjában. További feltétel, hogy az álláskeresői járadékban legalább 140 napig részesüljön és a járadék folyósítási idejének kimerítését követő három éven belül betöltse a rá vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt, továbbá rendelkezzen az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel.

A táblázatban megjelenített adatokat szemügyre véve szembetűnő a hullámzóan csökkenő tendencia, ami megítélésem szerint azért jelentkezik, mert a munka világából kikerült álláskeresői segélyben részesülők feltehetően – különösen a jelenetős mértékben megugrott munkanélküli ráta fényében – nem tudtak olyan időtartamban munkaviszonyt létesíteni, ami újra feljogosítani őket az álláskeresői segély igénybe vételére.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	1109	15	1,4%
2009	1106	8	0,7%
2010	1108	28	2,5%
2011	1120	2	0,2%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

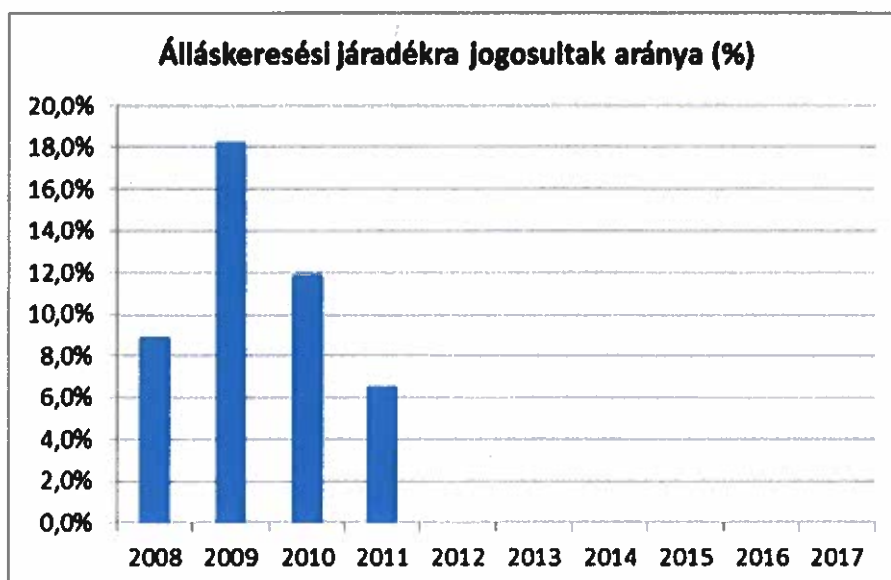
Álláskeresői járadékra az a személy jogosult, aki álláskereső, és álláskeresővé válását megelőző 3 éven belül 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik. Munkaviszonya megszűnt, álláskeresőse nem vezetett eredményre. Szeretne munkát vállalni, de ezt a Munkaügyi központ segítségével sem tudja elérni.

A 2009. évi kugró növekedést itt is jelentős mértékű csökkenés követi, aminek okai azonosak lehetnek az előző pontnál részletezettekkel.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskereső száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	124	11	8,9%
2009	137	25	18,2%
2010	203	24	11,8%
2011	215	14	6,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Átfogóan módosultak 2011. január 1. napjával az aktív korúak ellátásának szabályai. A rendelkezésre álló támogatást felváltotta a bérpótló juttatás. A bérpótló juttatás szabályainak többsége megegyezik a rendelkezésre álló támogatás szabályaival. Az ellátásra való jogosultságot az önkormányzat to-vábbra is a szociális rászorultság alapján állapította meg, jövedelem és vagyonvizsgálatot követően. Az új törvényi szabályozás kapcsán a helyi ön-kormányzat képviselő-testülete felhatalmazást kapott a jogosultság feltételeinek bővítésére. Mezőtárkány Községi Önkormányzat egyéb feltételként önkormányzati rendeletében előírta, hogy az ellátásra jogosultnak a lakókörnyezetét /lakás, udvar, ingatlan előtti járda, közterület/ rendben kell tartania. A lakókörnyezet rendezettségét a Polgármesteri hivatal évente kétszer is ellenőrzi.

Foglalkozás helyettesítő támogatásra lett jogosult 2011. szeptemberétől, aki addig bérpótló juttatást, illetve azt megelőzően rendelkezésre álló támogatást kapott. A jogosultságot ezt követően már évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Aki ennek a feltételnek nem tud megfelelni, annak számításba veszik a 30 nap önkéntes közérdekű munkát is. Az ellátásban részesülő köteles együttműködni a munkaügyi központtal. Január 1-től közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által kiközvetített álláskeresők, elsősorban aktív korúak ellátására jogosult személyek foglalkoztathatóak. A munkát iskolai végzettség, szakképzettség figyelembe vétele nélkül köteles elvállalni a kiközvetített álláskereső.

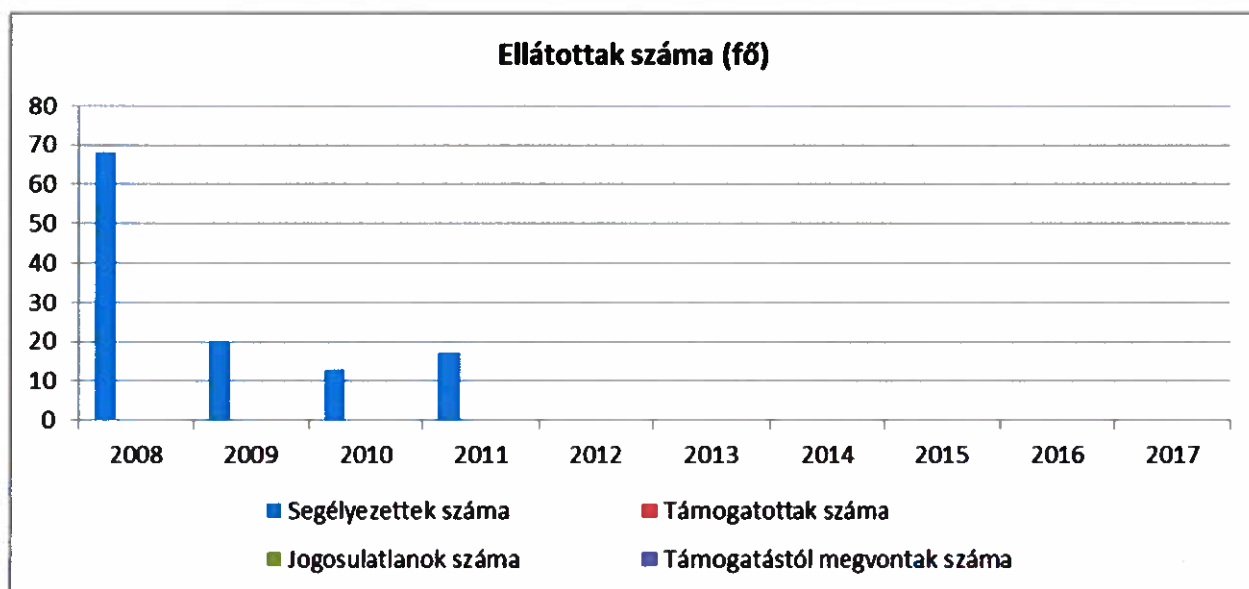
A diagramot nézve kirívó adat a szociális segélyezettek magas száma a következő évekhez képest. Ennek az az oka, hogy 2008-ban a szociális segély nem volt elkülönítve a foglalkoztatást helyettesítő támogatástól. Az aktív korúak segélyezése akkor még nem volt ilyen szerteágazó.

A környező városokban lévő üzemek, gyárak próbálnak olyan munkaerőt keresni, akik már rég kikerültek a munkaerő piacról. Gazdasági megfontolásból teszik ezt a munkáltatók, hiszen így a foglalkoztatást a Munkaügyi Központ nagyban támogatja. Az önkormányzat is helyben próbál közmunka program keretében munkát biztosítani az embereknek. A munkaviszony lejártával viszont a munkavállalók többsége visszakerül a segélyezettek táborába.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről önkormányzati rendelet a megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %ában		
2008	68					
2009	20					
2010	13					
2011	17					
2012						

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Mezőtárkány Községi Önkormányzat szociális, vagy piaci alapon értékesített bérlakást nem tart fent. Arról pontos adatunk, hogy a magánszemélyek ingatlanaik közül mennyit adnak ki, sajnos nincs, bár a beköltöző, mélyszegénységben élő személyek településünkön egyetlen lakáshoz való jutási esélye a bérlakás, gyakorlatilag bármilyen állapotú ingatlant kibérelnek. Az ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma nem ismert, ilyen jellegű nyilvántartás, ami adatforrásként használható lenne, nincs.

Az utóbbi években nem történt építkezés a faluban, az a tapasztalat, hogy az emberek inkább a meglévő lakásaikat újítják fel, rakják rendbe. Aki pedig lakáshoz akar jutni, az inkább használ lakást vásárol. Mezőtárkányon az ingatlanoknak alig van értéke. 2 millió forintért már összkomfortos lakást vehet az, aki itt akar letelepedni. Az elmúlt években nem épültek új lakások a községben. Abban az időben, amikor a fiatal, sok gyerekes családok tudtak szerezni állami támogatást, illetve banki hitelt, akkor épültek utoljára új házak. Ezekbe a házakba sohasem költöztek családok, mivel az építkezések leállításra kerültek pénzügyi manipulációk miatt. szociálpolitikai támogatás megszüntetésével.

A fogyatékos személyek általában saját tulajdonú lakásban élnek egyedül, vagy családi körben.

Mezőtárkányon az infrastruktúra feltételei részben biztosítottak. A településen szinte valamennyi lakásban van villamos energia és többségében az ivó-vízellátás is megoldott, a közcsatorna hálózat azonban még nem épült ki. Vannak olyan családok, akiknél a rezsiköltség kifizetésének elmaradása miatt az ÉMÁSZ kikapcsolta az áramot. A mélyszegénységben, rossz lakhatási körülmények között élő családok egy részénél a vízszolgáltatás is szünetel, ők közkútról hordják a vizet. A családsegítő szolgálat munkatársa segít ezeknek a családoknak ügyeik intézésében, problémáik megoldásában.

A lakások jelentős része bekapcsolódott a gáz fűtés rendszerébe. Mára azonban már a gázköltségek megnövekedése miatt sokan átálltak a vegyes tüzelésű fűtési megoldásokra. A mélyszegénységben élő családok lakásaiban a fizetési elmaradások miatt a gázszolgáltatás szünetel. Többen átálltak előre fizetős gázóra, és előre fizetős árammérős kártyára. Ezeket az eszközöket a védendő fogyasztóknak az egyetemes szolgáltatók kötelesek ingyen felszerelni, a többiek viszont fizetnek érte.

A rendszeres hulladékgyűjtés valamennyi háztartásra kiterjed, azonban a Remondis Kft. jövedelmekhez képest magas szolgáltatási díja miatt nagy a „zúgolódás” a faluban. A szemetet hetente egy alkalommal szállítják el, 6. 000-7. 000.- Ft. között mozgó negyedéves díj ellenében.

Az önkormányzat, mivel szűkös anyagi forrással rendelkezik csak a törvényben előírt lakásfenntartási támogatással tudja segíteni az itt élő rászoruló embereket.

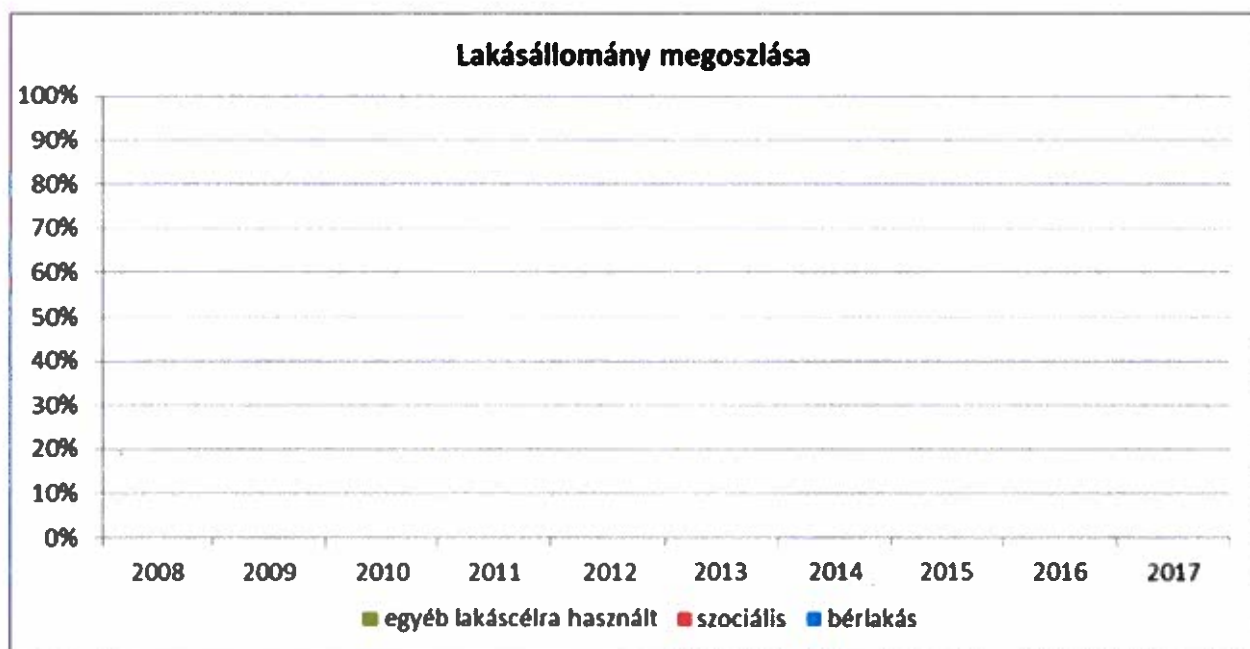
Ha valaki krízis helyzetbe kerül, esetleg hajléktalanná /egy esetben fordult elő/ válik a családgondozó nyújt segítséget. Anyaotthonba, családok átmeneti otthonába, vagy hajléktalan szállóra irányítja a bajba jutottakat, jutottakat /átmenetileg, amíg helyzetére megoldást nem találhatnak/.

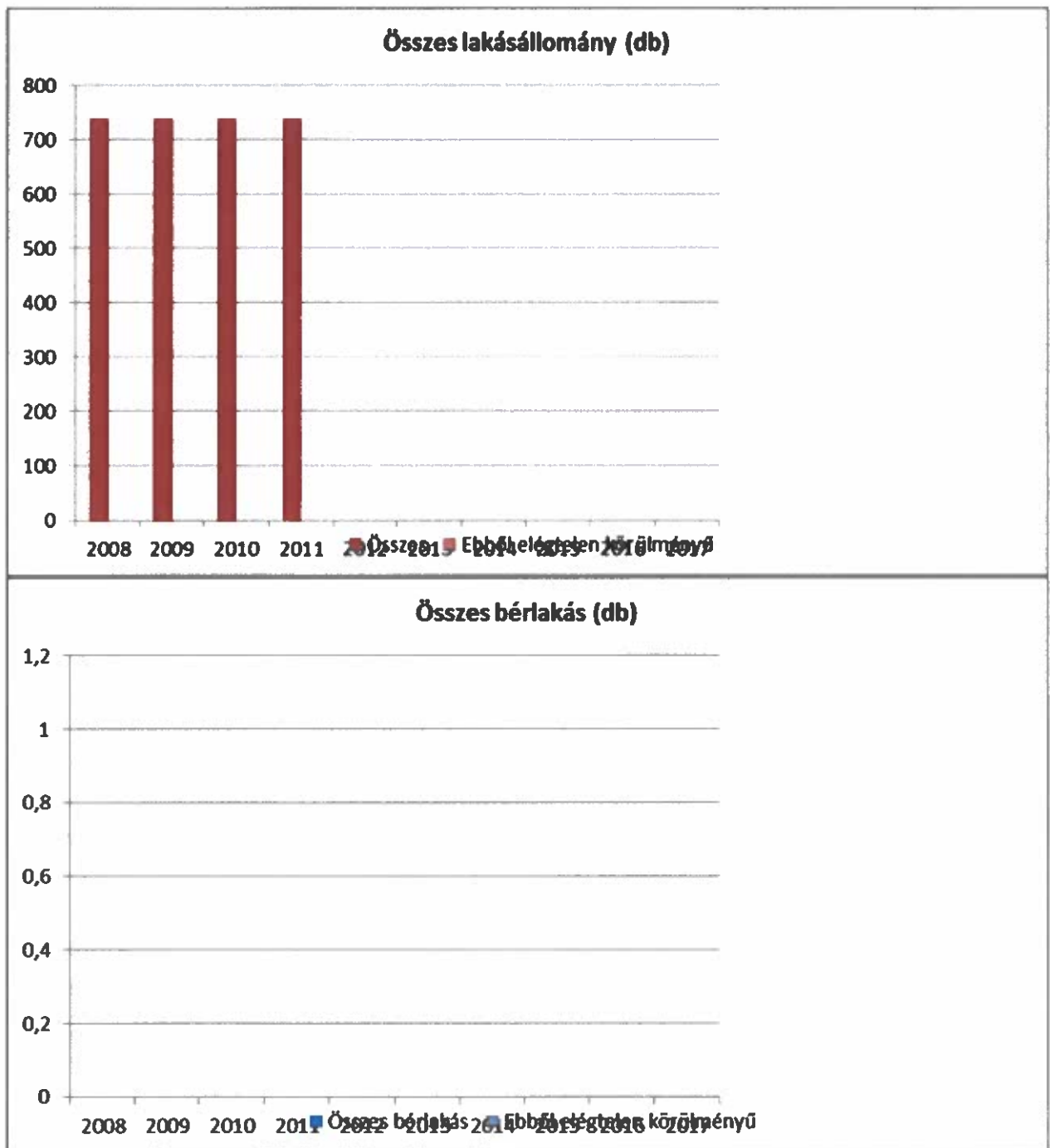
3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

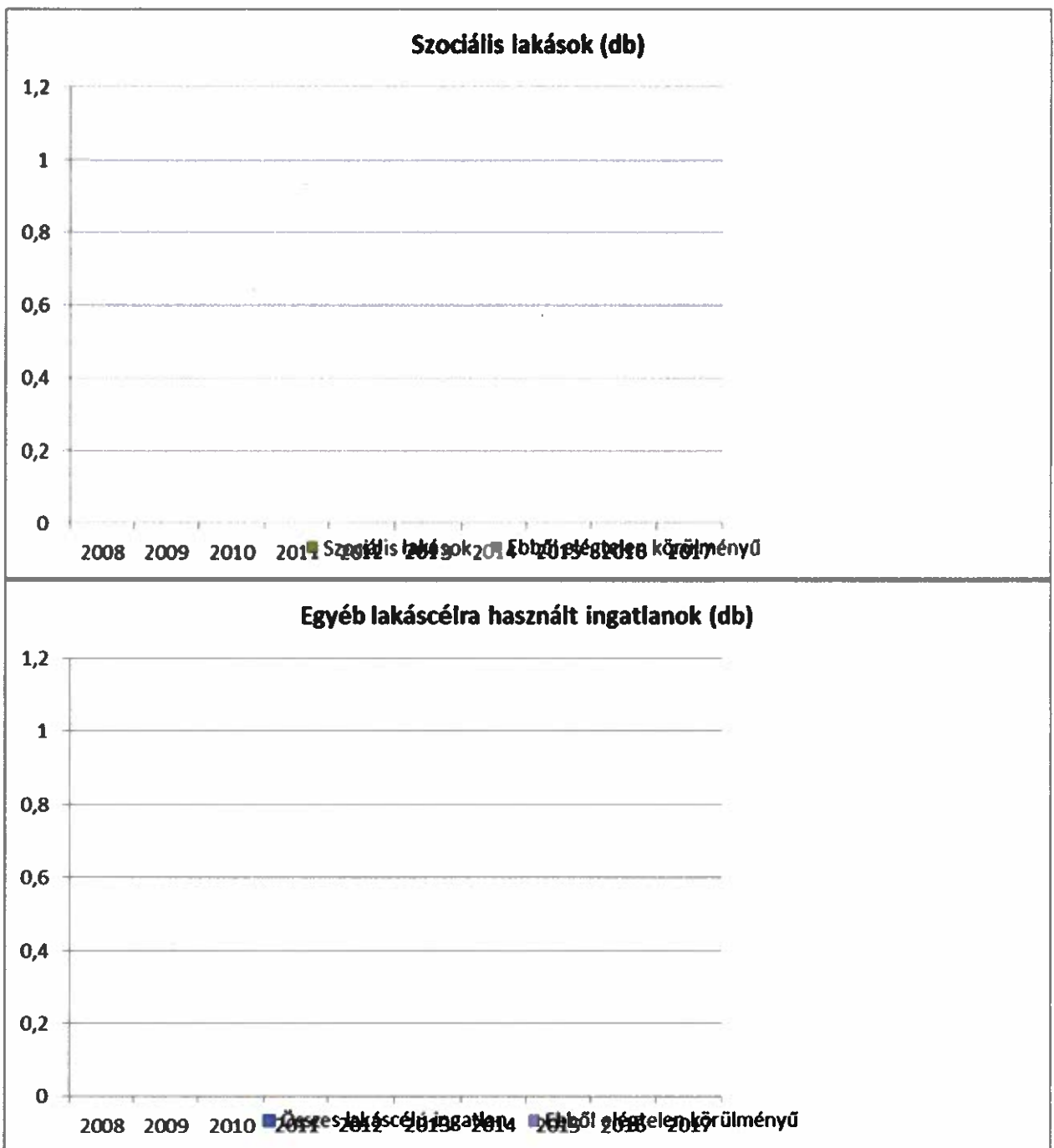
év	összes lakásállomány (db)	bérlakás állomány (db)	szociális lakásállomány (db)	egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
----	---------------------------	------------------------	------------------------------	---

		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	738	n.a.	0	0	0	0	0	0
2009	738	n.a.	0	0	0	0	0	0
2010	738	n.a.	0	0	0	0	0	0
2011	738	n.a.	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat bérlakás-állománnyal nem rendelkezik.

Településünkön a szociális lakhatás lehetősége jelenleg még nincs megoldva, az önkormányzat a közeljövőben tervezi ennek biztosítását.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Ilyen önkormányzati ingatlan nincs, magánszemélyek által egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokról nem készült felmérés.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

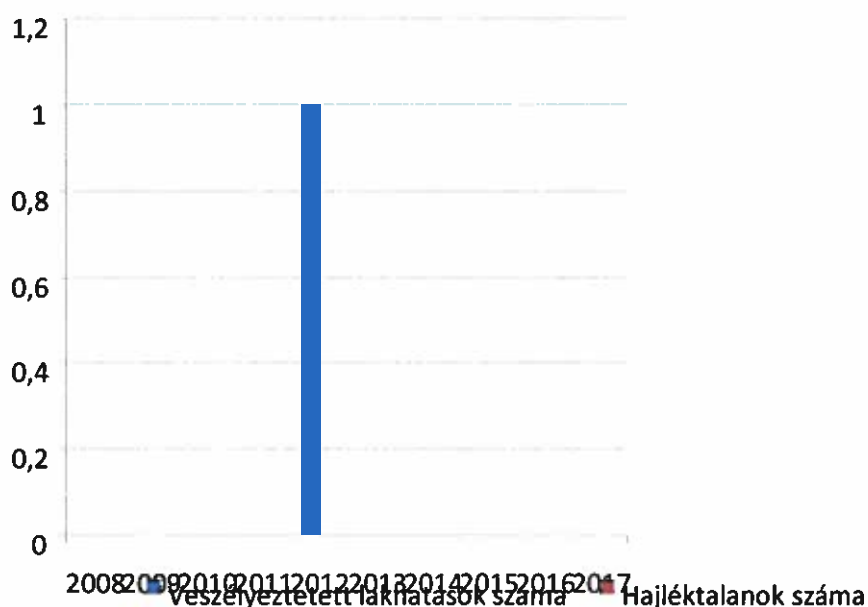
Mezőtárcány településen nagyjából tucatnyi család él nagyon szegényes, „emberhez nem méltó” lakáskörülmények között. Lakásukat anyagi források hiányában nem tudják rendbe rakni, Ezekre a lakásokra jellemző, hogy már több alkalommal is kikapcsolásra került az áram, és a gáz. Víz sem a lakásban, sem az udvaron nincs. A lakók közkútról hordják a főzéshez, tisztálkodáshoz szükséges vizet. Árverezésre váró lakásról 2-3 esetben szereztünk tudomást. Kilakoltatás még nem történt Mezőtárcányon. Egy esetben fordult elő ténylegesen hajléktalanság kérdése, a bajba jutottat anyaoththonba segítette a gyermekjóléti szolgálat családgondozója.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

év	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	N.a.	0
2009	N.a.	0
2010	N.a.	0
2011	N.a.	0
2012	1	0

Forrás: önkormányzati adatok

Veszélyeztetett lakhatási helyzet

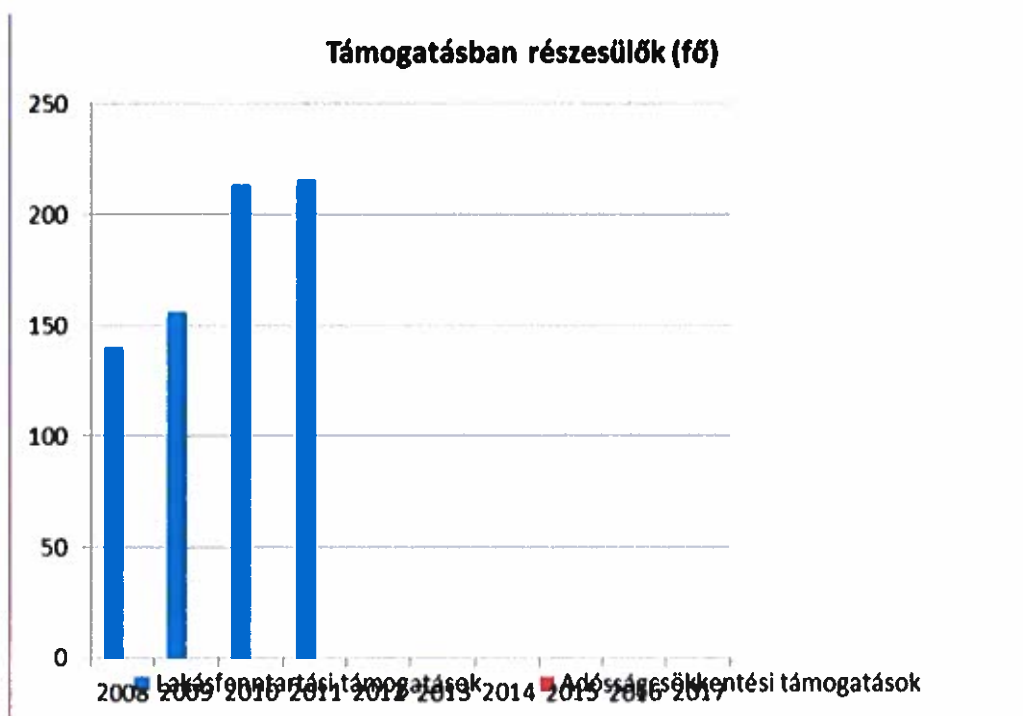
e) lakhatást segítő támogatások

A táblázatból és diagramból kitűnik, hogy 2008 és 2011 között folyamatosan emelkedett a támogatást igénylők száma. Ennek az is oka, hogy 2008-ban még nem voltak elég tájékozottak az emberek és nem igazán tudták mire jogosultak, mire nyújthatnak be igényt. Az önkormányzat munkatársai és a családgondozók egyre több embert világosítottak fel erről, és a lehetőség híre is „szájról-szájra” terjedt. Azok a gyermekes családok, akik 2010-ig gyermekvédelmi kedvezményre voltak jogosultak, azok általában a lakásfenntartási támogatásra is igényt nyújthattak be /mivel a gyermekvédelmi kedvezmény esetében az egy főre jutó havi jövedelem kevesebb volt, mint a lakásfenntartási támogatás esetében/ A táblázatból és a diagramból egyértelműen kitűnik, hogy 2010-ben lényeges ugrás következett be a kérelmet benyújtó számát tekintve.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	140	0
2009	156	0
2010	213	0
2011	215	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az eladósodottságról nincsenek pontos adataink, de az emberekkel való beszélgetésből, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat családgondozóinak tapasztalataiból tudható, hogy nagyon sok embert érint ez a probléma. Évek óta megfigyelt jelenség, hogy a lakosság legszegényebb részéhez tartozó emberek nagy része uzsorakamatra vesz fel hitelt más településeken élő uzsorásoktól. De nem csak ez a jellemző. A Provident hitel is népszerű köreikben, hiszen könnyen hozzá lehet jutni, és 48 órán belül fizet. A mélyszegénységben élő emberek túlnyomó része alacsony iskolázottságú, nem gondolja át tudatosan, milyen következményekkel jár ennek a hitelnek a felvétele, és mennyivel többet kell visszafizetnie a felvett összegnél.

Mezőtárkányon nem működik adósságkezelési program. A bajba jutott családoknak a családgondozók próbálnak meg segítséget nyújtani, ill. tovább irányítják őket a megfelelő szervekhez. Sokszor közvetítő szerepet töltenek be az adós és szolgáltató vagy bank között. Képviselek klienseik érdekét. Sajnos az emberek többsége már csak akkor fordul hozzájuk, amikor késő. Az árverezés alatt álló ingatlan esetében már nagyon nehéz jó megoldást találni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A villany, víz, gáz, szélessávú internet rendszere teljesen kiépült a településen. Nagyon hiányzik azonban a szennyvízberuházás, melynek megvalósítása sikeres pályázatok révén már folyamatban van. Településünk csatlakozott a Tisza - Tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társuláshoz, melynek keretein belül megvalósítást nyert az EU-s normáknak megfelelően, minden igényt kielégítő települési szilárd kommunális hulladék elhelyezés, feldolgozás, így a hulladékszállítás megoldott, fejlesztés alatt a szelektív hulladék gyűjtés bevezetése. A települési önkormányzat a közszolgáltatásokat szerződés formájában oldja meg, közcélú és közhasznú alkalmazottakkal látja el a település karbantartását, a kisebb fejlesztéseket. Az ivóvíz szolgáltatást az Heves Megyei Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság biztosítja.

A szolgáltatók helyzete, az általuk nyújtott szolgáltatások színvonala átlagos, ám fejlesztésük természetes igény. A közszolgáltatások körében a szervezeti keretek kialakultak, stabilizálódtak, jelen-tősebb átszervezés nem tűnik indokoltnak, bár a hulladékszállítást és a hozzá kapcsolódó díjat stabilizálni szükséges.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A 314/2012-es Kormányrendeletben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön a Központi Statisztikai Hivatal 2011-es népszámlálás adatai alapján elvégzett szegregátum lehatárolása szerint 2 db szegregátum található, mely lehatárolása

a 1. szegregátum: (Kossuth út - Vajda János út - Bajcsy-Zsilinszky út - Gárdonyi Géza út - Mátyás király út) területeken található, valamint 2. szegregátum: a (Kossuth út - Móra Ferenc út - Dobó István út - Munkácsy út) területeken található.

Az 1. szegregátumban a lakónépesség száma jelenleg 66 fő. A szegregátumban összesen 29 db lakás található, melyek 69%-a alacsony komfortfokozatú. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 64%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 72%. Az adatok a Központi Statisztikai Hivatal 2011-es népszámlálásának adataiból kerültek meghatározásra. A szegregátumban élők körében több generáción át mélyülő (szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási) hátrányok halmozódtak fel, melyek kezelése községünk és az érintettek önerejéből lehetetlen.

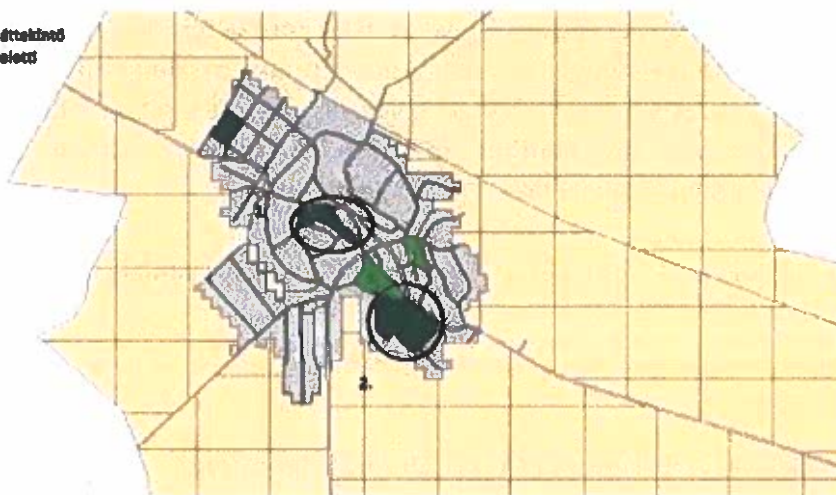
A 2. szegregátumban a lakónépesség száma jelenleg 73 fő. A szegregátumban összesen 31 db lakás található, melyek 48,4%-a alacsony komfortfokozatú. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 48,3%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 62,1%. Az adatok a Központi Statisztikai Hivatal 2011-es népszámlálásának adataiból kerültek meghatározásra. A szegregátumban élők körében több generáción át mélyülő (szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási) hátrányok halmozódtak fel, melyek kezelése községünk és az érintettek önerejéből lehetetlen.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Az 1. szegregátumban lakónépességen belül a 0-14 évesek aránya 21,2%, a 15-59 évesek, az aktív korúak aránya 59,1%, a 60 év feletti lakosok aránya pedig 19,7%. Az aktív korúakon belül 59% rendelkezik legfeljebb általános iskolai végzettséggel. Rendszeres munkajövedelemmel az aktív korúak 76,9%-a nem rendelkezik. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 51,3%, amely rendkívül magas értéknek mondható. A foglalkoztatottak 66,7%-át alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban foglalkoztatják. Ezek az adatok a KSH 2011-es népszámlálási adataiból kerültek meghatározásra.

A 2. szegregátumban lakónépességen belül a 0-14 évesek aránya 9,6%, a 15-59 évesek, az aktív korúak aránya 58,9%, a 60 év feletti lakosok aránya pedig 31,5%. Az aktív korúakon belül 58,1% rendelkezik legfeljebb általános iskolai végzettséggel. Rendszeres munkajövedelemmel az aktív korúak 72,1%-a nem rendelkezik. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 51,2%, amely rendkívül magas értéknek mondható. A foglalkoztatottak 50%-át alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban foglalkoztatják. Ezek az adatok a KSH 2011-es népszámlálási adataiból kerültek meghatározásra.

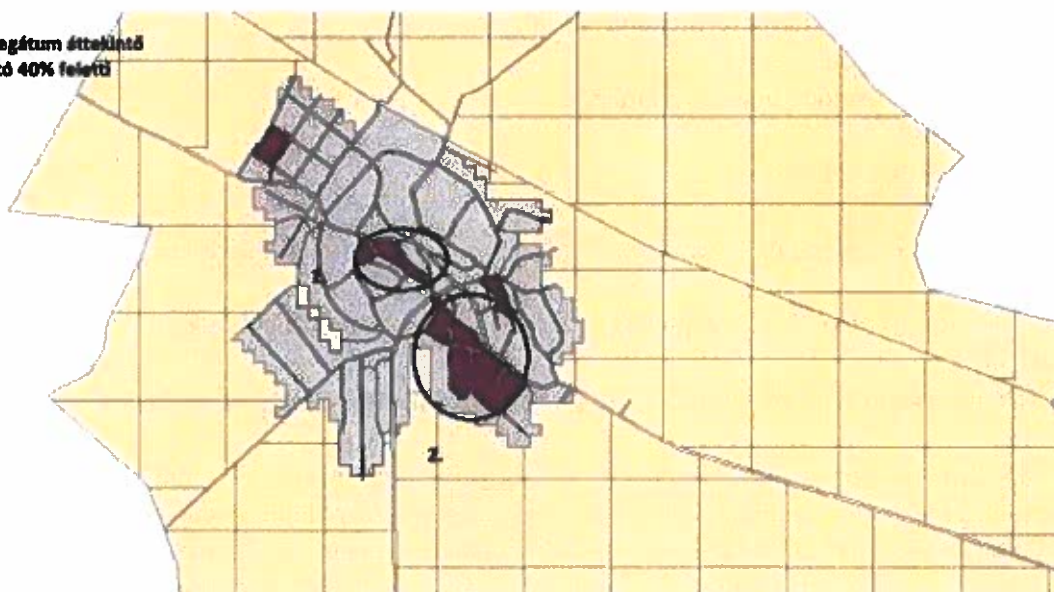
Mezőtárkány szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 50% feletti

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A Központi Statisztikai Hivatal által végzett lehatárolás szerint Mezőtárkány községben 2 db szegregációval veszélyeztetett terület található. Az 1. veszélyeztetett terület a (Kossuth út - Vajda János út - Bajcsy-Zsilinszky út - Gárdonyi Géza út - Mátyás király út) területeken található, a 2. veszélyeztetett terület a (Táncsics út - Kossuth út - Móra Ferenc út - Dobó István út - Munkácsy út - Rákóczi Ferenc út) területeken található.

Mezőtárkány szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 40% feletti

Az 1. veszélyeztetett terület lakónépességének száma 66 fő, akikből 21,2%-a a 0-14 évesek aránya, 59,1% az aktív korúak aránya, és a lakosság 19,7%-a 60 év feletti. Legfeljebb általános iskolai végzettséggel az aktív korúak 59%-a rendelkezik. Legfeljebb általános iskolai végzettséggel és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 51,3%. Az 1. veszélyeztetett területen 29 db lakás található, melyek 69%-a alacsony komfort fokozatú. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 64%.

Az 2. veszélyeztetett terület lakónépességének száma 126 fő, akikből 18,3%-a a 0-14 évesek aránya, 57,1% az aktív korúak aránya, és a lakosság 24,6%-a 60 év feletti.

Legfeljebb általános iskolai végzettséggel az aktív korúak 55,6%-a rendelkezik. Legfeljebb általános iskolai végzettséggel és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 48,6%. Az 2. veszélyeztetett területen 48 db lakás található, melyek 45,8%-a alacsony komfort fokozatú. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 46,5%.

Az adatok a Központi Statisztikai Hivatal 2011-es népszámlálásának adataiból lettek meghatározva.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény III. fejezete taglalja az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítési területei között az egészségügyi ellátást. Kiemelten foglalkozik az egészségügyi ellátással összefüggésben a diszkrimináció tilalmával. Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell többek között a betegségmegelőző programokban, a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás stb. során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban való részvétel jogát.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. §-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik: a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, b) a fogorvosi alapellátásról, c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, d) a védőnői ellátásról, e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

E fejezetben vizsgáljuk a település lakosságának egészségügyi helyzetét, az ellátáshoz való hozzáférést.

Háziorvosi ellátást az Országos Alapellátási Intézet közreműködésével sikerült stabilizálni hosszú évek helyettesítései után.

Azóta dr. Lakatos László háziorvos látja el ezt a feladatot. Szintén ő látja el az Óvodai és Iskolai egészségügyi feladatokat is.

Minden nap tart rendelést Mezőtárkányon, de helyettesítést végez két másik környező településen, Egerfarmoson és Mezőszemerén is. A legközelebbi Egészségügyi Központ Füzesabonyban található. A lakosok a következő szakrendeléseket vehetik igénybe Füzesabonyban: belgyógyászat, reumatológia, fizioterápia, fül-orr-gégészet, audiológiai szakrendelés, pszichiátriai gondozás és szakrendelés, nőgyógyászat, ultrahang, gyógytorna, fogorvosi rendelés, bőrgyógyászat, foglalkozás egészség-ügyi szakrendelés, sebészet, ortopédia, traumatológia urológia, csecsemő és gyermekgyógyászat, röntgen diagnosztika. Az orvosi ügyelet kistérségi szinten biztosított. A védőnői szolgáltatás minél magasabb színvonalú működtetésében Egerfarmos társult Mezőtárkánnyal. A védőnő heti négy alkalommal várja a várandós anyukákat, ill. kisgyermekes szülőket.

Gyermekorvosa nincs Mezőtárkánynak. A háziorvos látja el ezt a feladatot is. Aki gyermekorvoshoz szeretné vinni gyermekét annak Füzesabonyba, vagy Egerbe kell utaznia.

A fogorvosi szolgáltatást társulás formájában oldja meg a település Füzesabony várossal közösen. A fogorvosi szolgáltatás igénybe vételéhez a lakosoknak Füzesabonyba kell utazniuk. Füzesabony Mezőtárkánytól kb. 8 km-

re lévő település. Autóbusz közlekedés viszonylag megoldott. Nyáron sokan kerékpárral járnak át a fogorvoshoz, attól függetlenül, hogy nincs kerékpárút. Az út Mezőtárkányról Füzesabonyba biciklivel kb. 25-35 perc.

Mezőtárkányon fiókgyógyszertár működik, napi egy óra nyitva tartással, ami elengedő lehet a tervezett gyógyszerkiváltáshoz. Legközelebbi állandó gyógyszertár Füzesabonyban található.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

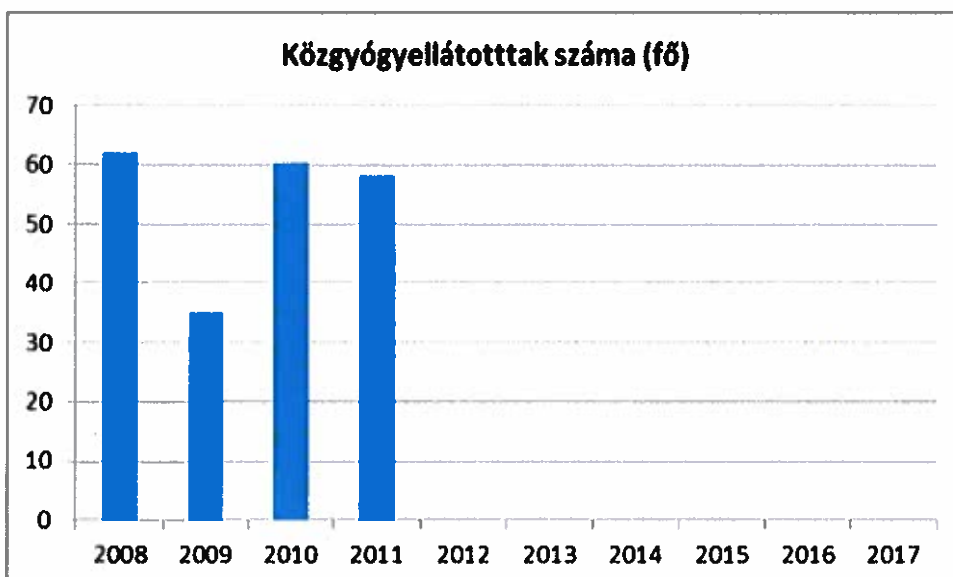
A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személyek részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásaink csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A gyógyszerkeret a rendszeres gyógyszereszkükséglet támogatását szolgáló egyéni gyógyszerkeretből, és az akut megbetegedésből eredő gyógyszereszkükséglet támogatását szolgáló eseti keretből tevődik össze. Jogcímek: alanyi, normatív, méltányossági. 2013. január 1-től az alanyi és normatív közgyógyellátás elbírálása a Füzesabonyi Járási Hivatal kompetenciája. Az önkormányzat csak méltányosságból állapíthat meg jogosultságot. A méltányossági közgyógyellátás 1 évre kerül megállapításra, melyről a képviselő-testület dönt. Az SZtv. 50.§ (3) bekezdése szerinti méltányossági közgyógyellátásra az a kérelmező jogosult, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori összegének 150%-át, egyedül élő esetén 200%-át és havi rendszeres gyógyszerjeinek költsége eléri az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át.

A táblázatot áttekintve érdekes jelenség az egyébként stagnáló – enyhén csökkenő mértékű ellátotti kör létszámának 2009. évi hirtelen letörése, majd visszaemelkedése.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	62
2009	35
2010	60
2011	58

Forrás: TeIR, KSH Tstar

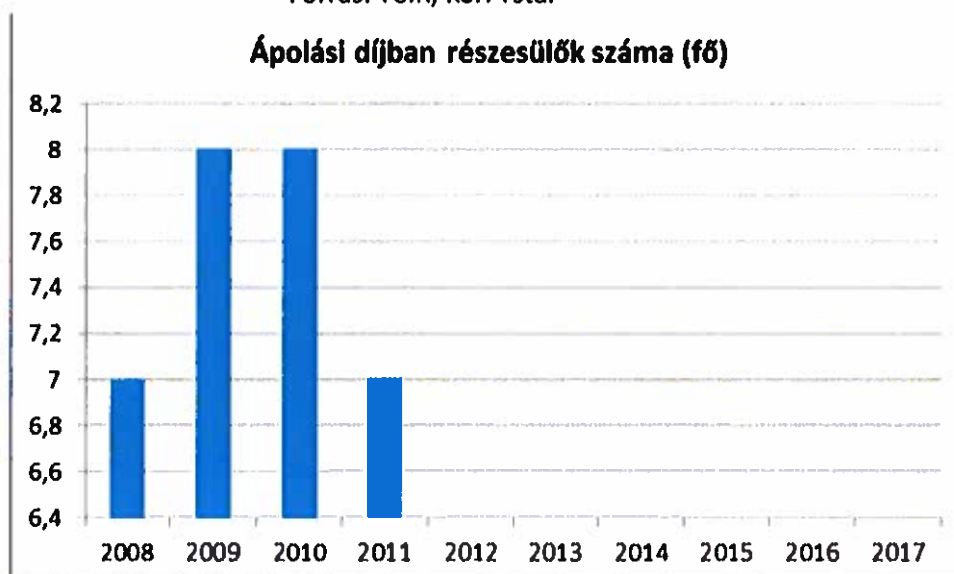

Ápolási díj: A járási kormányhivatal ápolási díjat állapít meg annak a közeli hozzátartozónak, aki súlyosan fogyatékos, vagy 18 év alatti tartós beteg személy ápolását, gondozását végzi. Az ápolási díj havi összege 2013. évben 26. 550.-Ft., ha az ápolat fokozott ápolást igénylő személy, akkor ez az összeg 34. 515.-Ft. Az ápolási díj folyósításának időtartama szolgálati időre jogosít. A benyújtás helye 2013. január 1-től a Füzesabonyi Járási Kormányhivatal. Az ápolási díjban részesítettek száma gyakorlatilag az évek folyamán változatlan mértékű.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	7
2009	8
2010	8
2011	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, az egészségügyi ellátórendszeren keresztül mindenki igénybe veheti.

Óvodai szűrés évente kétszer van, az iskolaorvosi ellátás keretében minden évben és osztályban végeznek szűrővizsgálatot.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a füzesabonyi fogorvos látja el az oktatási intézmények keretein belül. Az iskola fogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton. A háziorvos a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az élet-korhoz kötött szűrővizsgálatokat. A védőnő aktívan részt vesz az óvodai, iskolai egészségügyi feladatok ellátásában. Előkészíti a szűrővizsgálatokat, az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket végzi, az oktatási intézményekben az egészségügyi ismeretterjesztés szinte teljesen az ő feladata.

Mivel a megelőzés egyik legfontosabb formája a szűréseken való részvétel, az önkormányzatnak és a helyi civil szervezeteknek hasznos szerepet kell vállalniuk elsősorban az 50 év felettiek és a hátrányos helyzetű lakosok szűrővizsgálatainak elősegítésében.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az orvos - egészségügyi rehabilitációs ellátásokhoz – a település lakosságának az egészségügyi ellátórendszeren keresztül biztosított a hozzáférés (Füzesabonyban, Egerben).

A gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésükben jelentkező problémák feltárása, megoldása, a szükséges fejlesztő és rehabilitációs folyamatok megvalósítása több szakágazat együttes tevékenységével realizálódik, az egészségügyi-, oktatási- és szociális intézményrendszer szereplői közötti kapcsolati háló kiterjedtsége, a kapcsolatok intenzitása, minősége függvényében.

Egerfarmos a Laskó-Rima Menti Szociális és Gyermejjóléti Intézmény keretében mind a gyermekek testilelki-szellemi fejlődésükben jelentkező problémák, mind pedig a felnőttek, családok életvitelében jelentkező – többek közt mentális problémák feltárásért, megoldásáért jelzőrendszereket működtet, rehabilitációs tanácsadást végez.

A gyermekek esetében a Gyermejjóléti Szolgálat a gyermek testi, és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését észlelő- és jelzőrendszert működtet, koordinál. Az észlelő-jelzőrendszer szakágazatokon átívelően, az információk és lehetséges ágazati megoldások integrálására, komplex kezelésére törekszik. A hálózatban együttműködik a védőnőkkel és gyermekorvosokkal, rendőrséggel, ügyészséggel-bíróssággal, pártfogó felügyelői szolgálattal, Családsegítő Szolgálattal, Nevelési Oktatási Intézményekkel (iskola, óvoda), Alapítványokkal (Társadalmi szervezetekkel), Társzervekkel (Eger Családok Átmeneti Otthona), Szakellátással, Gyermekjogi Képviselővel, Járási Gyámhivatallal, Nevelési Tanácsadóval. A Nevelési Tanácsadó szülő kérésére, beleegyezésére (pedagógus, családgyógyozó javaslatára) fogadja a mezőtárkányi gyermekeket.

A Családsegítő Szolgálat a családgyógyozás keretében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A kapott jelzés alapján a családsegítő szolgálat munkatársa felveszi a kapcsolatot a szociális és/vagy mentálhigiénés problémákkal küzdő családdal, személlyel

(a bejelentés alanyával) és tájékoztatja a vonatkozó problémára a gyermekjóléti és családsegítés körében nyújtható szolgáltatásokról.

Tekintettel arra, hogy a szakmai módszertani szabályok szerint a bejelentésnek mindig írásban is meg kell történni, ezért a jelzőrendszer tagjai számára a szolgálat bejelentő nyomtatványt, egységes jelzőlapot biztosít.

A jelzőrendszer működtetésén túl a gyermekjóléti családsegítő intézmény a konkrét esetek, kliensproblémák hatékony kezelése és megoldása érdekében szükség szerint munkakapcsolatot épít ki és tart fent elsősorban az alábbi szervekkel:

- a szociális szolgáltatást nyújtó intézményekkel,
- a egészségügyi ellátást nyújtó intézményekkel
- az oktatási-nevelési intézményekkel,
- a gyermekjóléti szolgálattal
- az önkormányzati illetékes bizottsággal
- a polgármesteri hivatali irodákkal és azok munkatársaival,
- a fogyatékosokat gondozó intézményeivel,
- egyéb önkormányzati intézményekkel,
- a rendőrséggel,
- foglalkoztatási szolgáltatókkal,
- a működő egyházakkal
- különböző – elsősorban szociális célokra szervezett – civil szerveződésekkel, alapítványokkal, • más családsegítő intézményekkel.

A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatásokat igénybe vevők száma az elmúlt évek során fokozatosan nő. A családok anyagi helyzetének romlása, lakhatási körülményeik bizonytalansága, mentális, családi, szociális problémák, egymást erősítő, együttes megjelenését idézik elő. A leszakadó rétegek létszámnövekedésének megállításához a helyi társadalom összefogására, a lakosság, a civil szervezetek, a közintézmények együttműködésére van szükség. A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, az összetett problémákkal küszködő emberek rehabilitációja, reintegrálása a társadalomban szükségessé teszi, hogy a hátrányos helyzetük kialakulásához vezető, azt tovább gerjesztő, ágazatokon átívelő problémahalmaz egységes, átlátható IT rendszerben legyen elérhető és kezelhető.

A Laskó-Rima Menti Szociális Intézmény 2012-ben Füzesabonyban nappali ellátás keretében bevezette az időskori demencia kiszűrését, rehabilitáció fejlesztő programok megvalósítását. A képességek megőrzésére és fejlesztésére irányuló programoknak, amelyek napi rendszerességgel egyéni és csoportos formában történnek, minden, a leépülés folyamatában érintett funkciót és készséget megcélozva, az állapotromlás lassítása, a kognitív kapacitás szinten tartása, a pszichés és viselkedés zavarok enyhítése, az autonómia lehető leg további fenntartása érdekében.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat által biztosított közétkeztetés - amely gyakran a helyi szegény családból származó gyerekek táplálkozásának elsődleges forrása, fontos, hogy megfeleljen az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. Az önkormányzat minden korosztály számára biztosít étkezést. Vállalkozás által üzemeltetett, helyben főző konyhájából hozzák a gyerekeknek a reggelit, uzsonnát és meleg ebédet. Az étkezést így oldják meg az idősek klubjában is, ahol kulturált, esztétikus körülmények között fogyaszthatják el az idős emberek ebédjüket. Azok az idős emberek, akik nem tudnak bemenni az idősek klubjába, azok házhoz szállítással is

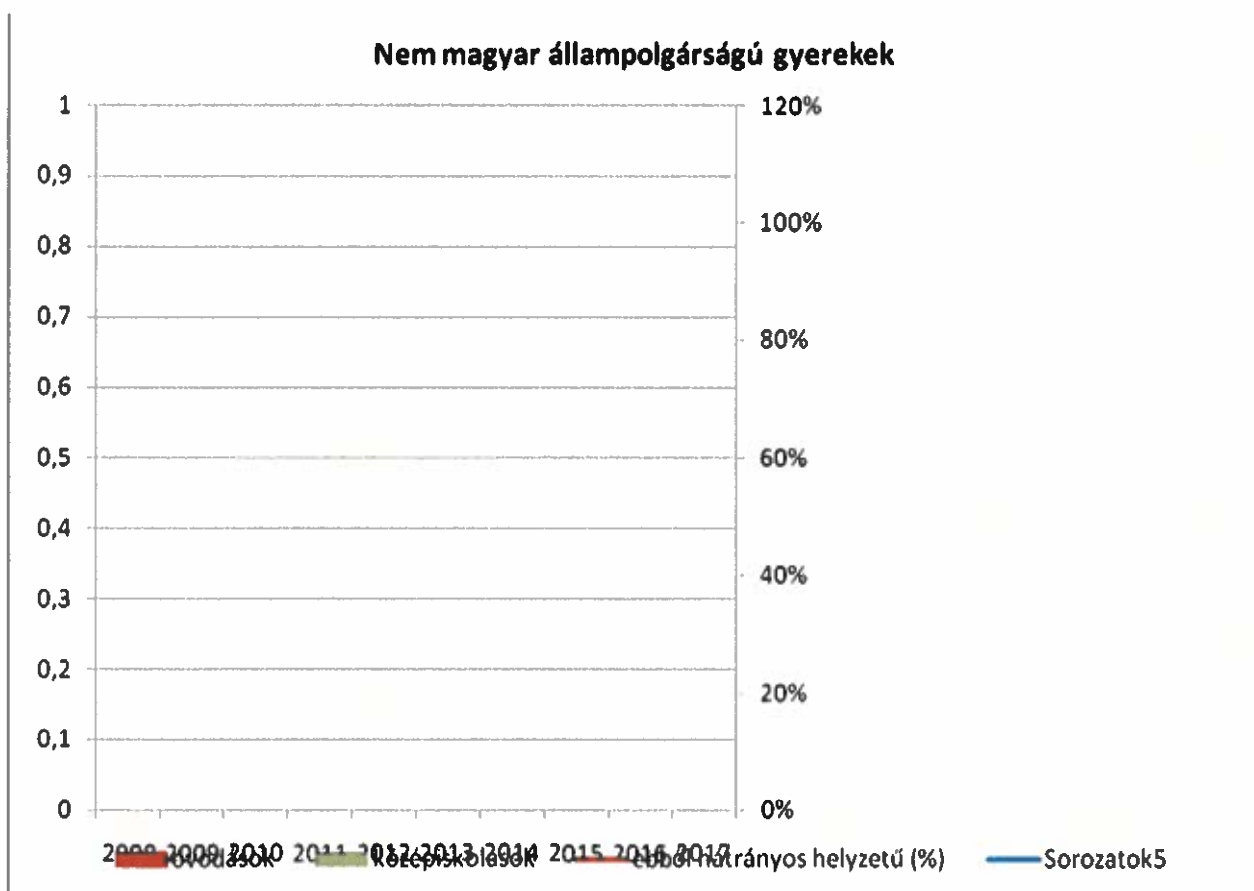
kérhetik. A gondozónők kerékpárral szállítják ki nekik ételhordóban a meleg ebédet igényük szerint.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Helyi szinten, egész évben a sportolási lehetőség, színtere adott. A település Művelődési Házának nagytermében hetente kétszer karate edzést, ping – pong foglalkozást, különböző, a felnőtt korú lakosságot célzó gimnasztikai foglalkozásokat tartanak, valamint az emeleten edzőterem működik. A labdarúgó - pálya Mezőtárkány településen felújítás alatt áll, sportöltöző épül a helyzetelemzés készítésekor, ellenben sajnos nincs olyan szakember, aki e területen összefogná a gyerekeket, felnőtteket. Tornaterme ellenben sajnos nincs az iskolának (az óvoda rendelkezik tornaszobával), ennek megoldása nagyon fontos feladata az önkormányzatnak, jelenleg az erre a célra csak rendkívüli kompromisszumokkal alkalmas Művelődési Ház nagytermében zajlanak a testnevelés – órák, amikor az időjárás nem teszi lehetővé a szabadtéri foglalkozásokat. Fejlesztési tervek között szerepel a tornaterem és hozzá tartozó öltöző kialakítása, alternatív sportolási lehetőség megteremtése, kerékpár, gördeszka pálya építése.

Legközelebb uszoda Egerben és Mezőkövesden, Kálban és Tiszafüreden található.

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, idősek nappali ellátását (ez utóbbit Egerfarmos településen), családsegítő szolgáltatást az önkormányzat a Laskó - Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézményen belül biztosítja.

A szociális háló településünkön jól kiépített. A szociális alapellátás megfelelő színvonalon biztosított. Fontos, hogy az egész lakosság bizalommal forduljon problémáival az intézmény minden dolgozójához, ahol a lehető legrövidebb úton megoldást keresnek a hozzájuk fordulók számára.

Az intézmény által biztosított szociális alapellátások Mezőtárkányon:

- Nappali ellátás (Idősek klubja, Egerfarmos településen))
- Házi segítségnyújtás
- Szociális étkeztetés
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Családsegítő szolgáltatás

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevétele önkéntes, és az ellátást igénylő kérelmére történik. A családsegítő szolgálat igénybevétele térítésmentes.

A szociális ellátásokért a jövedelmi viszonyok függvényében és az igényelt ellátásoktól függően térítési díjat kell fizetni (1993. évi III. tv. a Sztv. illetve a mikro társulásban részt vevő települések önkormányzatai Képviselő-testületeinek önkormányzati rendeletei alapján).

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az ellátottnak a szolgáltatások biztosítása során joga van az egyenlő bánásmódhoz. Bármilyen nemű diszkrimináció esetén bizalommal fordulhat az intézményvezetőhöz.

Panasz esetén az intézményvezető kivizsgálja az esetet és 15 napon belül írásban értesíti a panasztevőt kivizsgálásának eredményéről. Tapasztalataink szerint ilyen jellegű probléma még nem merült fel az intézmény által nyújtott szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások nyújtása során.

Amennyiben a dolgozókat éri negatív diszkrimináció, sérelem jogorvoslatért az Intézményvezetéshez vagy a szociális szakmai Szövetség keretén belül működő Etikai Kollégiumhoz fordulhatnak. A jövőben pedig a HEP Fórum lesz kompetens a felmerülő problémák orvoslásában, egyenlő bánás-mód biztosításában.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A Gyermekjóléti Szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak fogyatékos gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből és eseti gondozásból áll, ami a fogyatékos gyermekek érdekeit, minőségibb életvitelét és fejlődését szolgálják.

Az óvodai nevelésben a fogyatékos gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik, a gyógyszeres kezelés mellett nyugodt, fejlődésüket szolgáló környezetben. Az általános iskolai oktatásban a fogyatékos gyermekek számára elérhető a gyógypedagógiai oktatás. A középiskolai oktatásban integrált oktatás érhető el az SNI gyermekek számára.

Hátránykompenzáló juttatások, tekintettel a fogyatékos gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási intézményekben történő részvétel céljából minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhetőek, a törvény által szabályozott keretek között.

A családok számára jelentős kedvezmény, hogy a három vagy több gyermekesek, a tartósan beteg gyerekeket nevelők, a gyermeküket egyedül nevelők, valamint a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek számára biztosított az ingyenes tankönyvellátás, ingyenes étkezés vagy étkezési, térítési díjukhoz 50% kedvezmény.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszer az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételét támogatja. A települési önkormányzatok által kiírt pályázati forrásokat Mezőtárcány Önkormányzata kiegészíti azon pályázók esetében, akik jogosan kérik e támogatási formát. Mezőtárcányon a tavalyi évben 5 fiatal igényelte meg az ösztöndíjat.

Az Arany János Tehetséggondozó Program hátrányos helyzetű középiskolások számára nyújtotta lehetőséget településünkön az évek során több gyermek használta ki. A gyermek 10 hónapon keresztül 5.000.-Ft ösztöndíjban részesül.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az oktatási, szociális intézmények, a templomok, a civil szervezetek, sportegyesületek, az azonos érdeklődésű emberek szerveződése, stb.

a) közösségi élet színterei, fórumai

Mezőtárcányon nagyon jelentős szerepet játszanak a civil szervezetek, a Mezőtárcány Művelődésért Közalapítvány, Mezőtárcányi Polgárőrség, Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub, Vöröskereszt, Mezőtárcányi sport Egyesület, Mezőtárcányi Önkéntes Tűzoltó Egyesület. Az ő általuk szervezett programok, rendezvények igen népszerűek, ezen túl is komoly szerepet töltenek be a település életében, tevékenységük kistérségünkben, sőt, egyes esetekben azon túl is széles körben elismert. Nagyon fontos közösségépítő, közösségformáló szerepük van. A hagyományőrzés, a „civil lét” az ő jelenlétük nélkül már nem működne.

A közösségi élet jelentős fórumai még a falu rendezvényei /pl.: Falunap, nemzeti ünnepeinkről szóló megemlékezés, stb./, a közmeghallgatás, falugyűlés.

Önálló intézményük a Művelődési Ház, de itt található a Községi Könyvtár, amely már mozgókönyvtár keretében működik. Itt érhető el az E-Magyarország Pont is. A Művelődési Ház kulturális programok, jótékonyági bálók, gyermekrendezvények helyszíne.

Negyedévenként helyi újságot jelentetett meg az önkormányzat, az Mezőtárcányi Hírek címmel. Az utóbbi évben volt egy kis leállás a megjelenést illetően, de lakossági kérésre a helyi lap hamarosan újra kiadásra kerül. Az újság minden fontos információt és eseményt tartalmazott és tartalmaz, ami Mezőtárcánnyal, és lakóival kapcsolatos.

Mezőtárcány történelmét feldolgozó második könyv terveinek szerint 2013. évben jelenik meg.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az etnikai konfliktusok, ha nem is annyira kiélezve, de jelen vannak Mezőtárkány életének hétköznapijaiban, a lakosság köreiben. Nem minden konfliktusnak jut el a híre az önkormányzat vezetősége felé, de volt már rá példa, hogy a polgármesteri hivatalban kellett megbeszélni az ebből fakadó problémákat. A feszültség, ha nincsenek is kimondott szavak, érezhetőek a falu roma és nem roma lakosai között.

Amennyiben a településen előfordul rasszista indítékból elkövetett támadás, vagy olyan társadalmi csoportok közötti konfliktus, amelynek vélelmezhetően etnikai dimenziója is volt, az önkormányzat felelőssége, hogy hatékonyan fellépjen az ilyen konfliktusok és jogsértések megelőzése érdekében.

Szükséges a hatékony fellépés a gyűlöletkeltő megnyilvánulások ellen, a jogsértések kárvallottjainak támogatása, számukra jogsegély biztosítása, a társadalmi szolidaritást, párbeszédet, és a kisebbségek védelmét erősítő helyi szintű akciók és kampányok szervezése, támogatása (pl.: sajtó kampány, rendezvények, egyének számára díjak, adományozása, gyermek, ifjúsági korosztályt külön célzó érzékenyítő programok).

Fontos, hogy a település vezetői jártasak legyenek a romák esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos kérdésekben.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az adományozásnak már hagyományai vannak Mezőtárkányon, melynek szervezésében a Laskó - Rima

Menti Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatának, a Vöröskereszt Szervezetének, Mezőtárkány Művelődéséért Közalapítványnak van nagy szerepe, de szervezett adománygyűjtést Mezőtárkány Községi Önkormányzat is. Az ő segítségükkel a szociálisan rászorult emberek többször kaptak ruhaadományokat, élelmiszersomagokat.

A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai között az önkéntes munka, mint fogalom kezd közismertté válni Mezőtárkányon. Széleskörű elismertetése, ösztönzés az ilyen jellegű tevékenységre különös fontosságú.

Egyre több gyermek és fiatal keresi meg a gyermekjóléti és családsegítő szolgálatot önkéntes munkavégzés céljából. Az új Köznevelési Törvény előírja a közösségi nevelés egyik hatékony formáját, a tanuló által önként választott társadalmi tevékenységet. A jogalkotó ezzel a meghatározással is azt deklarálja, hogy megfelelő mértékben, mind az egyéni mind a közösségi érdekek figyelembe vételére van szükség.

Az érettségi vizsga megkezdésének feltétele, hogy a tanuló 60 óra önként választott igazolt társadalmi tevékenységet végezzen az érettségi vizsgára jelentkezés időpontjáig. Várható, hogy egyre több gyermek és fiatal fog önkéntes munkára jelentkezni az önkormányzathoz és a Laskó - Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézményhez.

A közérdekű önkéntes tevékenység végzésének sajátos – nem önös érdek nélküli – formája Mezőtárkány Községi Önkormányzat által szervezett közérdekű munkavégzési lehetőségen való részvétel, ami az aktív korúak ellátásának felülvizsgálatánál igazolandó harminc napos munkaviszony igazolásához szükséges. Így itt mint csak jelenséget, és nem mint az önkéntesség tényleges megnyilvánulását említem meg.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Mezőtárkány községben a roma nemzetiség nemzetiségi önkormányzat választásával is képviselteti érdekeit a helyi közéletben. A nemzetiségi önkormányzat ügyviteléhez szükséges feltételeket a Mezőtárkány Községi Önkormányzat biztosítja (irodai infrastruktúra adminisztrációs segítségnyújtás, stb.) a Mezőtárkányi Közös Önkormányzati Hivatal útján.

A két önkormányzat együttműködési megállapodással rendelkezik, a polgármester és az elnök meghívót kap a két testület üléseire, azon kölcsönösen tanácskozási joggal észt vehetnek.

Az önkormányzatok közötti együttműködésük példaértékű, a Mezőtárkányi Roma Nemzetiségi Települési Önkormányzat is támogatja a települési rendezvényeket, szervezőként vesznek részt, gyermekprogramok lebonyolításából veszik ki a részüket.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Pályakezdekők munkanélkülisége (20-25 éves)	Munkacsoport létrejötte, akik a mélyszegénységben élők, romák helyzetének javítását hivatottak szolgálni esélyegyenlőségük biztosításával. Ösztönzés szakmaszerzésre, Start munkaprogramban való részvételük bevonása,
Alacsony iskolázottság	Szükség esetén felnőttképzés keretében az általános iskola elvégzése, OKJ-s képesítés, hiányszakmák feltérképezése
Rossz lakáskörülmények	Lakásfenntartási támogatáshoz való hozzájutás segítése, háztartási ismeretek elsajátíttatása
Eladósodás	Helyes gazdálkodásra, spórolásra, pénz beosztásra való tanítás
Egészségügyi problémák gyakori előfordulása a célcsoportnál	Az önkormányzatnak és a helyi civil szervezeteknek hasznos szerepet vállalniuk az 50 év feletti körében a szűrővizsgálatok népszerűsítésében, a helyi szűréseken elsősorban a hátrányos helyzetű
	csoportok tagjainak részvételét növelni kell Egészségügyi szűréseken való lakossági részvétel ösztönzése, a szűrések kiterjesztése különböző egészségügyi területekre. A településen rendezett egészségmegőrző programokba való bevonásuk
Szociális szükséglet hiánya	Krízis helyzetben lévő egyéneknek, családoknak átmeneti megoldást nyújtó szociális szükséglet hiánya kialakítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Egyre nagyobb méreteket ölt a gyermekszegénység. Nagyon sok gyermek csak az óvodában és az iskolában jut meleg ételhez. A szegény családok nagy része a gyerekek után járó ellátásokból él. Súlyos problémát jelent a szegény családoknak a lakás fenntartása, a tüzelő beszerzése. Esetenként az óvodába és iskolába járás is nehézséget okoz a ruházat, cipő, tiszta víz hiánya miatt. A nehéz sorsú gyerekek hátrányait még inkább tetézi a kifizetetlen közműtartozás, villany, gáz kikötése. Ilyen esetekben sajnos a szülők sokszor fordulnak uzsorakamatosokhoz, amivel még inkább tetézik a bajt. Ebből az ördögi körből nagyon nehéz kijutni, szinte lehetetlen.

Azok a szülők, akik rendelkeznek munkahellyel, azok is keveset keresnek, épp, hogy kijönnek a fizetésükből. A családok bevételei alig fedezik a rezsi költséget, hiteleket, a gyerekek iskoláztatását, étkeztetését.

A tartós munkanélküliség mentálisan is tönkreteszi a családokat. Az emberek alkoholizmusba, depresszióba, legrosszabb esetben öngyilkosságba menekülnek. Gyakorivá válik a megélhetési bűnözés.

A szegénység, munkanélküliség következtében kialakult családi funkciózavarok, mentálhigiénés problémák közvetlen hatással vannak a gyermek fejlődésére. A társadalmi következetlenségek kihatnak a család életére, amely nem tudja megvalósítani tápláló, biztonságot nyújtó funkcióját. A tápláló környezet ingoványos, bizonytalan környezetté válik. A leírt problémák tükröződnek a gyermek teljesítményében, viselkedésében, beszéd kultúrájában. A gyermek személyiségfejlődésére ezen kívül veszélyt jelentenek még, és erőteljes hatást gyakorolnak a média erőszakot sugárzó műsorai is. A szülők többsége nem szelektálja a műsorokat, a gyerekek válogatás nélkül megnézhetnek mindent. Az erkölcsi értékek meglazulása tetten érhető a családok életében, életvitelében.

Az egyre mélyülő szegénységgel, nincstelenséggel a gyermekvédelemben dolgozók sajnos minden-nap találkoznak munkájuk során. A gyermekek védelmével kapcsolatos problémák talán ezért is jelentkeznek halmozottan településünkön is. A felgyorsult világ, a gazdasági válság, nagymértékű szegénység, megsokszorozta azoknak az embereknek a számát, akik a gyermekjóléti szolgálatokhoz és családsegítő szolgálatokhoz fordulnak segítségért.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Mezőtárkány állandó népességének száma 2011-ben 1575 fő volt, ebből gyermekkorú (0-17 év) 382 fő. Ez az összlakosság 24,25 %-a. Életkori megoszlás szerint 0-14 éves korig 302 gyermek /lány: 152 fő, fiú: 150 fő/, 15-17 éves korig 80 (37 lány és 43 fiú) gyermek élt Mezőtárkányon. Településünkön a fiú és a lány gyermekek aránya gyakorlatilag megegyező.

Mezőtárkány Községi Önkormányzat nagyon nagy hangsúlyt fektet a felnövekvő generáció nevelésére, oktatására, hasznos szabadidejének eltöltésére, preventív gyermekvédelemre, gyermekvédelmi rendszer működtetésére.

Az ellátórendszer támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat s emellett a megelőző tevékenységét a szociális, köznevelési, egészségügyi, közművelődési, sport és civil szervezetek hálózatán keresztül és együttműködve tudja végezni. Elmondható, hogy a településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel

foglalkozó intézményben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekvédelem területén a könnyebb megértés szempontjából érdemes elemezni néhány fogalmat:

Veszélyeztetettség fogalma: "veszélyeztetettség: olyan-magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult-állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza." A gyermekvédelmi törvény módosítása során kibővült a veszélyeztetettség fogalma. A gyermek akkor is veszélyeztetett, ha azt saját maga idézi elő.

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló:

- Akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett.
- Akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló:

- Akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség be-állásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen;
- halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Az önkormányzat a gyermekjóléti alapellátás feladatait a Mikrotársulás által működtetett Laskó - Rima Menti Szociális és Gyermekjóléti Intézmény keretein belül biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján végzi gyermekvédelmi tevékenységét a településen. A gyermekek védelméről szóló törvény elsősorban azt deklarálja, hogy a gyermeknek vérszerinti családjában van a helye, ezért ezt kell először támogatni, és megerősíteni. A gyermekvédelmi szakembereknek mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy a család funkcióját maradéktalanul ellássa, és érzelem dús családi háttérrel biztosítson a gyermek számára. Amennyiben a család életében rendkívüli élethelyzet adódik, és életvezetési probléma merül fel, úgy szükség szerint külső segítségre szorul. Ilyenkor keresi fel a családgondozót a család, vagy a jelzőrendszer tagjai által értesül a felmerülő problémákról.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója családgondozást végez a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozására. Segíti a családi konfliktusok megoldását, különösen válás, gyermekelhelyezés vagy kapcsolattartás esetén. Indokolt esetben a gyermekek érdekében ellátásokat, hatósági beavatkozásokat kezdeményez. Amennyiben úgy látja, hogy a gyermek veszélyeztetettsége alapellátás keretében nem szüntethető meg, akkor kezdeményezi a Járási gyámhivatalnál a gyermek védelembe vételét.

Javaslatlételben részletesen feltárja a veszélyeztetettség okait, és javaslatot tesz a szükséges intézkedésre.

A településen élő gyerekek száma: 151 fő, ebből 95 fő hátrányos helyzetű, 41 gyermek pedig halmozottan hátrányos helyzetű. A településen élő gyerekek 63%-a tehát hátrányos,(ezen belül 27%-a halmozottan hátrányos) helyzetű.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szinte kivétel nélkül szegényes, ingerszegény lakáskörülmények között élnek. A szülők alacsony iskolai végzettségűek, sokszor még a 8 osztályos általános iskolai végzettségük sincs meg. Eleve hátránnyal indulnak az óvodába, majd az iskolába. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben kell törekedni a legjobban, hiszen az a cél, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információkkal, tisztában legyen vele, hová fordulhat segítségért. Tudnia kell, hogy milyen ellátások illetik meg, hol érdeklődhet, és hogyan igényelheti meg a választott szolgáltatást, ellátást.

A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás alapintézkedése. Ha a veszélyeztetett gyermek részére a megfelelő körülmények a családon belül is biztosíthatók, de az alapellátások önkéntes igénybevétele nem vezet eredményre, a járási gyámhivatal a gyermeket védelembé veszi. 2013. január 1-től a Füzesabonyi Járási Hivatal Gyámhivatala az a szerv, aki a gyámhatósági feladatokat végzi, így ma már a védelembé vétel is az ő hatáskörükbe tartozik.

A védelembé vétel okai lehetnek: igazolatlan hiányzások, rendszertelen iskolába járás, súlyos szülői elhanyagolás, családi konfliktusok, gondozatlanság, kiskorú felügyelet nélkül hagyása, embertelen lakáskörülmények, a gyermek deviáns viselkedésformái, szülő vagy gyermek egészségügyi problémái (pl. függőség, pszichés betegség, súlyos fogyatékoság).

Védelembé vételre kerülhet sor abban az esetben is, ha a gyermek bűncselekményben vesz részt (lopás, rablás, kábítószerrel való visszaélés). A gyámhatóság védelembé vétel során különböző magatartási szabályokat állapít meg, amelyeket a gyermek, illetve a szülők kötelesek teljesíteni, valamint a határozatban előírja a családgondozóval való együttműködést is. 2011. december 31.-én 7 gyermek (4 család) volt védelembé véve a gyermekjóléti szolgálatnál. Az alapellátásban lévő gyermekek száma 17 fő (7 család).

A táblázatból és diagramból láthatjuk, hogy a védelembé vett gyermekek száma hol emelkedik, hol pedig csökkenést mutat. Ahhoz, hogy reálisan lássuk a településen élő gyermekek veszélyeztetett-égét néznünk kell az alapellátásban gondozott és regisztrált gyermekek számát is. Ez persze önmagában még mindig nem mutatja meg a teljes valós helyzetet. Rengeteg család küszködik anyagi gondokkal, sokszor alig bírják gyermekeik számára az alapvető élelmiszereket megvenni. Előfordul, hogy az áramot is kikapcsolják a lakásban. Ilyen esetben a családgondozó segítséget nyújt a problémák megoldásában, de csak regisztrálja a gyermeket, nem veszi gondozásba. Amikor már oly mértékben halmozódnak a problémák, hogy az már veszélyezteti a gyermek testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését, a gyermek alapellátásba, súlyosabb esetben védelembé kerül.

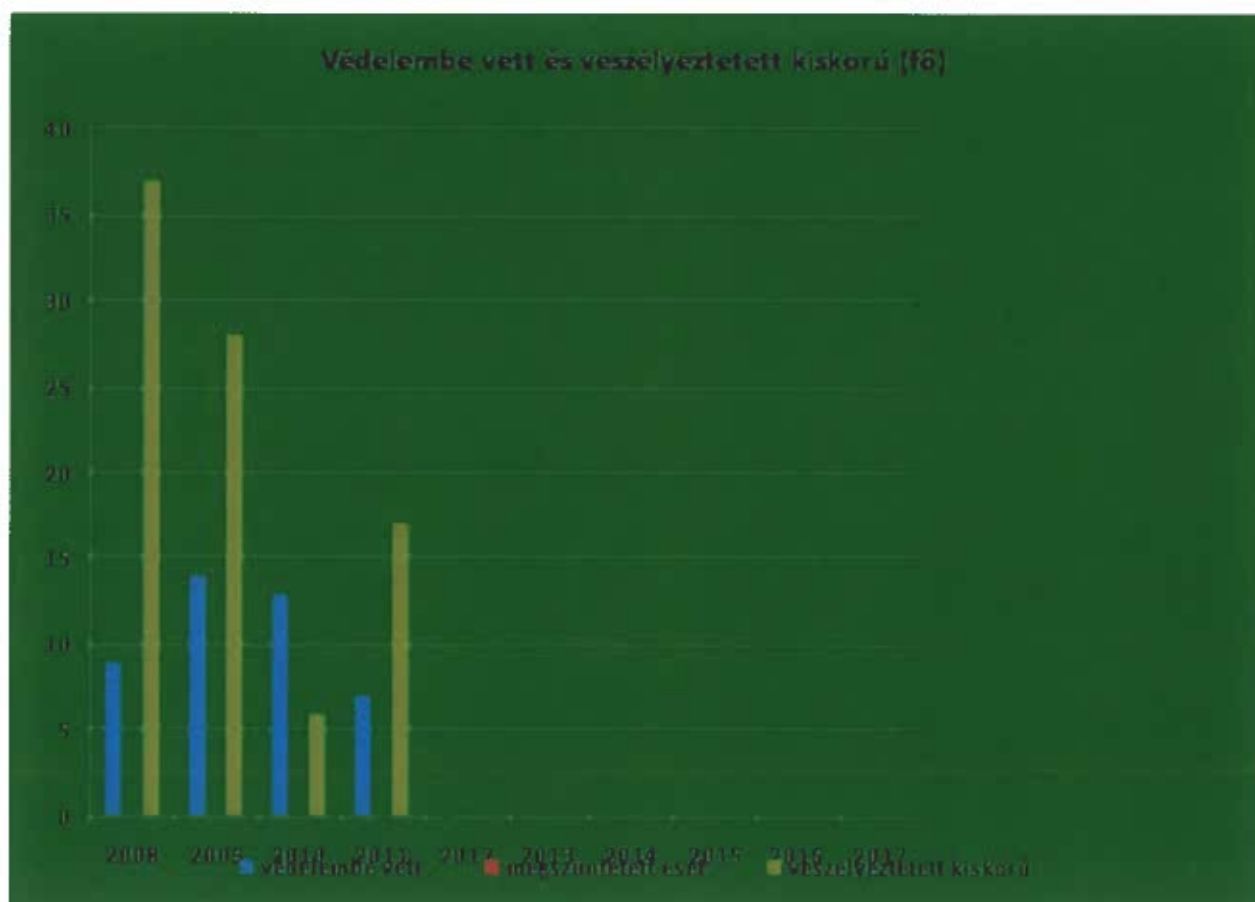
Amennyiben a védelembé vétel nem vezet eredményre, akkor a gyámhatóság (ma már a járási gyámhivatal) kiemeli a gyermeket a családból, és 30 napra ideiglenesen elhelyezi. A felülvizsgálat során megállapítja, hogy a gyermek családból való kiemelésének okai fennállnak-e még.

A családgondozó javaslatot tehet a családba történő visszahelyezésre, ill. a gyermek átmeneti nevelésére. Mezőtárkányon 2011-ben egy esetben került sor ideiglenes elhelyezésre. Az azt megelőző években sajnálatos módon több gyermek is átmeneti nevelésbe került.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	9	0	37
2009	14	0	28
2010	13	0	6
2011	7	0	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A gyermekvédelmi kedvezményt az a szülő igényelheti, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori összegének 130%-át. Jelenleg ez az összeg 37.050-Ft.

Egyedülálló szülő, nagykorúvá vált gyermek, súlyos fogyatékos gyermeket nevelő esetében magasabb az összeg (39.050-Ft).

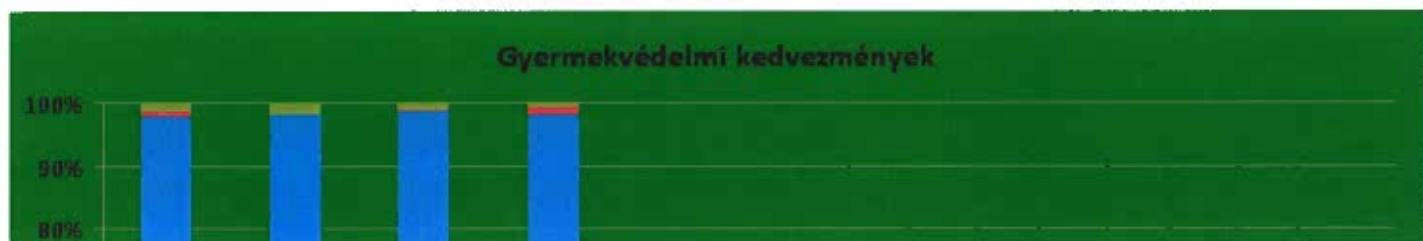
Nagy segítség ez a hátrányos helyzetű családoknak, hiszen a gyermek gyermekétkeztési normatív kedvezményben részesül, ingyen tankönyvre jogosult. Természetbeni juttatásként évente kétszer, júliusban és november hónapban Erzsébet étkezési utalványt kap. 2008 óta folyamatosan emelkedik a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma. 2008-ban még 220 gyermek részesült ebben az ellátásban, 2012-ben pedig 273 gyermek.

Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményt annak a gyermek a gyámja igényelhet, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, gyermek tartására köteles, nyugellátásban, korhatár előtti nyugellátásban, szolgálati járandóságban, időskorúak járadékában, nyugdíjszerű szociális ellátásban részesül. 2011-ben három kérelmező kapta ezt az ellátást Mezőtárnányon.

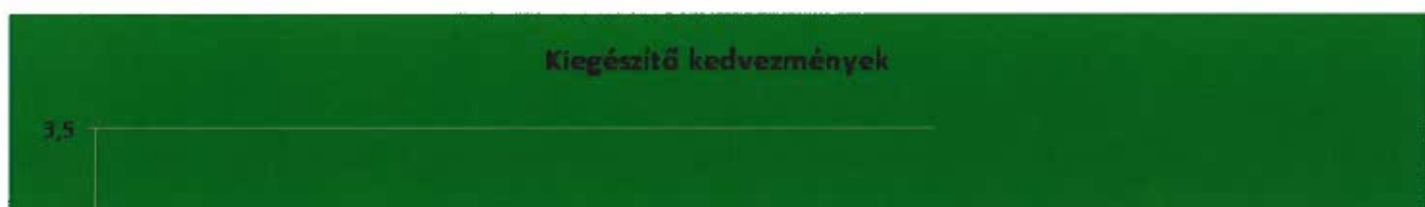
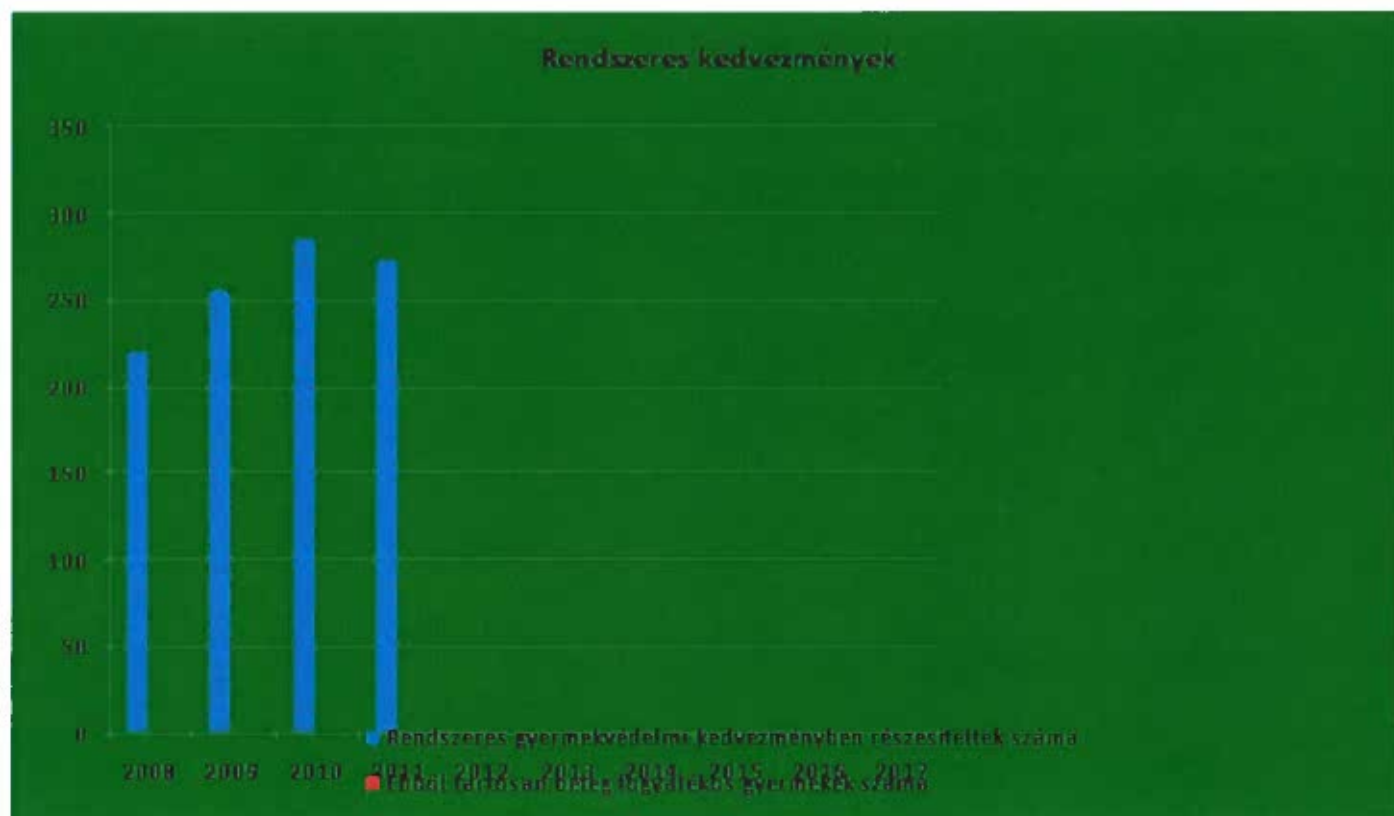
Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményre kérelmet jellemezően alacsony számban nyújtanak be, mivel gyakran átmeneti segély formájában kérnek segítséget a rászoruló kérelmezők az önkormányzattól.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	220	N.a.	2	N.a.	3
2009	256	N.a.	0	N.a.	5
2010	286	N.a.	1	N.a.	3
2011	273	N.a.	3	N.a.	2

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat a hátrányos helyzetű, vagy alacsony jövedelemből élő személyeket és családokat lehetőségeihez mérten segíti. Krízis helyzetben keresi a megfelelő megoldást, anyagi támogatást nyújt.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az általános iskolában, az óvodában biztosított a gyermekek étkeztetése. Az egészséges táplálkozás feltételeit településünkön működő, vállalkozás által üzemeltetett főzőkonyha biztosítja szakképzett élelmészvezető irányításával. Nyári szünetben az önkormányzat nyári gyermekétkeztetést keretében látja el meleg ebéddel a hátrányos, halmozottan hátrányos gyerekeket. Hétvégi étkeztetés nem biztosított a gyerekek számára.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	45	70	18	167	N.a.	230
2009	46	104	11	166	5	72
2010	47	103	13	164	21	84

2011	44	107	11	158	40	78
------	----	-----	----	-----	----	----

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön élő magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről tudomásunk nincs.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatás helyben megoldott a településen. A gyermekjóléti szolgálat családgondozója heti öt napot dolgozik a településen, a családsegítő szolgálat családgondozója pedig heti két nap tart ügyfélfogadást. Az egészségügyi feladatokat a védőnő heti három alkalommal látja el. A településen szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeken élő gyermekekről adatokat a 3.5 fejezet nyújt.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatás helyben megoldott a településen. A gyermekjóléti szolgálat családgondozója heti öt napot dolgozik a településen, a családsegítő szolgálat családgondozója pedig heti két nap tart ügyfélfogadást. Az egészségügyi feladatokat a védőnő heti három alkalommal látja el.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátás Mezőtárkány településen 2010. és 2011. évben az előző védőnő munkahelyváltása miatt folyamatosan helyettesítés útján került megszervezésre. Ezt követően 2012. évtől sikerült megfelelő védőnőt találni a feladat ellátására, aki már azóta - az önkormányzatok társulását követően – Egerfarmos településen is ellátja a védőnői feladatokat.

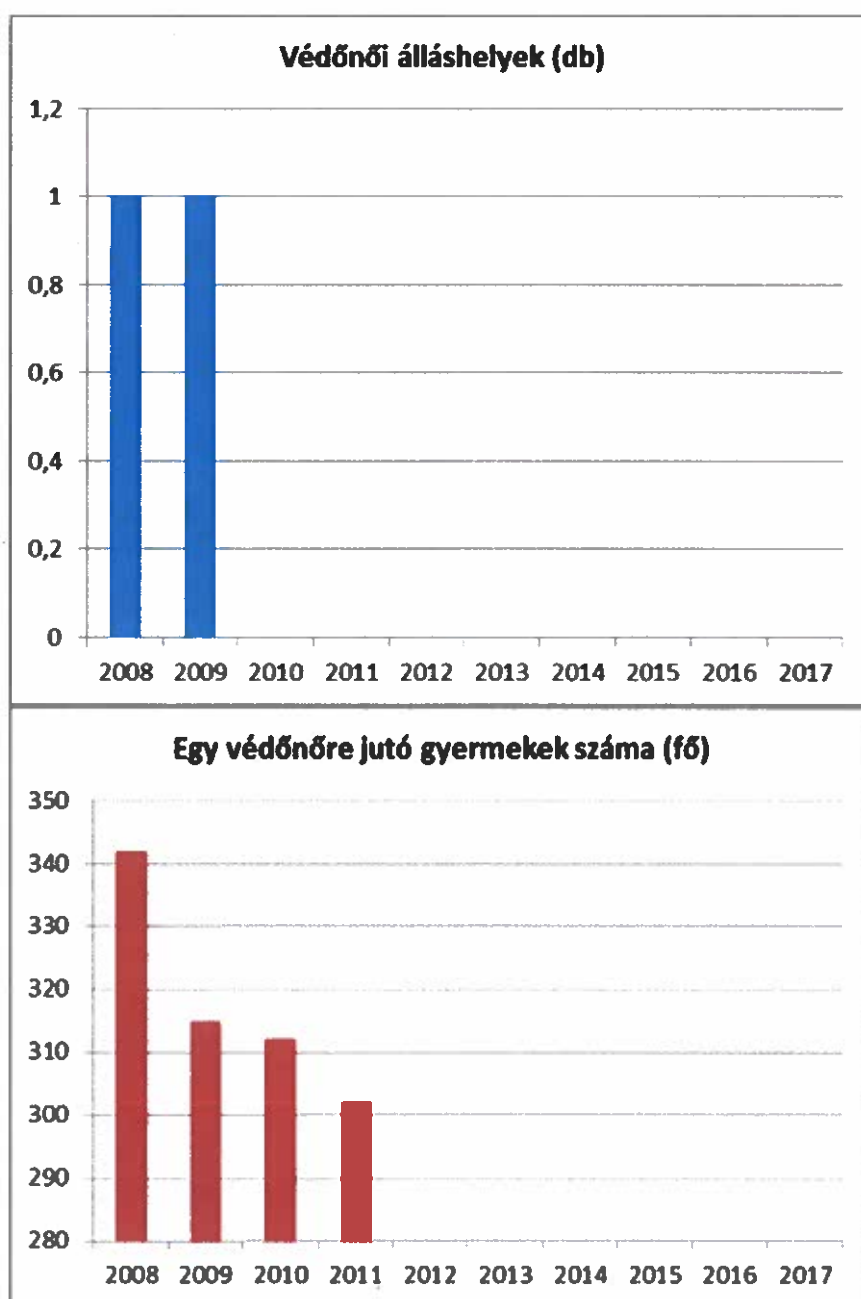
A védőnői helyiség akadálymentes, kulturált, folyamatosan karbantartott épületben található, nagyméretű, játszószőnyeggel, játékokkal felszerelt gyermekbarát váróval várakozó helyiséggel rendelkezik, a tárgyi feltételek maradéktalanul biztosítottak.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
----	---------------------------	-----------------------------------

2008	1	342
2009	1	315
2010	0	312
2011	0	302

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnő és a gyermekjóléti szolgálat családgondozója munkájukat szorosan összehangolva látják el, gyakran tartanak esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat, ha szükséges, akkor együtt mennek ki a családokhoz. Minden esetben a gyermek érdekének figyelembe vétele az elsődleges szempont. Rögtön jeleznek egymásnak, ha problémát észlelnek valamelyik gyermekkel kapcsolatban.

Jelzőrendszer:

A 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról a gyermekjóléti szolgálatok számára feladatként jelöli meg a jelzőrendszer kiépítését és működését.

A jelzőrendszer definíciója: Az egyének, családok szociális helyzetéről, problémáiról szóló folyamatos információáramlás, segítségnyújtás érdekében szervezetek, intézmények, magánszemélyek között fenntartott kapcsolat.

Az észlelő- és jelzőrendszer működésének célja:

A problémák időben történő felismerése és azok mihamarabbi enyhítése, megoldása. Olyan egyéni vagy családi, környezeti, társadalmi helyzet, vagy ezek következtében kialakult állapot megelőzése, amely az egyén vagy család testi vagy lelki megrendülését, társadalmi ellehetetlenülését okozza. A már kialakult veszélyeztetettség és krízishelyzet következményeinek enyhítése, az ehhez vezető okok feltárása és a probléma forrásának feloldása.

Az észlelő- és jelzőrendszer működésének főbb szabályai:

- A jelzőrendszer tagjai alakítsák ki egymás között az együttműködési szabályokat, határozzák meg a kompetenciahatárokat, ehhez elengedhetetlen, hogy a jelzőrendszer tagjai legyenek tisztában egymás feladataival, kötelezettségeivel, szolgáltatásaival.
- A jelzőrendszer tagjai lehetőség szerint írásban kössenek egymással együttműködési megállapodást, amely meghatározza a megállapodás célját, a vállalt feladatokat, kompetenciahatárokat.
- A hatékony működés érdekében szükséges a szociális szakmán belül kialakult egységes alapgondok ismerete, melyet össze kell hangolni a jelzőrendszer tagjaival.
- A hatékony munka érdekében újra és újra fel kell venni a kapcsolatot a jelzőrendszer tagjaival a szakmai és az emberi kapcsolatok frissen tartása, újítása miatt, illetve meghatározott időközönként fórumokat javasolt szervezni számukra.

A jelzőrendszer tagjai:

Családsegítő és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, önkormányzatok szakemberei, egészségügyi intézmények: háziorvosok, szakorvosok, fekvőbeteg-intézmények, mentők, védőnők.

Oktatási intézmények: óvodák, általános iskolák, középiskolák, rendőrség, szociális intézmények, egyházak, civil segítők, társadalmi szervezetek, segítők, település lakosai

A jelzőrendszer jól működik a három település szakemberei és intézményei között. Az óvodai és iskolai pedagógusokkal, a védőnővel, rendőrséggel, gyámhivatallal gyakori kapcsolatban vannak, s azonnal jeleznek egymásnak, ha valamelyik családban, valamelyik gyermekkel kapcsolatban problémát, veszélyeztetettséget tapasztalnak.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való

hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Kifejezetten gyermekorvosi körzet Mezőtárkány községben nem működik, a háziorvosi ellátás vegyes körzetben került megszervezésre. Az általános orvoshiány településünket is érintette, de

több év próbálkozás után jelenleg évek óta megnyugtatóan működik az ellátás, bár az eredetileg a munkavégzését Mezőtárkányon kezdő orvos immár másik két településen is helyettesítést vállal, ami állandósulni látszik.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	9949	0	0
2009	0	11539	0	0
2010	0	12761	0	0
2011	0	11939	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában jelenleg nincs korai fejlesztés, de SNI-s fejlesztés zajlik, az alábbi esetekben:

- Beszédfogyatékos, enyhe értelmi fogyatékos, autista, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenessége miatt sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása.
- A megismerő funkciók vagy viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenessége miatt sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása.

A gyermekek habilitációs, rehabilitációs foglalkoztatása megfelelően képzett szakemberekkel és megfelelően kialakított, valamint felszerelt helyiségekben biztosított.

Bölcsődei ellátás községünkben nincs.

Az önkormányzat részéről már felmerült a gondolat bölcsődei ellátás megvalósítására. Összesen 151 gyermek van Mezőtárkányon, ebből 23 gyermek 0-3 éves. A nők túlnyomó többsége nem tud elhelyezkedni, ezért teljes mértékben kihasználja a 3 évig tartó gyes lehetőségét. Félő, hogy ezen okból nem lenne igazán igény bölcsőde kialakításra. Valószínűsítésekre azonban nem szabad támaszkodni, ezért feltétlenül szükséges egy írásbeli felmérés készítése /igényfelmérés/.

Településünk óvodája már 2 és fél éves kortól fogadja a gyermekeket, kompenzálva ezzel a bölcsőde hiányát, segítve a nők munkába állását, esélyegyenlőségének biztosítását.

Családi napközi szintén nem működik településünkön.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

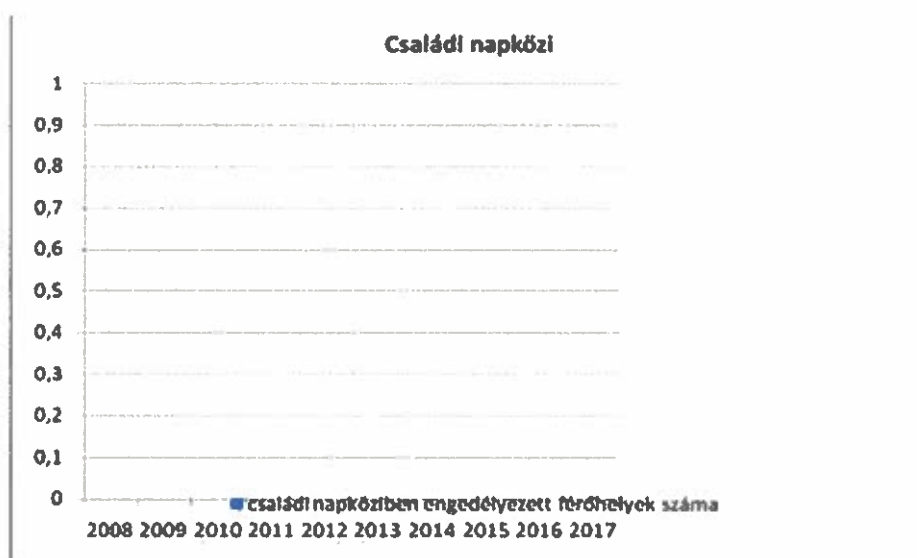
év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	0
Óvodai férőhelyek száma	75
Óvodai csoportok száma	3
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7h – 17h

A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	08.01-08.31.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátás

Az önkormányzatok kötelező feladatainak sorába tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, mely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót, elősegítve ezzel a törvény alapelveinek és céljainak megvalósulását.

A gyermekjóléti szolgáltatás célja és feladata gyermek testi, lelki egészségének, a családban történő nevelésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a már kialakult veszélyeztetettségének megszüntetése, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése. A gyermekjóléti feladatok megoldásában nagy segítséget nyújt az önkormányzatnak.

Az önkormányzat a Laskó - Rima Menti Szociális és Gyermekjóléti Intézmény által biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást. A családgondozó heti 40 órában a hét valamennyimunka napján látja el gyermek-védelmi feladatait a településen.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelemnek napjainkig nagyon sok meghatározása született. A gyermekvédelem hatáskörébe lényegében beletartozik a gyermek születésétől a felnőtté válásig minden, ami az ő érdekében vele és körülötte, a családban, az óvodában, az iskolában, a munkahelyen, illetve a társadalom bármely területén történik. Szűkebben értelmezve a gyermekvédelem hatáskörébe csak az állam különleges védelemre szoruló árva, félárva, környezetében nevelhetetlenné vált vagy veszélyeztetett helyzetbe került, züllés veszélyének kitett, elhagyott, lelkileg sérült gyermekek védelme, nevelése tartozik.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen sajnos nem működik gyermekek átmeneti gondozását szolgáló gyerekek átmeneti otthona /GYÁO/, sem a bajba jutott családok részére családok átmeneti otthona /CSÁO/. A családgondozók ez ideig, ha teheték, akkor nem az ideiglenes elhelyezést, és átmeneti nevelést preferálták, hanem a gyermekek átmeneti gondozását. Így a szülő szülői felügyelete megmaradt, a gyermek nem szakadt el teljesen a családjától. Egerbe 2012. december 31-ig volt lehetőségük a

gyerekeket a Szeta Alapítvány Ifjúságsegítő házába irányítani, sajnos azonban 2013. január 01-ével megszűnt a gyermekek átmeneti otthona, ezért a gyermek átmeneti gondozását a jövőben javasolni nem tudják.

A hajléktalanná vált, krízis helyzetben lévő családokat a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársai az egri Családok Átmeneti Otthonába irányítja /Egri Kistérség Gyermekjóléti Intézménye/

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A gyerekek számára sportolási lehetőség nem igazán biztosított. Az iskola nem rendelkezik tornateremmel, amely nagyon fontos lenne a számukra. A település szélén elhelyezkedő focipálya nyáron lehetőséget nyújt ugyan sport tevékenységre, de nincs egy olyan felnőtt, aki összefogja a fiatalokat és koordinálja a sport programokat. Sajnos a különböző programok szervezésénél akadályt jelent a pénzforrás hiánya is.

A gyermekek, fiatalok számára rendszeres sportolási lehetőséget nyújt a Mezőtárkányi sport Egyesület által szervezett, heti kétszeri rendszerességgel megtartott karate - edzés, ping – pong foglalkozás, valamint az önkormányzati segítséggel kialakított edzőterem.

A szabadidő együttes eltöltése nagyon jó kapcsolatteremtési és kapcsolattartási forma, ami egy kötetlenebb környezetben ismeri meg a tanulót, szülőt, pedagógust, családgondozót. Programjaiknak közösségformáló szerepe van, ahol a gyermek és szülei alkalmazkodóképessége, felelősségtudata, egymás iránti tisztelete megerősödhet. A szabadidős programok által jó irányban alakul a gyermek személyiségfejlődése, és a családgondozónak lehetősége nyílik a családokkal való kapcsolattartásra kötetlenebb formában. Ezeken az eseményeken barátságok szövődhetnek, a gyermekek, felnőttek jobban megismerhetik egymást.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az óvodában és iskolában a gyermekek kivétel nélkül étkeznek. Az önkormányzat csak a hétvégi étkezést nem vállalta fel. Nyári szünetben az önkormányzat nyári gyermekétkeztetést keretében látja el meleg ebéddel a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket. A nyári gyermekétkeztetés a 2012-es évet kivéve minden évben biztosított volt Mezőtárkányon. Az elmúlt években felmelegíthető konzerv formájában kapták a gyerekek az ebédet, 2013-ban pedig főtt étel formájában.

Az ingyen tankönyvet 2008-ban 167 2009-ben 166, 2010-ben 164, 2011-ben 158 gyermek kapta meg.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások

nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményeit megsértő magatartásról nincs tudomásunk.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Gyermekvédelmi ellátásokban /természetbeni ellátásokban/ nálunk is részesülnek a gyerekek. Van olyan ellátás, melyet az önkormányzat, van, amelyet a gyámhivatal biztosít:

- Rendszeres gyermekvédelmi támogatás ○
- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás ○ Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás
- Gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése /Járási Gyámhivatal kompetenciája/ ○ Otthonteremtési támogatás /Járási Gyámhivatal koncepciója/ ○
- Óvodáztatási támogatás

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója tájékoztatja a szülőket az igénybe vehető támogatásokról, ellátásokról, szolgáltatásokról. Amennyiben az ellátást nem a helyi önkormányzatnál kell igényelni, akkor tovább irányítja a szülőt a megfelelő szervhez.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az önkormányzat részéről már felmerült a gondolat bölcsődei ellátás megvalósítására. A nők túlnyomó többsége nem tud elhelyezkedni, ezért teljes mértékben kihasználja a 3 évig tartó GYES lehetőségét. Félt, hogy ezen okból nem lenne igazán igény bölcsőde kialakításra. Valószínűsítések-re azonban nem szabad támaszkodni, ezért feltétlenül szükséges egy írásbeli felmérés készítése /igényfelmérés/, hiszen a tárgyi feltételek a meglévő óvoda minimális átalakításával adottak.

Településünk óvodája már 2 és fél éves kortól fogadja a gyermekeket, kompenzálva ezzel a bölcsőde hiányát, segítve a nők munkába állását, esélyegyenlőségének biztosítását. Elutasítani férőhely – hiány miatt egyetlen kisgyermekes szülő felvételi kérelmét sem kellett.

A gyermekek csoportokba sorolásának alapja életkoruk, én nem lakóhelyük, származásuk, vagy egyéb ismervük.

Az óvodai körzethatár Mezőtárkány település közigazgatási területével azonos. Tekintettel arra, hogy csoportfokként csak egy csoportot szervez önkormányzatunk tekintettel a településen élő óvodás korú lakosság számára, így elkülönítésről, szegregációról nem beszélhetünk.

Megállapítható, – és ez a település lakosság összetételének, jövedelemtermelő - képességének egyenes következménye – hogy a HH és HHH minősítésű gyermekek aránya rendkívül magas.

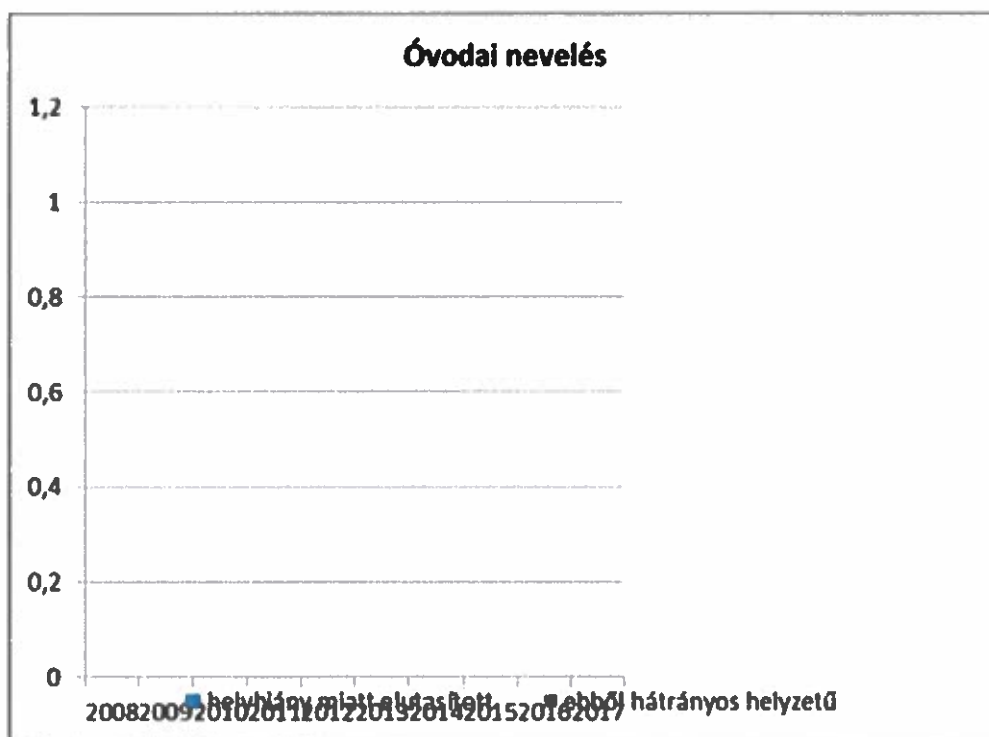
A település óvodájának a neveléshez szükséges személyi és tárgyi feltételei adottak, az intézmény működése hosszú távon is stabil, biztonságos.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

év	Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma (fő)	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű (fő)
----	--	---

2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába belrt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	59	3	60	1	62	0
2009	54	3	60	1	55	0
2010	62	3	60	1	64	0

2011	65	3	60	1	69	0
2012	61	3	75	1	69	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	17	17	17	15	3	69
Más településről bejáró gyermekek létszáma						0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	N.a.	N.a.	N.a.	N.a.	N.a.	0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	13	15	14	13	3	58
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	10	11	9	9	3	42
tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						0
Más településről bejáró gyermekek létszáma						0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						0

a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						0
---	--	--	--	--	--	---

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
		időszakra vetítetten)			időszakra vetítetten)	
Székhely						
Csoport 1	15	N.a.	0	11	1	0
Csoport 2	20	N.a.	0	14	0	
Csoport 3	23	N.a.	7	17	0	7
Összesen	58	0	7	42	1	7
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	3	N.a.	3	3	0	3
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)	0	N.a.	0	0	N.a.	0
Tagóvoda						

4.4.6. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek összlétszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)
Körzet 1	69	58	42	69	58	84%	42	61%
Összesen	69	58	42	69	58	84%	42	61%

Forrás: Önkormányzati adatok

A mezőtárkányi általános iskola, mint a település egyetlen iskolája a község teljes területére kiterjedően biztosítja az itt élő tanköteles korú tanulók kötelező felvételét.

Az iskola - tekintettel a tanulói létszámokra – osztályfokokként egy osztály indít, csoportbontás nincs, valamennyi, a követelményeket teljesítő tanuló egy osztályban tanul.

Az iskola tárgyi feltételei és az épület adottságai lehetővé teszik, hogy az itt tanuló gyermekek teljes értékű, magas színvonalú oktatásban részesülhessenek. Az épület korszerű, felújított, az éves karbantartásáról a fenntartóváltás időpontjáig az önkormányzat rendszeresen gondoskodott.

Ez épületben két számítástechnika – labor, technika – műhely és minden tanteremben felszerelt interaktív tábla támogatja az oktatási tevékenységet.

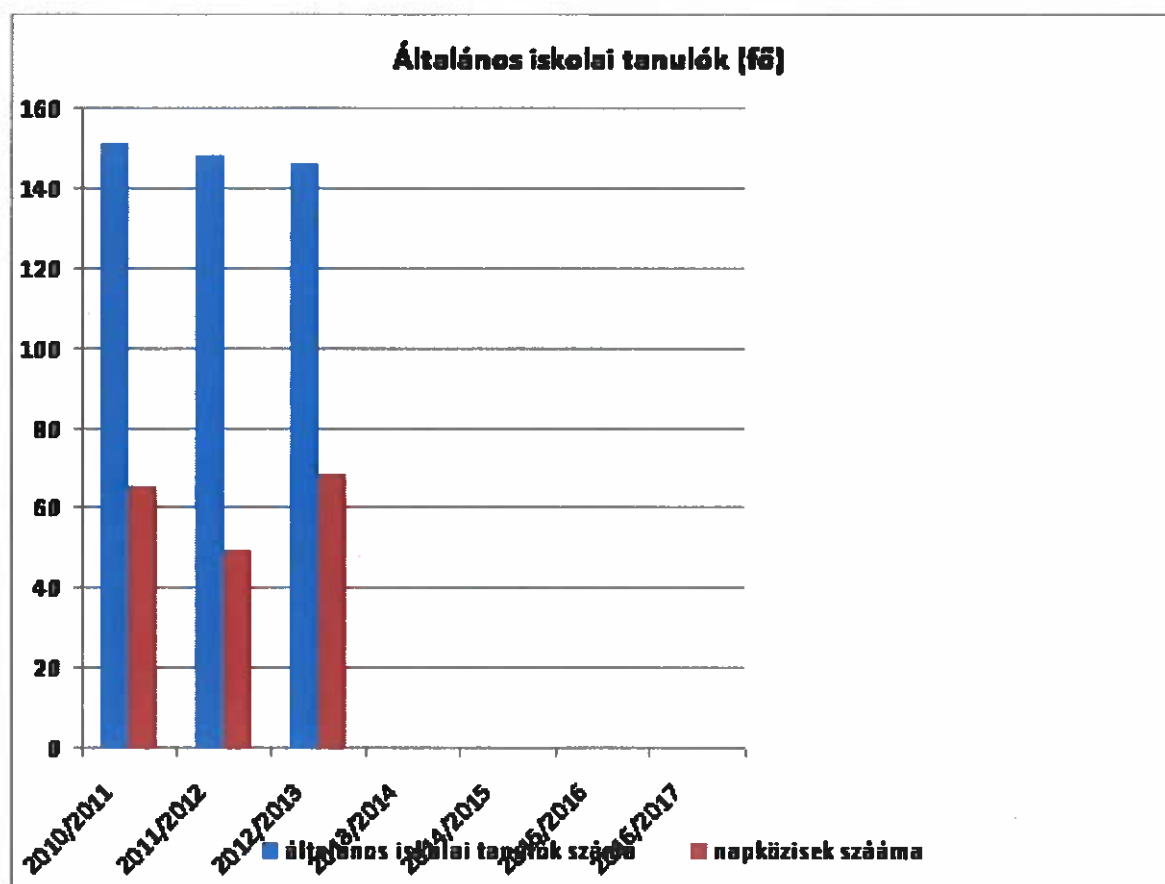
A településen az iskolai tanulólétszám ugyan enyhe ütemben, de folyamatosan fogy, ellenben ez még nem veszélyezteti az iskola működésének biztonságát. A tanulói létszám csökkenésének üteme kisebb a település lakosságának csökkenésének üteménél, amely folyamatot az állandó jellegű odavándorlás keretében beköltöző többgyerekes családok lassíthatják.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%

2010/2011	71	80	151	65	43,0%
2011/2012	72	76	148	49	33,1%
2012/2013	75	71	146	68	46,6%

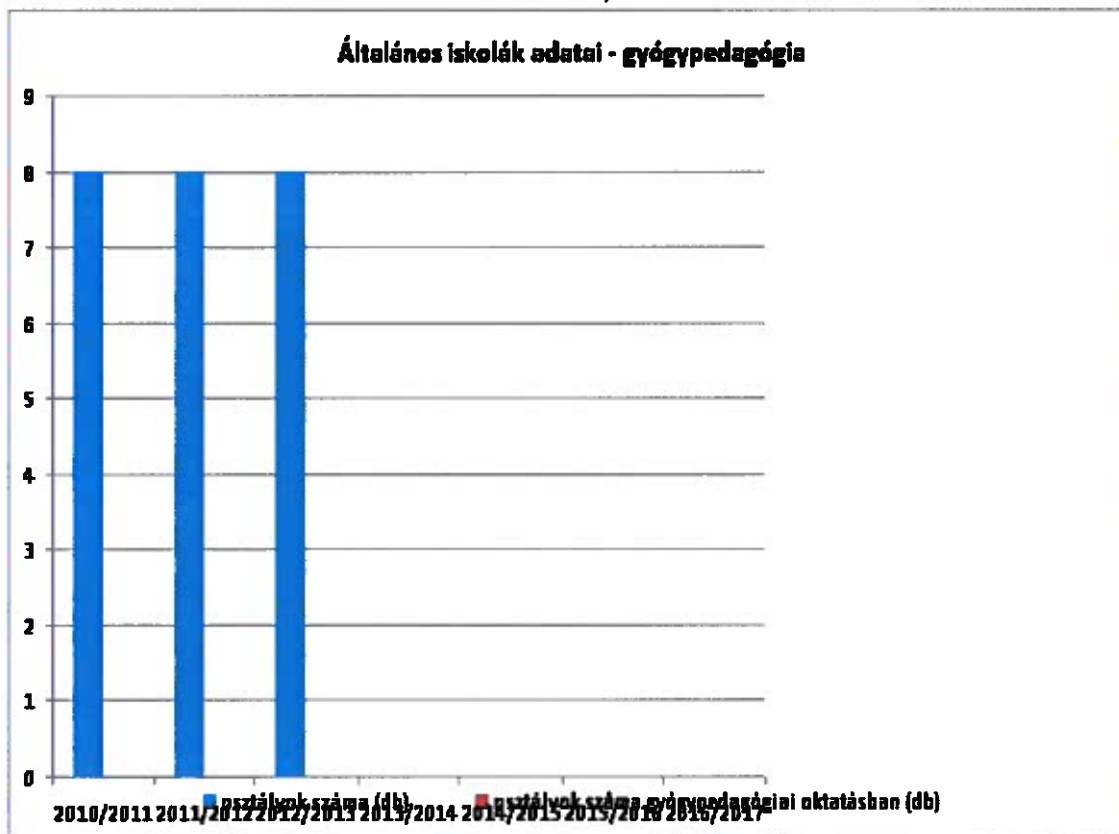
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az iskolai tanulók között - csakúgy mint az óvodában – igen magas a hátrányos helyzetű, azon belül pedig kiemelkedően magas a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma. Ez sajnálatos módon összefügg a település demográfiai adottságaival.

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	163
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	3
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	17
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	114
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	84

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	1 db						
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskolába járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak össz-létszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak össz-létszámához viszonyítva
	146	109	75%	84	58%	96%	100%
Összesen	146	109	75%	84	58%	96%	100%

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Mint fentebb említettük, a település teljes közigazgatási területe egyetlen iskolai körzetbe tartozik (sőt, Egerfarmos község közigazgatási területén is a mezőtárkányi általános iskola a kötelező felvételt biztosító alapfokú oktatási intézmény), sőt, osztályfokok bontására a tanulói létszámnál fogva sincs lehetőség.

Ennek megfelelően a településen élő valamennyi tanköteles korú gyermek egy osztályban tanul, így a szegregáció lehetősége fogalmilag kizárt. A táblázatban feltüntetett adatokból kiderül, hogy a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felvételének elutasítására nem kerül sor, gyakorlatilag mindenki a helyi általános iskolában tanul.

Sajnálatos módon a szakos lefedettség az iskolában hagy maga után kivetnivalót. Ennek több oka is van, egyebek között a település elhelyezkedése, a hiányzó szaktanárok által oktatandó óraszámok alacsonysága (rész munkaidőben kifejezetten nehéz szaktanárt kapni a feladat megoldására), és a tanulói összetétel, amelyről a nyers adatok alapján az érdeklődő komoly oktatási – fegyelmezési nehézségeket vizionálhat (annak ellenére, hogy valóságban ilyenre az iskola tantestülete nem küzd).

Elmondható, hogy az oktatás megfelelő és állandó színvonalon zajlik, amit jelez a nyolcadik osztályt sikeresen elvégzők stabil, egyenletes létszáma.

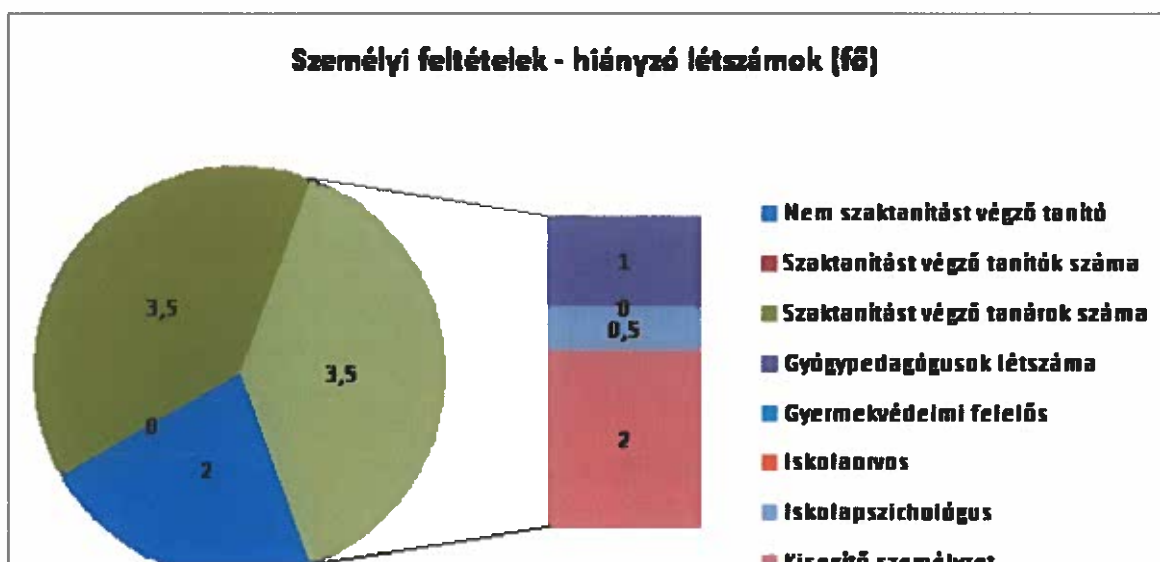
4.4.11.
táblázat - Iskola
feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	6	2
Szaktanítást végző tanítók száma	0	0
Szaktanítást végző tanárok száma	9,5	3,5
Gyógypedagógusok létszáma	2	1
Gyermekevédelmi felelős	0	0
Iskolaorvos	0	0
Iskolapszichológus	0	0,5
Kisegítő személyzet	4	2

száma
személyi

Forrás:

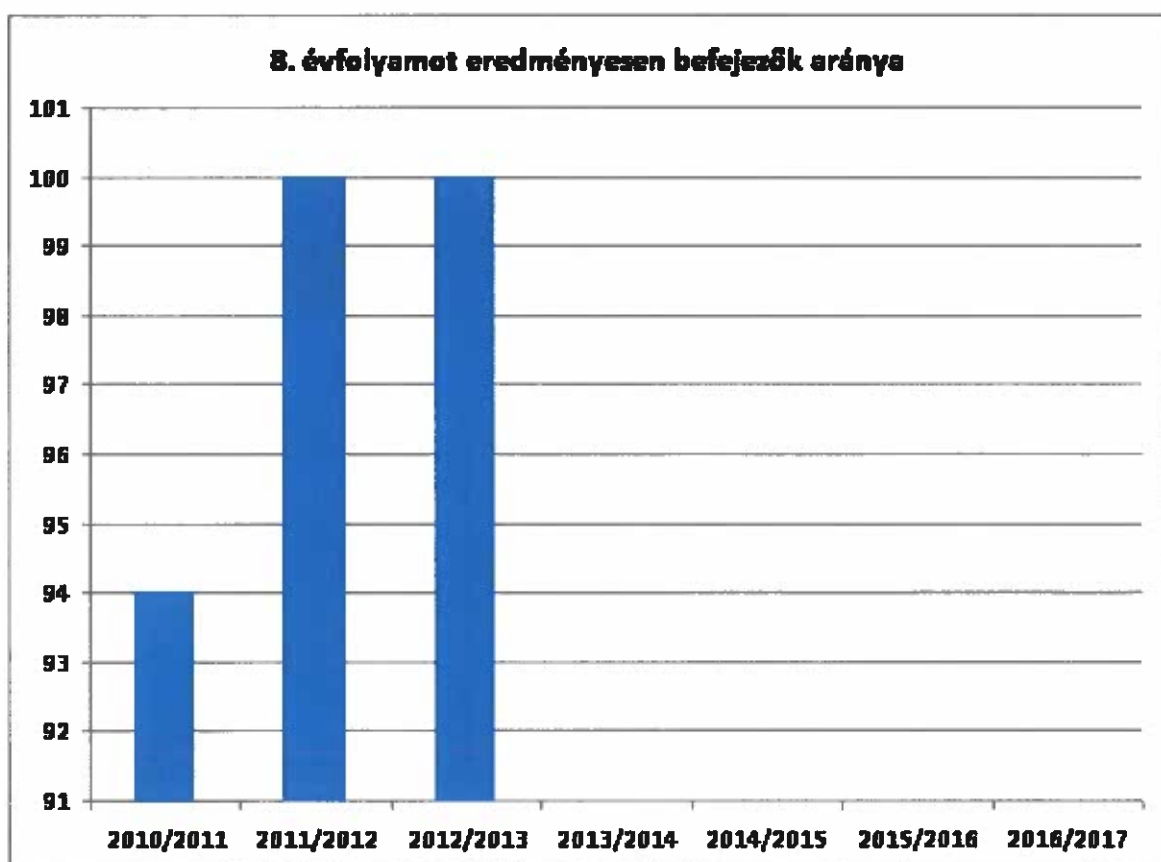
Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	17	94
2011/2012	18	100
2012/2013	19	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4. évfolyam A osztály	nincs	18	12	0	15	83%	13	72%	2	11%	2	3	0	15
4. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!				
5. évfolyam A osztály	nincs	17	0	1	15	88%	10	59%	1	6%	1	3	2	11
5. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!				
6. évfolyam A osztály	nincs	18	0	1	13	72%	12	67%	2	11%	2	1	1	11
6. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!				
7. évfolyam A osztály	nincs	18	0	2	11	61%	8	44%	1	6%	1	1	2	8
7. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!				
8. évfolyam A osztály	nincs	18	0	0	12	67%	11	61%	2	11%	2	0	0	12
8. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!				
Összesen:		146	68	4	109	75%	84	58%	11	8%	11	11	5	96

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Iskolánkban főállású gyógypedagógus foglalkozik a fejlesztést igénylő gyermekekkel. Beszédhibás tanulók segítésére logopédiai foglalkozások voltak heti egy alkalommal, logopédus szakemberrel. Az ellátás az intézményi átszervezés miatt megszűnt.

Ha a pedagógus, vagy a családgondozó úgy látja, hogy a gyermeknek pszichológusi segítségre van szüksége, akkor ezt megbeszéli a szülővel. A Szülő írásban hozzájárul ahhoz, hogy gyermeke pszichológushoz járjon, és kérelmet nyújt be a Füzesabonyi Nevelési Tanácsadóhoz. A szolgáltatás ingyenes.

Sok szülő fordul segítségért a gyermekjóléti szolgálat családgondozójához és kéri gyermeke pszichoterápiára való továbbirányítását.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Településünk valamennyi nevelési – oktatási intézménye kifejezett figyelmet fordít az eltérő társadalmi - szociális háttérrel rendelkező gyermekek, tanulók magukkal hozott hátrányos helyzetének kompenzálására, felszámolására. Ennek érdekében integrált pedagógiai rendszer keretében zajlik a nevelési – oktatási munka, szegregációról, jogellenes elkülönítésről nem beszélhetünk.

Ilyen panasz, kivizsgálást kérő kérelem a fenntartóhoz nem érkezett, hivatalból sem szereztünk tudomást hasonló esetről.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Tekintettel arra, hogy településünkön egyetlen iskola működik, eltérésekről nem beszélhetünk.

Érdekes látni, hogy érettségit adó szakközépiskolai képzést jellemzően a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nem választják.

Hullámzóan alakul a gimnáziumot, mint továbbtanulási lehetőséget választó tanulók aránya is – van, amikor gyakorlatilag egyenlő arányú a HHH és nem HHH tanulók száma, ellenben három évben alig választotta HHH tanuló a gimnáziumi továbbképzési lehetőséget – ami annak fényében a táblázat alapján értelmezhetetlen, hogy mind az előző, mind az azt követő években gyakorlatilag azonos számú tanuló tanult tovább gimnáziumban mindkét csoportból – ez az általános iskolában zajló oktatási munkára megítélésem szerint nem visszavezethető.

Kiemelkedő eredménynek tekintem, és ez az általános iskolai oktatásban dolgozók munkáját is rendkívül dicséri (az általános tankötelezettség ellenére is!), hogy tovább nem tanuló diákról nincs adat.

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségít adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	23	22	12	0	53	56	12	22	0	0
2009/2010	20	10	20	0	52	70	8	20	0	0
2010/2011	20	0	35	0	45	100	0	0	0	0
2011/2012	17	0	11	0	67	55	6	34	0	0
2012/2013	21	17	26	8	53	75	0	0	0	0
2013/2014	23	22	12	0	53	56	12	22	0	0

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A megadott szempontok alapján végzett adatgyűjtés alapján a táblázatból kiolvasható, hogy egyik szempontrendszer szerint sem térnek el lényegesen egymástól a halmozottan hátrányos helyzetű és az egyéb gyermekek mutatószámai (bár a %-os arány néhol a duplája egyes esetekben, vagy akár 5 %-os eltérés is mutatkozik, ez gyakorlatilag egy-két fő különbséget jelent az alacsony tanulói létszám okán).

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	1	2	3	3	1	3

2009/2010	4	8	4	9	1	3
2010/2011	4	8	4	8	1	3
2011/2012	8	12	5	8	3	4
2012/2013	8	11	4	7	1	2
országos átlag 2016/2017						

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A gyermekjóléti szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak gyermekek és szülők helyzetének javulásához. ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való együttműködésből tanácsadásból, közvetítésből és eseti gondozásból áll, ami a fogyatékos gyermekek érdekeit, minőségibb életvitelét és fejlődését szolgálják.

Az óvodai és iskolai nevelésben a fogyatékos gyermekekkel gyógypedagógus foglalkozik, nyugodt, fejlődésüket szolgáló környezetben.

Hátránykompenzáló juttatások tekintettel a fogyatékos gyermekekre, és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási intézményekben történő részvétel céljából minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhetőek, a törvény által szabályozott keretek között.

A családok számára jelentős kedvezmény, hogy a 3 vagy több gyermekesek, a tartósan beteg gyerekeket nevel, gyermekeiket egyedül nevelők, valamint a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára biztosított az ingyenes tankönyv, illetve étkezési térítési díjukhoz 50% kedvezmény.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszer és az Arany János Ösztöndíjpályázat az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásában való részvételét támogatja.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyerekek alulmotiváltak a tanulásban	Gyermekjóléti alapellátás biztosítása, ösztönzés a tanulásra, IPR programban való részvételük biztosítása, gyermekprogramokba való bevonásuk, kedvcsináló programok szervezése

Anyagi források hiánya miatt szabadidős programok hiánya	Nyári szünetben minél több szabadidős program szervezése Pályázatok figyelése, táboroztatási lehetőség keresése
Nincs olyan szakember, aki nyári szünetekben sportolás terén összefogná a gyerekeket	Diák munka keretében nyári szünetben alkalmazni egy olyan agilis fiatal, aki rendszeresen szervezne a gyerekeknek programokat
A gyermekek számára télen nincs lehetőség a tornázásra, mozgásra, sportolásra.	Tornaterem építése, Új sportpálya és hozzá tartozó öltöző kialakítása, alternatív sportlehetőség megteremtése: gördeszka és kerékpárpálya építése
Nincs biztosítva bölcsődei ellátás	Nagyon fontos annak felmérése, hogy van-e igény a szülők részéről bölcsődei ellátásra.
Halmazott szociális hátrányok	Családlátogatások, közös megbeszélések a gyermekjóléti szolgálattal, TÍMÁR mérések, Szabadidős programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Unió irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel a szociális biztonság, stb. területén.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők életpályájuk során számos nehézséggel találkoznak, ha sikerül egyáltalán belépniük a munkaerőpiacra. Gazdasági aktivitásuk ugyanis lényegesen elmarad a férfiakétól, de a kisgyermekes anyák esetében ez az eltérés még szembeötlőbb. A nőket ezért negatív diszkrimináció is érheti.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel, anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges munkaidőt.

Az esélyegyenlőség elősegítése érdekében fontos támogatni a GYESről, GYEDről visszatérőket. Mezőtárkányon nem érezhető a nők foglalkoztatása terén a negatív diszkrimináció.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A településen található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A polgármesteri hivatal dolgozói, az intézmények dolgozói közül a női nem dominál. A közmunkaprogram az, ami javít a férfi munkavállalók arányain.

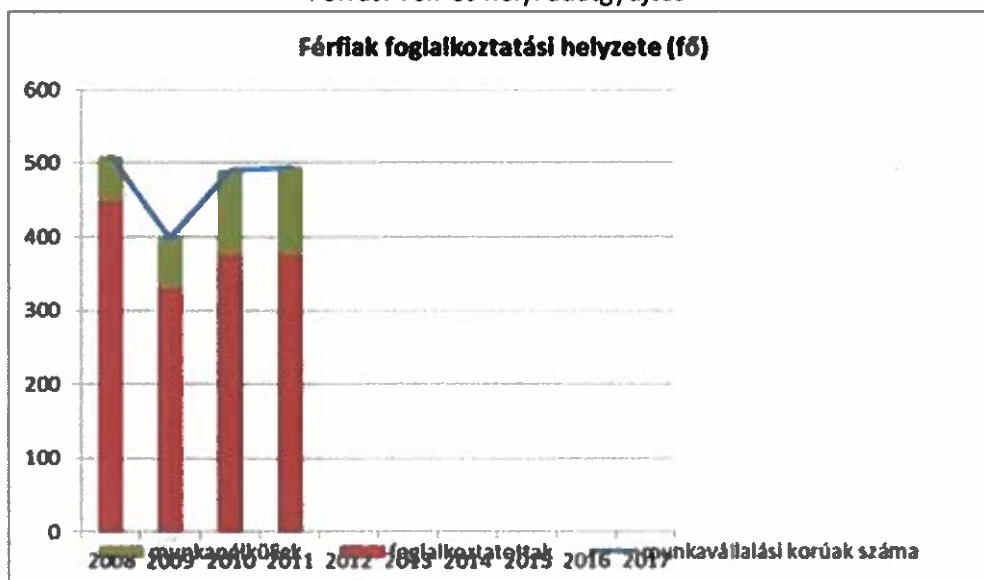
A táblázatból láthatjuk, hogy a munkavállalási korúak közül a nők foglalkoztatottsága a nagyobb, szinte minden évben (kivéve a 2010-es évet). Viszont a munkanélküliek között is többségben vannak a nők. Szembetűnő jelenség ez a 2010-es és 2011-es évben. Valószínűsíthetően a nők regisztráltatták magukat a munkaügyi központban, míg a férfiak munkát találtak a „fekete piacon”.

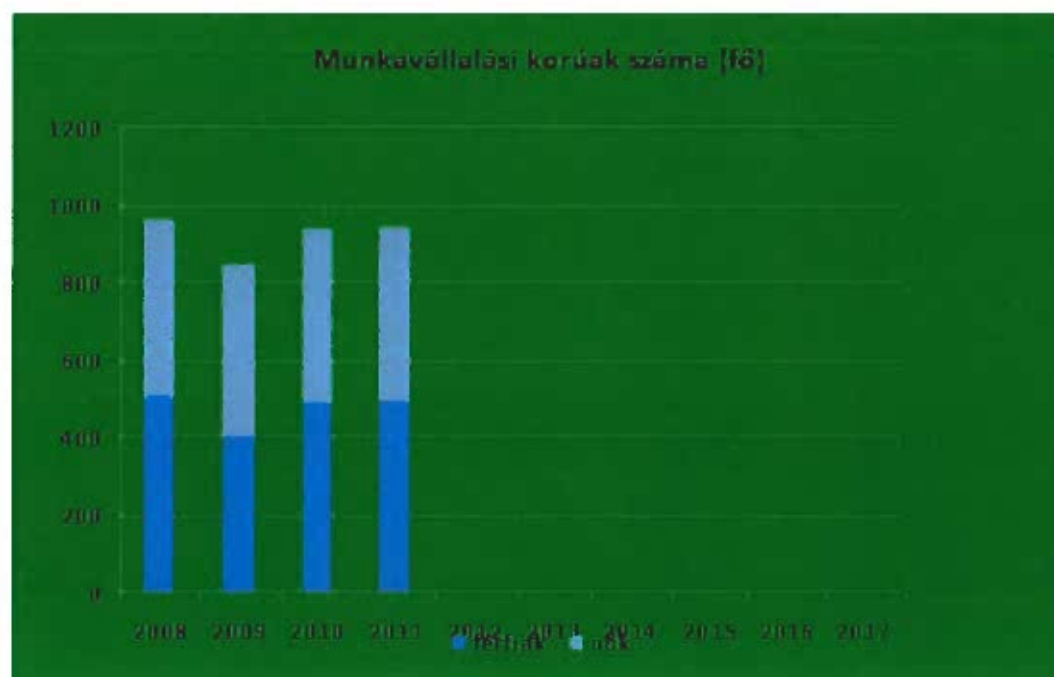
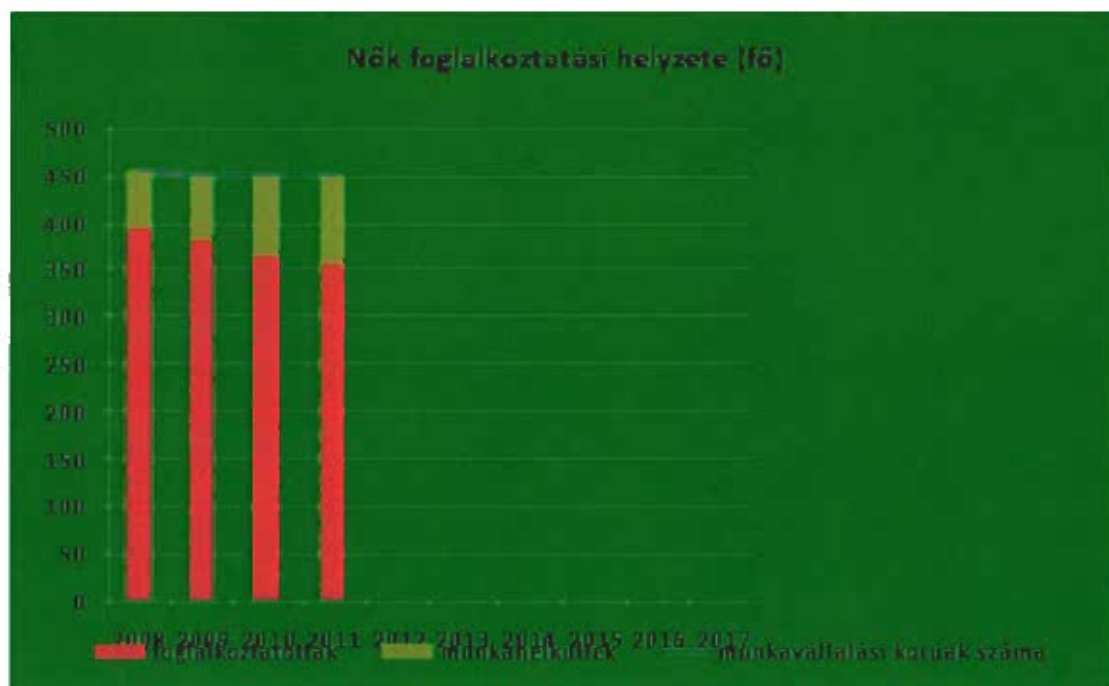
Ellenben az alábbi táblázatokból kiolvasható, hogy a munkanélküliség mértékének növekedése mellett is nagyjából azonos számban - és a teljes lakossághoz viszonyítva arányban – találhatók a munkanélküliek között nők és férfiak – pusztán jelen adatokból úgy tűnik, a foglalkoztatás terén nem beszélhetünk a nők hátrányos helyzetéről.

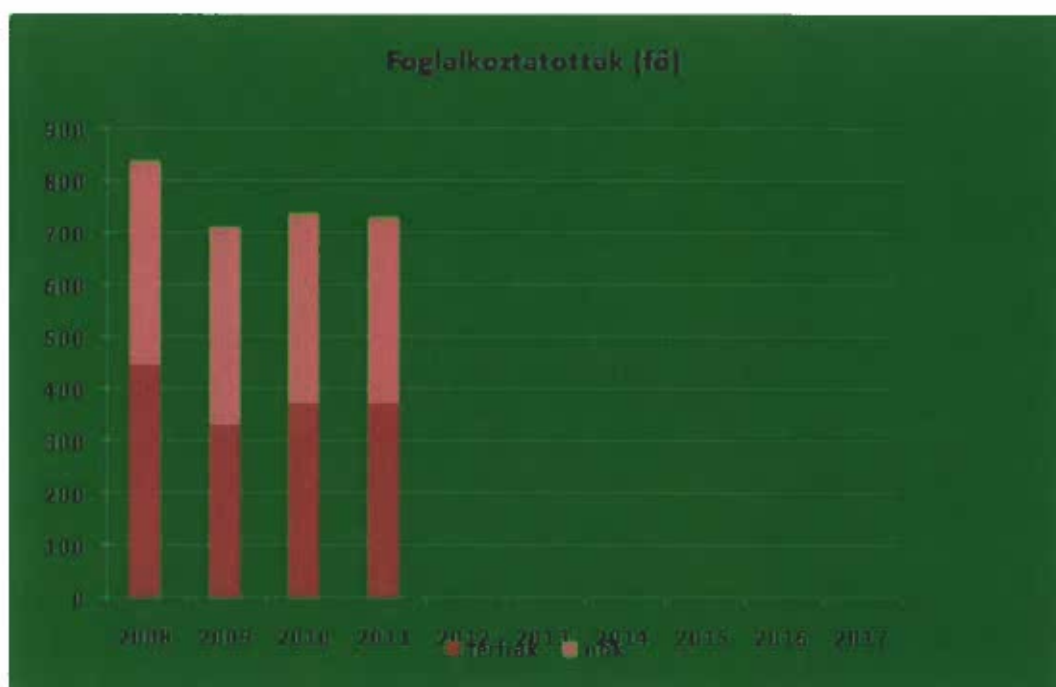
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	508	455	447	392	61	63
2009	398	449	329	381	69	68
2010	489	452	374	364	115	88
2011	494	450	374	355	120	95

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők elhelyezkedését tekintve változó az esély. Alapesetben a település intézményeiben nagyobb, más településekre, városba járó dolgozó nők között kisebb az esély, de ez időről időre változik. Van, amikor a nők kerülnek előnybe. A nők átlagos iskolai végzettsége magasabb, aminek következtében nagyobb arányban foglalkoztatják őket szellemi, felsőfokú végzettséget igénylő munkakörökben, mint a férfiakat. A táblázat szerint a munkavállalási korú férfiak és nők körében a munkanélküliségi ráta nagyjából azonos. Ellenben a munkavállalási korú nők között nagyon sokan vannak GYES-en, GYET-en.

A nők azok, akik országos viszonylatban hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. és hátrányaikat erősítheti a gyermekvállalás.

Átlagosnál nagyobb a nők, főleg a kisgyermekes anyák körében a részmunkaidős foglalkoztatás iránti érdeklődés, de erre sajnos környékünkön nem nagyon van lehetőség.

Településünkön a nők foglalkoztatását segítő és képzési programok nem indultak, az ilyen képzések, programok Mezőtárányhoz legközelebb a Munkaügyi Központ szervezésében elérhetőek Füzesabony városában.

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

év	Foglalkoztatást segítő programok száma	Képzési programok száma	részvevők száma	részvevő nők száma
----	--	-------------------------	-----------------	--------------------

2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Minél alacsonyabb a végzettség, annál inkább a fizikai, ill. szakképesítést nem igénylő munka dominál elhelyezkedés esetén. Talán ez is oka, hogy az alacsony iskolai végzettségű nők nehezen találnak munkát. A környékünkön hiányoznak az olyan beruházások, amely általában nők számára könnyített fizikai, ill. betanított munkát biztosítana. Végzettség hiányában viszont a felelősségteljesebb munkát nem tudják ellátni. Általánosságban elmondható, hogy az alacsony iskolai végzettségűek a munkaerőpiacon kevésbé esélyesek, az ő lehetőségeik a közfoglalkoztatásban realizálódhatnak.

Sajnálatos módon nem rendelkezünk nemek szerinti bontásban a munkanélküliek iskolai végzettségéről.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szakmunkásképző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	63							0
2009	68							
2010	88							
2011	95							

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Településünkön nem igazán lehet érezni a bérkülönbségeket férfiak és nők között. A bérek alakulása inkább a képzettségtől és a betöltött munkaköröktől függ. Általában a dolgozók minimálbérre szerződtek, így nem nagy a különbség. A közfoglalkoztatásban és a közszférában a bérek specifikusak, bértábla szerint meghatározott, ami nem tesz különbséget nemek között. Ugyanakkor a közfoglalkoztatásban kevesebb nőt alkalmaznak. A szellemi munka területén a nők vannak túlsúlyban. A fizikai munka terén érthetően a férfiak állnak többségben foglalkoztatási jogviszonyban.

Az egyedülálló nők helyzete még nehezebb, hiszen anyagilag teljesen ki vannak szolgáltatva. Ahhoz, hogy gyermekét, vagy gyermekeit el tudja tartani, dolgoznia kell. Egyes munkáltatók félnek gyermekes anyukákat foglalkoztatni, hiszen náluk nagyobb az esély a táppénz igénybe vételének.

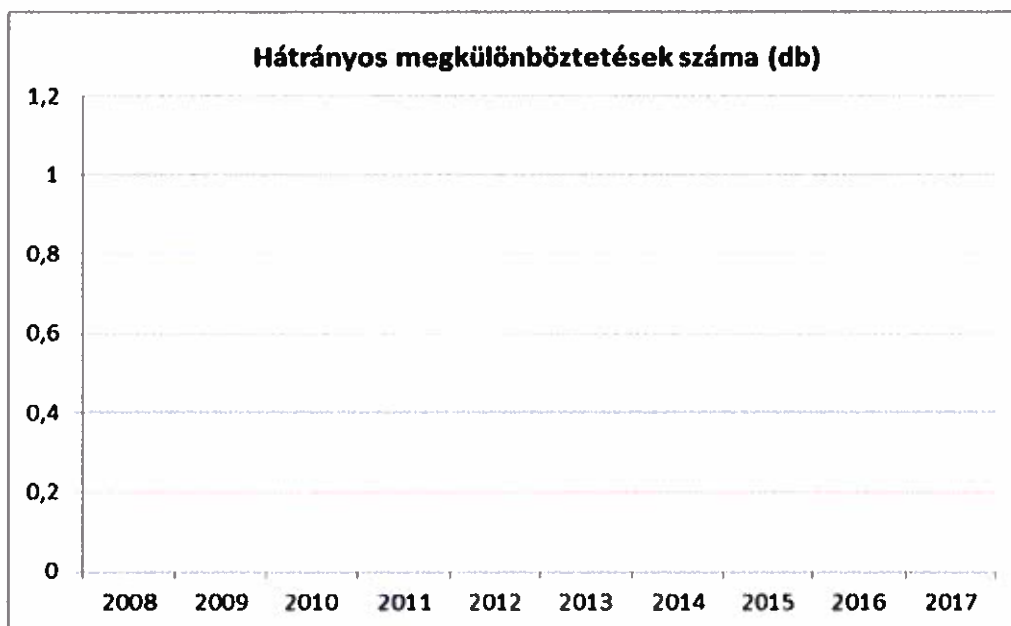
Mezőtárkány Községi Önkormányzat nem részesíti a nőket, anyákat hátrányos megkülönböztetésben, közszolgálati és közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott munkavállalói túlnyomó többsége nő.

Tudomásunk a településünkön a nőket a foglalkoztatás terén ért hátrányos megkülönböztetésről nincs.

5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés

év	Esetszám
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0
2013	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, háztartási magánéletbeli feladatok leginkább a nőket terhelik. Általában ők gondoskodnak gyermekeikről, szüleikről, sokszor párjukról is. A kisgyermekes családoknál elhelyezkedési problémát, és a munkahelyi feladatok megoldását nagyban befolyásolja a bölcsőde ill. óvoda megléte. A mai korszerű munkahelyek elvárják a teljes odaadást, a cégnek megfelelő munkahelyi tempót, ezért az otthoni felelősségteljes gyermekvállalás, gyermeknevelés háttérbe szorul.

Mezőtárkányon nincs sem bölcsőde, sem családi napközi.

Az mezőtárkányi óvoda nyitvatartási ideje rugalmasan alkalmazkodik a munkavállaló nők tekintetében. 7.00-órától már fogadják a gyerekeket, így a dolgozó nők többsége munkaidő elkezdése előtt el tudja vinni óvodába a gyermekét. Munkaidő végeztével pedig el tud menni gyermekéért tekintettel arra, hogy az óvoda

17 óráig tart nyitva. Mint már a korábbiakban említettük az óvoda felveszi a gyerekeket 2 és fél éves korától, ezzel is támogatva a nők munkába állását.

Az új, kibővített 75 férőhelyes óvoda megfelel a település igényeinek kielégítésére, felszereltsége, épülete minden igényt kielégít.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napközisben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	66	0	0	0	0	0	0
2009	57	0	0	0	0	0	0
2010	53	0	0	0	0	0	0
2011	49	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

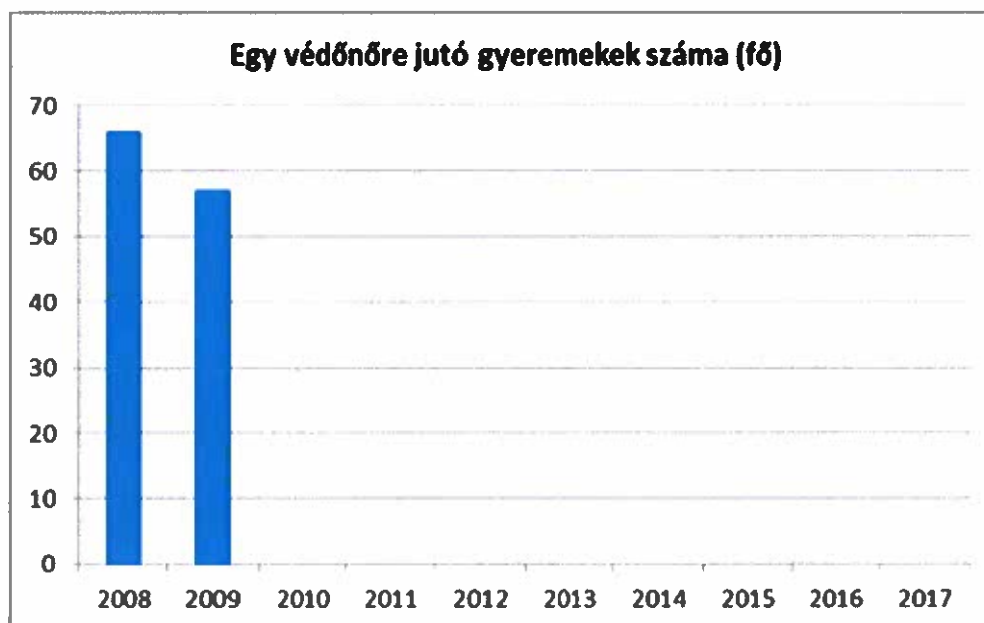
A településen biztosított a család és nővédelmi gondozás: családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptatós anya gondozása.

A család- és nővédelmi gondozás célja, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítése a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás alapján (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása). A községben dolgozó védőnő segíti ezt a fajta a gondozást.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	66	66
2009	1	57	57
2010	0	53	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	49	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nőkkel kapcsolatos erőszakos cselekedetről, családon belüli erőszakról nincs tudomásunk, a rendőrségi adatokat az elkövetett cselekmények büntetőjogi minősítése szerinti bontásban kapjuk meg, arra kifejezett adatunk, hogy ezekben mennyi nő érintett, sajnos nincs.

Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat, akár család, akár párkapcsolat esetében. Épp a nők azok, akik a lehető legtovább próbálnak úgy tenni, mintha mi sem történne, ezzel nehezítve a probléma megoldását. Az önkormányzat támogat női érdekeket, jogot védő, áldozatokat segítő szolgáltatást.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	n.a.	n.a.	n.a.
2009	n.a.	n.a.	n.a.
2010	n.a.	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A község önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén az itt élők az Egri Többcélú Kistérségi Társulás által működtetett Családok Átmeneti Otthonát vehetik igénybe. Anyaoththon sajnos nem működik a székhelyen sem. A családgondozó szükség esetén, krízisközponton keresztül tud tájékozódni a Magyarországon található anyaoththonokban lévő üres helyekről, fogadóképességükről.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők szerepe a helyi közéletben kiemelkedő. A helyi önkormányzat képviselő – testületében lakosságszám – arányos képviselőjük (ami gyakorlatilag 50 %-ot jelentene) 30 %-os, de azt egy közbelső választást követően is megőrizték, sőt, mindenekelőtt Mezőtárkány község polgármestere is 2006. évi önkormányzati választásokat követően nő.

A civil szervezetekben is jelentős feladatot töltenek be – ahol a civil szervezet tevékenységi köre nem tradicionálisan férfi szerep (polgárőrség, önkéntes tűzoltóság), ott a szervezet vezetői nők, mint ahogy többségében tagjaik is. Ennek ellenére mind a polgárőrségnek, mind az önkéntes tűzoltó egyesületnek vannak női tagjai.

A nők kiemelkedő munkát végeznek a település közéletének szervezésében, mozgatásában, elmondható, hogy ezen a téren messze felülreprezentáltak a részvételük.

Az Önkormányzat intézményeinek vezetői között is a nők vannak többségben, alkalmazottjai között ez az arány még jobban eltolódik javukra.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő

2008	7	3	0	0	0	0
2009	7	3	0	0	0	0
2010	7/5	3/2	0	0	0	0
2011	5	2	0	0	0	0
2012	5	2	0	0	0	0
2013	5	2	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására irányuló kezdeményezések a településen nincsenek. Ennek oka, hogy nőket érintő hátrányos megkülönböztetés nem érzékelhető Mezőtárkányon.

5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

év	Intézkedések, pályázatok, programok száma a településen	Önkormányzati	Más állami szerv által támogatott	Civil	Összes
2008					0
2009					0
2010					0
2011					0
2012					0
2013					0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség	Általános iskolai tanulmányok befejezése, további szakképzés
Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztethetetlensége	A helyben dolgozók munkaidejének összeegyeztetése az óvoda nyitva tartásával, igényfelmérés bölcsődei ellátásra

Képzettségük struktúrája nem alkalmazkodik a munkaerő-piaci igényekhez	Speciális átképző programok felkutatása
Eltitkolt családon belüli erőszak korai felismerése	Jól működő jelzőrendszer fenntartása, esetmegbeszélések, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

Az öregedés folyamata elkerülhetetlen. Egy társadalom akkor kezeli az idők kérdését sikeresen, ha az idős ember aktivitása, anyagi, egészségügyi, szociális és kapcsolati biztonsága az egyén számára megnyugtatóan alakul. Az életminőség megtartása részben az intézményekre, részben az egyénre hárul. Kérdés az, hogy az egyes szociális ellátó rendszerek mennyire készültek fel a növekvő igények ellátására, mennyi terhet bír el a család, milyen megtartó és támogató közösségekre támaszkodhatnak az idők.

Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettiek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan az adott korosztályban a nők aránya 66%.(2012-ben) Közöttük magas az egyedül élők aránya is, ami az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

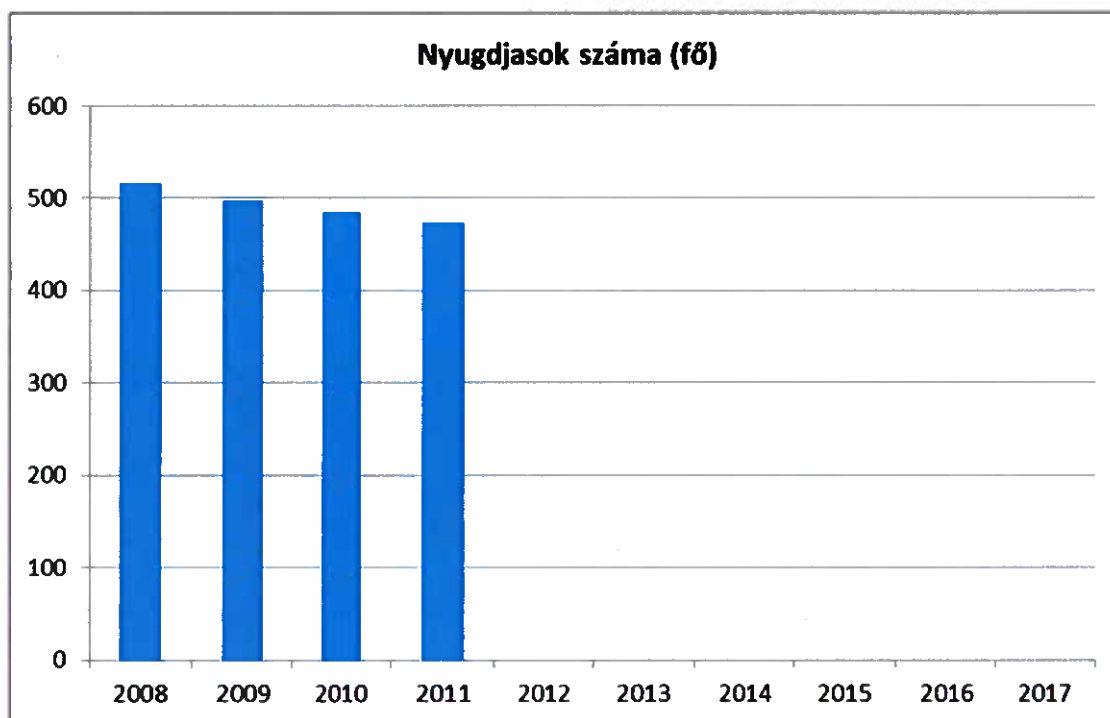
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Mezőtárkányon élő nyugdíjasok száma folyamatosan, enyhe mértékben csökkenő tendenciát mutat, miközben a férfiak és nők egymáshoz viszonyított aránya végig azonos marad – az eltérést a 65 év feletti lakosság körében látható nemek közötti eltolódás okozhatja.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	196	320	516
2009	195	302	497
2010	196	289	485
2011	190	284	474

Forrás: TeIR, KSH Tstar

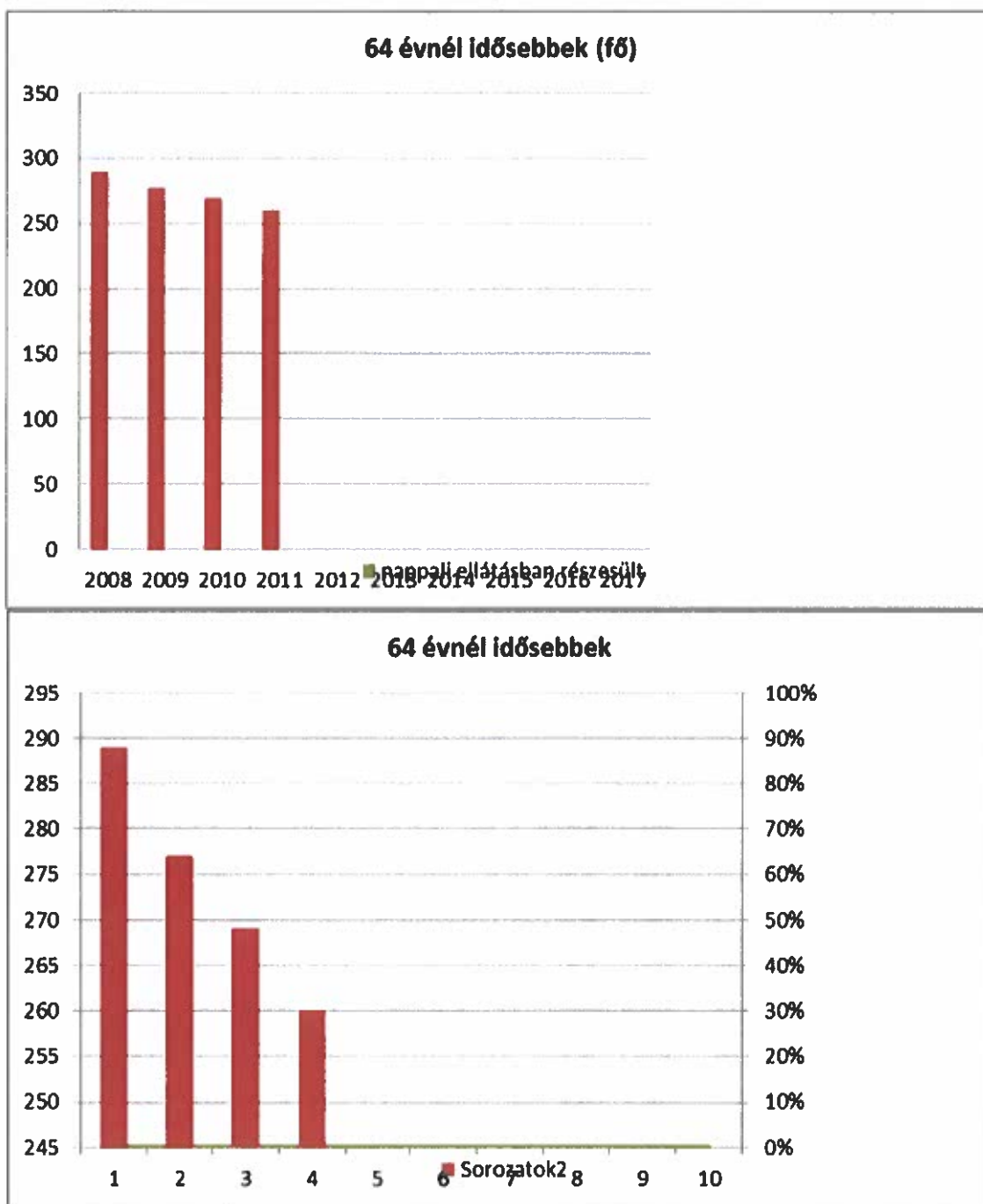
Településünkön a korábban évekig jól működő nappali ellátás megszüntetésre került a romló állami finanszírozás miatt, ami a házi segítségnyújtás felfuttatására ösztönözte a településeket, így községünkön is jelentős mértékben növekedett a házi gondozottak száma, miközben a nappali ellátás megszüntetésre került pusztán gazdasági okok miatt. Hiányát részben pótolja a Mezőtárkányi Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub működése.

Az önkormányzat folyamatosan kutatja az ellátási forma újra beindításának lehetőségét, amire már nyújtott be pályázatot, de az sajnálatos módon formai okok miatt elutasításra került.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	289	0	0%
2009	277	0	0%
2010	269	0	0%
2011	260	0	0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idősek ellátását segíti az időskorúak járadéka, a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat időskorúak járadékában részesíti azt a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek

- a) havi jövedelme, valamint
- b) saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át, egyedülálló esetén 95%-át.

Az időskorúak járadékának havi összege:

- a) jövedelemmel nem rendelkező jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

80%-a, egyedülálló esetén 95%-a;

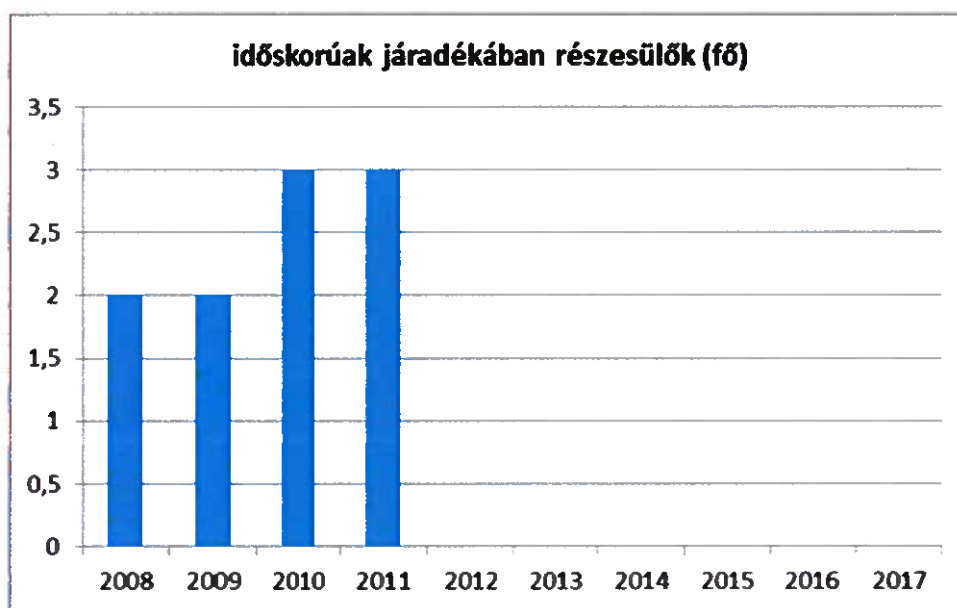
b) jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az a) pont szerinti összegnek és a jogosult havi jövedelmének a különbsége.

Időskorúak járadékában Mezőtárkányon csupán elenyésző számú személy részesül, létszámuk lényegében stagnál.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	Időskorúak járadékában részesülők száma
2008	2
2009	2
2010	3
2011	3

Forrás: TelR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Magyarországon a KSH adatai szerint 2010-ben az 55 évfeletti korosztály foglalkoztatási rátája alig haladta meg az 50 százalékot. Az intézmények, vállalatok ritkán alkalmaznak időseket, hiszen magasabb bért és addicionális költséget jelentenek számukra. Egy tanulmány szerint a két legerősebb érv, amit az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak: az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel és jóval pontosabbak és megbízhatóbbak a fiataloknál (nem fognak más munkát keresni, megbecsülik a feladatokat), kevésbé kritikusak a felső vezetéssel és a vállalat működésével szemben és erős elkötelezettséget mutatnak a munkahelyük iránt. Emellett pedig részmunkaidőben, vagy akár kiszervezéssel is hajlandók dolgozni.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A községben élő nyugdíjasok foglalkoztatásáról nincsenek elég adataink. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztnek, így biztosítva az aktív időskort.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az aktív időskor biztosítása érdekében az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja a Mezőtárkányi Gyöngyvirág Nyugdíjasklub működését.

A szervezet létfontosságú szerepet tölt be a falu életében. Tagjait az összetartás, tevékeny élet, tenni akarás jellemzi. A szervezet tagjai példát mutatnak a falu idős lakosai számára, bebizonyítják, hogy 60 év felett is lehet mozgalmas életet élni. Túrákat, kirándulásokat, szerveznek, együtt nyaralnak, különböző rendezvényeken, expókon vesznek részt. Felkérésre néptánc csoportjuk és népdalkörük szívesen lép fel a színpadon bárhol az országban. Pályázatokat írnak, melyet a szervezet eszközeit fejlesztik (pl.: fellépő ruhák). Az általuk szervezett rendezvények egy részét is pályázati pénzekből finanszírozzák. Erzsébet program keretében pedig szeretnének különböző gyógyfürdőkbe menni, kulturális programokon részt venni. A szociális alapellátás terén érdemes megemlíteni a nappali ellátást, mely szintén szervez programokat az idős korosztály részére.

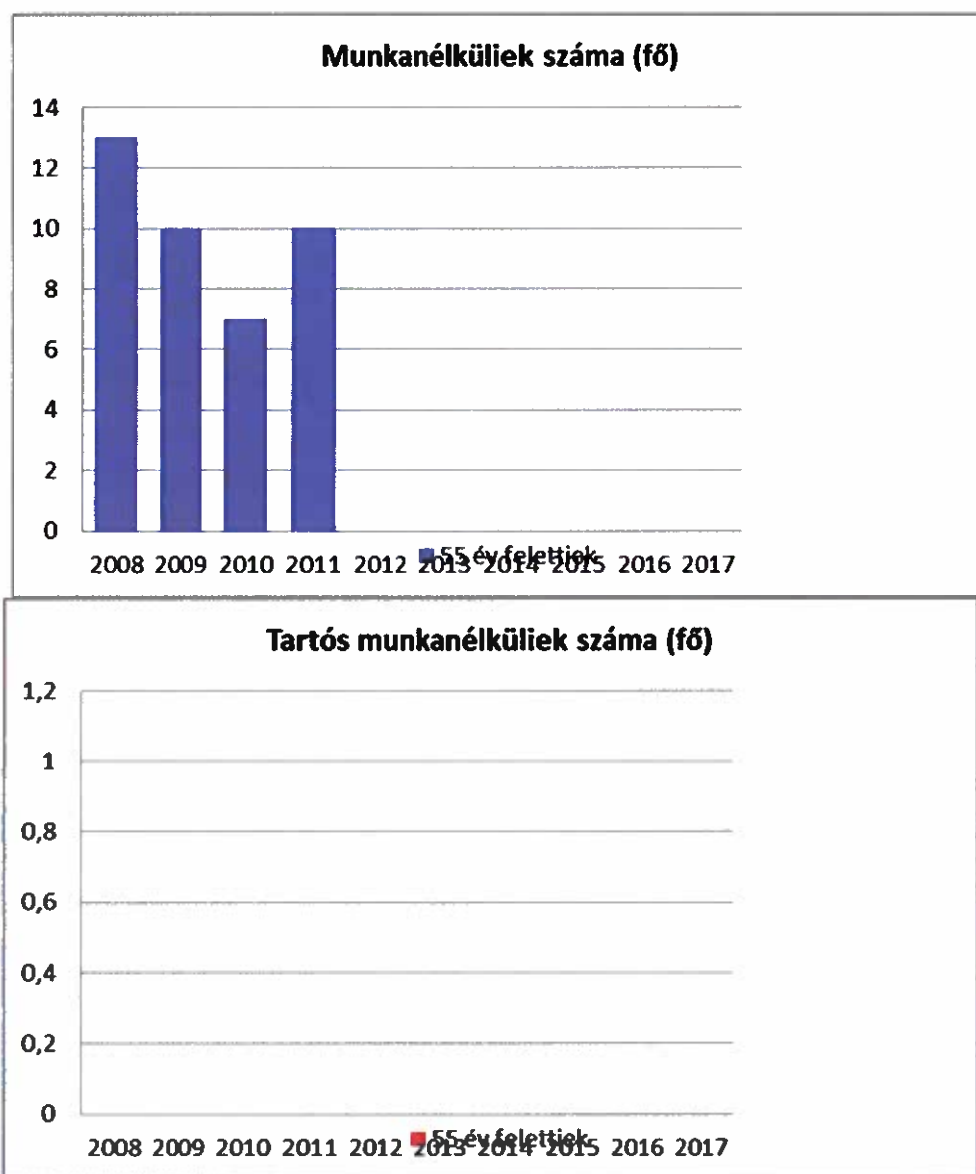
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Időskorúakat ért hátrányos megkülönböztetésről Mezőtárkány községben nincs tudomásunk.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	124	13	10%	61		0%
2009	137	10	7%	58		0%
2010	203	7	3%	107		0%
2011	215	10	5%	89		0%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Mezőtárkányon a szociális alapellátások: szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás kiemelt szerepet kap az idősellátásban.

Az intézmény alaptevékenysége

➤ Szociális étkeztetés:

Napi egyszeri meleg étkeztetés biztosítását jelenti azoknak a személyeknek, akik azt önmaguknak és eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Az intézmény étkeztetésben részesíti azt az igénylőt is, illetve azt az általa eltartott gondozottat, aki kora vagy egészségi állapota miatt

nem képes étkeztetéséről más módon gondoskodni. Az étkeztetés Mezőtárkányon elvitel útján történik, illetve akik egészségi állapotuk, idős koruk miatt nem tudnak bejárni, azok számára szociális gondozók viszik ki a lakásra.

➤ *Házi segítségnyújtás:*

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybevevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja, és a többször módosított 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet szerinti szolgáltatásokat nyújtja.

A gondozónők feladatai:

- segítséget nyújtanak a gondozási, ápolási feladatok ellátásában, személyi, valamint környezeti higiénia megtartásában,
- közreműködnek az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében (bevásárlás, mosás, gyógyszeríratás, gyógyszerkiváltás, takarítás, meleg étel kivitele)
- elősegítik a közvetlen környezettel való kapcsolattartást
- segítséget nyújtanak a vészhelyzet kialakulásának megelőzésében, elhárításában,
- segítséget nyújtanak az egészségügyi, szociális ellátásokhoz való hozzájutásban,
- ügyintézésben, szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözésben

➤ *Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:*

Biztosítja az ellátott személy segítségkérése esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a probléma megoldása érdekében a szükséges intézkedés azonnali megtételét, indokolt esetben a további egészségügyi és szociális alap- és szakellátás körébe tartozó ellátás kezdeményezését. 10 ellátott igényli településünkön a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást.

➤ *Családsegítés:*

Célja a szociális vagy mentálhigiénés problémák és egyéb krízishelyzetek miatt segítséget igénylő családok számára az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a helyzetek megszüntetése, az életvezetési képesség megőrzése. A három településen egy családgondozó látja el a családsegítés feladatait. Két napot Mezőtárkányon, két napot Besenytelken és egy napot Egerfarmsoson dolgozik.

a) az idős emberek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idős emberek számára nyújtott alapellátások formáit, típusait, az ellátást nyújtó szolgáltatókat már bemutattuk, ezért ennek megismétlésére nem kerül sor.

A faluban az orvosi ellátás biztosított az idős emberek számára. A háziorvosi rendelő a mozgásukban korlátozott, valamint idős és nehezen közlekedők részére biztosítja az akadálytalan bejutást. A Laskó-Rima Menti Szociális Intézmény Mezőtárkány Községi Önkormányzat mikrobuszával folyamatosan szervezi az idős emberek számára a felülvizsgálatokra, vérvételekre való eljutást Füzesabonyba az Egészségügyi központba. Amennyiben szükséges házi segítségnyújtás keretében a gondozónők be is kísérik az idős embert az orvosi rendelőbe, egészségügyi központba.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat hagyományként ünnepli minden év október 1-én a Művelődési Ház nagytermében az Idősek világnapját. A nagyszabású rendezvényre minden nyugdíjas korú mezőtárkányi lakos idős embert

meghív az önkormányzat és méltó keretek között köszönti és ünnepli őket. A falu három legidősebb lakosának virággal és ajándékokkal kedveskedik az önkormányzat.

A Művelődési Házban az idősebb generációnak is van lehetősége részt venni a különböző programokon.

A Mezőtárkányi Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub folyamatosan szervez programokat az idősebb korosztály számára.

c) idősök informatikai jártassága

Mezőtárkányon nem történt még erre irányuló kutatás az idősellátás területén, csak sejteni lehet, hogy kevés 60 év feletti ember jártas az internetezésben. A nyugdíjas klub tagjai közül többen is jártak számítógépes tanfolyamra, az általános iskola szervezésében. Az internetes elérhetőség a Művelődési házban és a Teleházban biztosított számukra.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idős emberek aktivitást mozgósító programok szervezésében domináns szerepet játszik településünkön az Mezőtárkányi Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub és a nappali ellátást biztosító Idősek klubja. Az Mezőtárkányi Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub tagjai nagyon dinamikus közösségi életet élnek. A kistérség településeinek rendezvényeire folyamatosan hívják őket. A színpadi szereplés természetes jelenség számukra, énekelnek, táncolnak, felpezsdítik a 60 év feletti korosztály életét. Minden évben kirándulni, nyaralni mennek együtt. Folyamatosan nyújtanak be pályázatokat, melyek a szervezet eszközeinek fejlesztését, különböző programok megvalósítását célozzák.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az inaktív korú népesség száma nő, és ez nagy terhet ró az egészségügyi és szociális rendszerre	Vállalkozók támogatása, munkahelyteremtés, minél több ember bevonása a közmunkaprogramba
55 év felettiek munkanélkülisége	Munkahelyvédelmi Akcióterv segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján. Az 55 év feletti dolgozókat foglalkoztató munkáltató szociális hozzájárulási adókedvezményben részesül
Öregedési index magas, természetes szaporodás csökken	A fiatalok ösztönzése arra, hogy a településen maradjanak, és itt alapítsanak családot
Időskori elmagányosodás	Közösségi programok szervezése, klub találkozók, szabadidős tevékenységek
Az idős emberek számára már nagyon nehéz rendben tartani a lakást és a hozzá tartozó udvart, kertet.	Bővíteni kell az idősellátás rendszerét. Megoldani számukra a rendszeres fűnyírást közcélú munkavállalókkal, vagy önkéntesekkel. Segítséget kell nekik biztosítani közvetlen környezetük rendbetételére
Idősek szervezett keretek közötti nappali társadalmi élete, részükre menthyigiéniás ellátás, tanácsadás, stb. nem megoldott	Idősek nappali ellátásának megszervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Mezőtárkány településen élő megváltozott munkaképességű személyek száma az utóbbi időben lényegében változatlan maradt. Ebben az ellátásban csak az részesülhet, aki az utolsó 5 évben legalább 3 év munkaviszonnyal rendelkezett.

2012. január elsejével a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, a rendszeres szociális járadék, az átmeneti járadék, mint ellátástípusok megszűntek. Helyettük új, egységes ellátások kerültek bevezetésre:

- a rehabilitációs ellátás: foglalkoztatásra, rehabilitációra javasolt személyek jövedelempótló ellátása,
- a rokkantsági ellátás: a foglalkoztatásra, rehabilitációra nem javasolt személyek jövedelempótló ellátása.

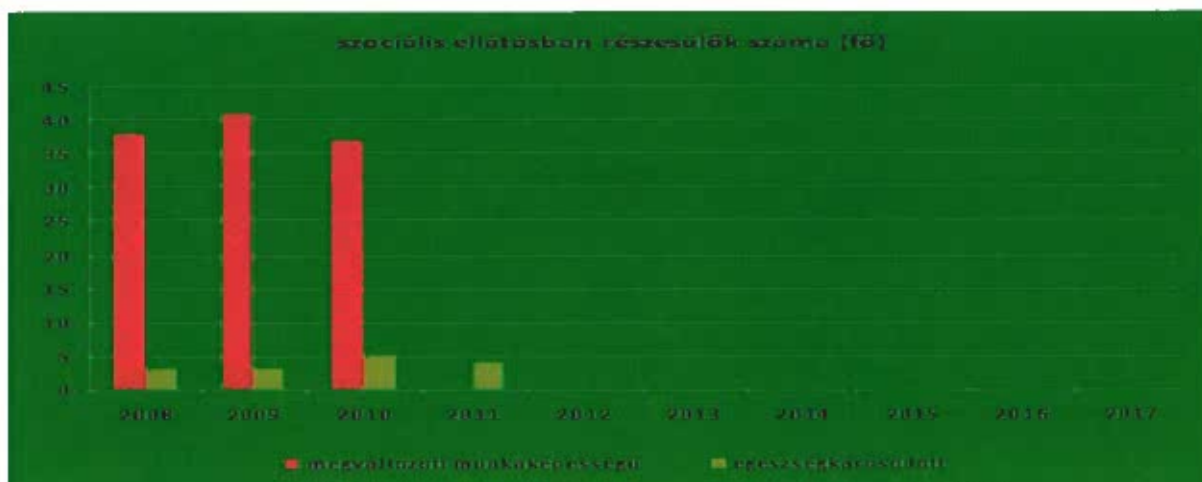
Mint említettük, a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék 2012. január 1-jével rehabilitációs, vagy rokkantsági ellátásként került továbbfolyósításra, azonban az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyek részére öregségi nyugdíjként került továbbfolyósításra.

Az átalakítás legnagyobb mértékben azokat a III. csoportos rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesülőket érintette, akik 57. életévüket 2011. december 31. után töltötték be. Ugyanakkor az átalakítás nem érinti a soros felülvizsgálati kötelezettséget azok esetében sem, akik nem e fenti két ellátási csoportba tartoztak 2011. december 31-én, vagyis az ellátás megállapításakor felülvizsgálat lett részükre előírva.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	38	3
2009	41	3
2010	37	5
2011	N.a.	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

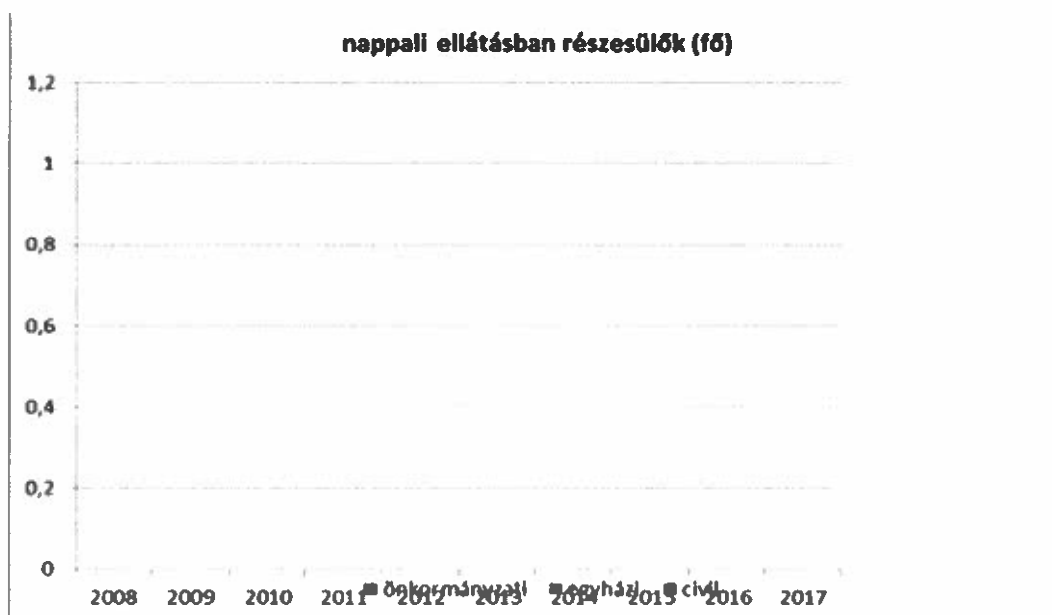

Nappali ellátási forma Mezőtárkány községben nem működik.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők szignifikánsan rosszabb munkaerő-piaci pozíciót foglalnak el, mint az átlagemberek.

Munkavállalási esélyeik rendkívül kedvezőtlenek. Ennek oka több tényezőn múlik. Egyrészt a 90-es évek nagyarányú munkahelyvesztése ezeket a személyeket fokozottan érintette, miközben munkajogi védelmük is csökkent. Másrészt a fogyatékosok esetében társadalmi integrációjuk esélyei szempontjából a család társadalmi helyzetének anyagi, jövedelmi viszonyainak és lakóhelyének még nagyobb a jelentősége, mint más hátrányokkal küzdő csoportok esetében, hiszen a számukra szükséges szolgáltatások elérése fizikai és anyagi korlátok által erősen meghatározott. Ez erősen befolyásolja a megfelelő képzéshez való hozzájutás esélyét is, ami még nehezebbé teszi elhelyezkedésüket.

Az önkormányzat rehabilitációs munkakörben mindig foglalkoztat megváltozott munkaképességű személyeket.

Mezőtárkányon a Főkefe Nonprofit Kft. nyújt munkát a megváltozott munkaképességű munkavállalók részére, az évek folyamán sajnos egyre kisebb létszámban.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Mezőtárkány településen nem tudunk róla, hogy fogyatékoság miatt bárkit is ért volna hátrányos megkülönböztetés, sem munkáltató részéről, sem a falu lakosságának részéről.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A nappali ellátás, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres segítségnyújtás szolgáltatása adott lehetőség a fogyatékkal élők számára is.

Az önkormányzat által rendezett programokon, előadásokon, összejöveteleken nem csak az idős embereket szólítják fel a részvételre, nem csak az ő megjelenésükre számít az önkormányzat, hanem a fogyatékkal élő emberekre is.

Mezőtárkányon megfigyelhető jelenség, hogy az enyhe fokban értelmi fogyatékos emberekről, fiatalokról a családjuk, család hiányában közvetlen szomszédi környezetük gondoskodik. Ebben a kis faluban még mindig él az emberekben a gondoskodás vágya, odafigyelnek a gyerekekre, idősekre, fogyatékkal élőkre.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. A pénzbeli ellátások közül átmeneti segítyt kérhetnek az önkormányzattól, ha szükségük van rá.

A természetbeni juttatások közül a közgyógyellátás érintette leginkább a fogyatékos személyeket. A 2011. évben 58 lakos részesült közgyógyellátásban.

A rokkantnyugdíjban részesülő lakosokról nincs elég adatunk.

A Laskó-Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekejóléti Intézmény és az önkormányzat, mint munkáltató foglalkoztat rehabilitációs munkakörben megváltozott munkaképességű személyeket. Házi segítségnyújtás keretében, szociális gondozói munkakörben is dolgozik megváltozott munkaképességű lakos.

A szociális szolgáltatások jelentős mértékben érinthetik a fogyatékos személyeket. Szociális étkeztetést, nappali ellátást, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres segítségnyújtást kérelmezhetnek az intézményvezetőnél. és a családsegítő szolgálat családgondozójához is fordulhatnak segítségért.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	-	-	igen	igen	nem	nem	nem	nem	-
	középfok									
	felsőfok									
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás	-	igen	igen	igen	igen	igen	igen	Nem	-
kulturális, művelődési intézmények		-		nem	igen	Nem	nem	Nem	Nem	-
önkormányzati, közigazgatási intézmény		-	igen	igen	igen	Nem	igen	Igen	Nem	-
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		-		nem	igen	Nem		Nem	Nem	
szociális ellátást nyújtó intézmények		-		nem	igen	nem	igen	nem	nem	-

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az építésügyi hatóság megfelelően felkészült az akadálymentesítés építészeti szempontjainak vizsgálatára. Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése azonban még mindig nem 100%-os, bár már alig van legalább fizikailag nem akadálymentesített épület.

A hivatali ügyintézés teljes körűen akadálymentesített, a Polgármesteri Hivatalban, az orvosi rendelőben és az óvodában a fizikai, az információs és a kommunikációs akadálymentesítettsége kifogástalan.

Az egészségügyi és szociális szolgáltatások, a könyvtár és a művelődési ház - könyvtár fizikailag akadálymentesített terepen érhetőek el.

Az ún. kisiskola és a főzőkönyha akadálymentesítése még mindig megoldandó feladat.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A Művelődési Ház részleges akadálymentesítése lehetővé tette a mozgásukban korlátozott, fogyatékos személyek számára is a művelődést, kikapcsolódást, programokban való részvételt, szórakozási lehetőségét. A könyvtár elérése azonban még mindig akadályozott.

A közszolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése ez idáig csak részben megoldott.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss híreket, információkat a fogyatékkal élő emberek is olvashatják. A honlapunkon Hírmondó felolvasószoftver, Speakboard felolvasószoftver, B9sMag felolvasószoftver, és Magic képernyőnagyító program van.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettségének beszámolójánál már kitértünk ennek részletezésére.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az újonnan épülő közlekedési utak, járdák kialakításánál erre figyelemmel vagyunk. Településünk utcáin a járdák sok helyen szinte „járhatatlanok”, rossz állapotúak. Az „ép” emberek számára is nehéz rajtuk közlekedni. Az önkormányzatnak még megoldandó feladat a járdák, utak rendbetétele.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Mezőtárkány község területén nappali ellátást nyújtó intézmény nem működik. A település önkormányzata ellenben rendelkezik ún. Falubusszal, amivel a rászoruló igénylők – így a fogyatékos személyeket is beleértve – különböző szükségleteik kielégítése céljából (pl.: orvosi ellátás igénybevétele, hivatalos ügyintézés, stb.) a buszhasználati szabályzatban meghatározott feltételek térítésmentesen mellett szállítja.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Amennyiben a fogyatékos személy kéri, rendkívüli segínyt biztosít az önkormányzat hallókészülék, járás segítő eszközök vásárlásához. A családsegítő szolgálat tájékoztatást nyújt a fogyatékkal élő emberek számára az igényelhető ellátásokról, támogatásokról, és segítséget nyújt az igénylésnél is.

Már volt eset, hogy valaki hallókészülék vagy szemüveg megvásárlásában kért segítséget az önkormányzattól. A családsegítő szolgálat is több esetben segített fogyatékkal élő személynek problémái megoldásában, különböző ellátások igénylésében.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élők elhelyezkedési nehézségei	A helyi foglalkoztatók ösztönzése a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására, legalább a kvóta mértékéig. Első lépésként az önkormányzat és az általa fenntartott intézményekben kell biztosítani a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását.
Az önkormányzat intézményeinek akadálymentesítése részben megoldott, az utak akadálymentesítése megoldatlan	A középületek teljes körű akadálymentesítése, az utak korszerűsítése során az akadálymentesítési szabályok figyelembe vétele.
A fogyatékos személyek közlekedése akadályozott a tömegközlekedési eszközökön is.	A fogyatékos személyek közlekedési feltételeinek javítása érdekében együttműködés a Volánnal. (Az egészségügyi szolgáltatások, szakrendelők megközelítése érdekében.)
A fogyatékkal élő emberek társadalmi segítségre szorulnak	Biztosítani, hogy az Önkormányzatnál, családsegítő szolgálatnál, a különböző fogyatékkal élő emberek ügyeiket el tudják intézni.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Jellemző az önkormányzatunk, intézményeink munkájára, a különböző szolgáltatásokra, hogy egy-másra épülnek, egymást kiegészítik. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátó-rendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

Településünk büszke civil szervezeteire, akik tartalmasabbá, színvonalasabbá teszi a falu életét.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A faluban számos civil szervezet működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez, közbiztonság megteremtéséhez.

Mezőtárkány civil szervezetei:

- Mezőtárkány Művelődéséért Közalapítvány
- Mezőtárkányi Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub
- Mezőtárkányi Polgárórság
- Mezőtárkányi Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Mezőtárkányi Sport Egyesület
- Magyar Vöröskereszt

Mezőtárkány Művelődéséért Közalapítvány

Mezőtárkány Művelődéséért Közalapítvány elszármazott mezőtárkányi lakosok kezdeményezésre jött létre, amit később kérésükre az önkormányzat közalapítvánnyá alakított át. A közalapítvány célja azonos jogelődjével, a mezőtárkányi lakosság kulturális életének előmozdítása. Ennek keretében kiemelt céljuk a helyi általános iskola legjobb tanulójának jutalmazása a tantestület javaslata alapján, kulturális rendezvények, író – olvasó találkozók, hangversenyek szervezése, de testvértelepülési találkozó és sportverseny szervezésében is részt vállaltak. Tevékenység manapság már főként az önkormányzathoz köthető, számos európai uniós és hazai forrásból támogatott pályázaton vett részt, és nyert. Sajnálatos módon széles körű civil összefogásra nem támaszkodik, de mégis jelentős szerepet tölt be a település életének szervezésében, a helyi összefogás erősítésében.

Mezőtárkányi Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub

Elmondhatjuk, hogy a helyi idősök életét összefogását, szervezését ellátni hivatott Mezőtárkányi Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub településünk legaktívabb civil szerveződése. Tevékenységének sikerét jelzi, hogy nevével ellentétben még nem nyugdíjas korú tagjai is akadnak szép számmal. A nyugdíjas klub számos kirándulást, bált, vagy spontán összejövetelt szervez, településünk önkormányzata részükre általuk önállóan használható ingatlant biztosít, teret nyújtva az időskori szabadidő szervezett eltöltésére és a társadalmi kapcsolatok ápolására.

A klub teljesen nyitott, ahhoz bárki csatlakozhat, és a vállalkozó kedvűekből táncsoport is alakult, akik komoly energiákat mozgósítottak mind anyagiakban, mind időráfordítás tekintetében, hogy arany minősítéseket érjenek el, versenyeket nyerjenek az ország számos pontján szervezett találkozókra.

Az idősök életében a klub rendkívül fontos szerepet tölt be, találkozóhelyet, szervezet kereteket biztosít a nyugdíjasok társadalmi életének, változatos programlehetőségeket kínál fel nekik, így küzdve az elmagányosodás ellen, én lehetőséget biztosít minden tagjának arra, hogy a társadalom hasznos tagjának érezhesse magát életének aktív, munkával töltött időszakát követően is.

Mezőtárkányi Polgárórság

A Mezőtárkányi Polgárórság a helyi lakosság vagyonvédelmét szolgáló civil szerveződés. Tagságának összetétele és létszáma lehetővé teszi, hogy az alapszabályában kitűzött célnak megfelelően hatékonyan

szolgálja a település vagyonbiztonságát. Szervezett rendben, havi beosztás szerint működik, és jelentős szerepet tölt be a közbiztonság fenntartásában. Ezen kívül aktív pályázati kiírásokon is, saját tevékenységeik ellátását segítő eszközbeszerzésen túl a település közbiztonságát jelentős mértékben javító közterület – megfigyelő kamera rendszert is létesített.

A polgárőrség rendszeres résztvevője, szervezőként segítsége a települési rendezvényeknek, de előszeretett hívják rendezvények biztosításához őket a megye többi településéről is.

Mezőtárkányi Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A Mezőtárkányi Önkéntes Tűzoltó Egyesület Mezőtárkány legrégebbi, több mint 125 éve folyamatosan működő civil szervezete.

A Mezőtárkányi Önkéntes Tűzoltó Egyesület munkáját a hivatalos állami tűzoltóság szervei is elismerik, együttműködési szerződéssel rendelkeznek, riasztások idején a jelenleg Mezőkövesden működő tűzoltó – laktanya távolsága miatt számos esetben az önkéntes tűzoltó egyesület tagjai előbb érkeznek a helyszínre és kezdik meg a mentési tevékenységet, mint a hivatásos állomány, nem egy esetben kiérkezésükkor már a veszélyhelyzetet felszámolták.

Tűzesetekhez való vonuláson túl rész vesznek műszaki mentésekben, ár- és belvíz elleni védekezésben, stb., nagyban hozzájárulva a település lakosainak vagyonbiztonságához.

Az önkéntes tűzoltó egyesült önkormányzatunk egyik legkiemelkedőbbben támogatott civil szervezete. Ez előző évek folyamán a hivatalos állomány által leselejtezett, víztartályos vonuló szerkocsit vásárolt az egyesület részére, az idei évben pedig a gépjárműben való téli víztárolást is lehetővé tevő fűtött garázst alakított ki számukra, hogy az oltást a gépjárműben tárolt vízzel is a helyszínre érve azonnal megkezdhesék, miközben még a tűzcsapra való csatlakozás az oltóvíz – szállítás érdekében még folyamatban van.

A Mezőtárkányi Önkéntes Tűzoltó Egyesület saját maga is nyújt be pályázatokat eszközparkjuk fejlesztésére, mentőfelszerelést és védőruházatot vásároltak az utóbbi évek támogatásaiból.

Az Egyesület munkájára eddig valamennyi baleset vagy természeti csapás előfordulása esetén bátran számíthatott a település lakosság és Mezőtárkány Községi Önkormányzat.

Mezőtárkányi Sport Egyesület

Mezőtárkányi Sport Egyesület a község egyik legfiatalabb civil szerveződése. Az egyesület 2008. évben alakult, de már abban az évben igen jelentős szerepet tett szert a település civil életének szervezésében.

A Sportegyesület nagy létszámban látogatott karate – edzéseket szervez, amihez az idei évtől ping – pong szakkör is társult. Ezen felül az erősportok kedvelő részére edzőtermet hozott létre, ahol az amatőr testépítőkn, mozogni vágyókon túl erőemelő versenyekre is végi tagjai felkészítést.

A sportegyesületen túl is nyújt településünk lehetőséget az aktív életet kedvelők részére: az idei évben heti két alkalommal kettlebell edzések indultak a Művelődési ház nagytermében.

Teleülésünk Önkormányzata a Mezőtárkányi Sport Egyesülettel együttműködve jelentős pályázati források bevonásával a település évtizedek óta használaton kívüli labdarúgó – pályáját újírtja fel, a helyi labdarúgás újraszervezése érdekében.

Mezőtárkányi Sport Egyesület tekintet nélkül korra, nemre, származásra, politikai- és világnézetre mindenki számára, ki elfogadja és betartja az edzések, foglalkozások és a termék használatára vonatkozó szabályokat (tehát igénybe vételükhöz egyesületi tagnak sem kell lenni) széles körben lehetőséget biztosít a napi sportolási igények kielégítésére.

Magyar Vöröskereszt

Helyi képviselőjének a karitatív tevékenysége példaértékű. Jelen van a gyermekprogramok támogatásában, minden rászoruló ember, család megsegítésében, akár ruhanemű adományról, akár élelmiszer csomag kiosztásáról is legyen szó. Nagy szerepe van a nyári táboroztatások megvalósításában.

A minden évben megszervezett véradások lelkes szervezője.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen együttműködik az önkormányzat, a Római Katolikus Egyház és a civil szervezetek. A községi rendezvényeket, így falunap, falukarácsony, nemzeti és egyházi ünnepeket közösen szervezik és bonyolítják.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A füzesabonyi kistérség 19 települését összefogó többcélú társulás 2005. május 15-én jött létre a Füzesabony Kistérségi Területfejlesztési Társulás jogutódjaként Füzesabony székhellyel.

A közös feladatellátásnak az évek során látszódtak az előnyei is, hiszen olyan szolgáltatások is elérhetővé váltak a társuláson keresztül, melyek korábban csak külön szerződésekkel voltak megoldhatóak. Ilyen volt például a logopédiai, pszichológiai és a nevelési tanácsadás.

A 2008. évben újabb változások következtek be. A kistérségi feladatellátásból kiválva 3 település mikro társulást hozott létre, szintén a gazdasági előnyöket és a plusz normatív bevételeket tartva szem előtt. Mezőtárkány, Besenyőtelek és Egerfarmos községek önkormányzatai egymás érdekeinek figyelembe vételével a Füzesabonyi Kistérség Többcélú Társulása keretein belül szociális intézmény közös fenntartása céljából, önkéntes és arányos teherviselés alapján intézményfenntartó mikro társulást hoztak létre 2008. november 3-án. A mikrotársulás 2011 végén kibővült Füzesabony várossal és Dormánd községgel. A mikrotársulás által fenntartott Laskó - Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény a szociális alapellátások mellett biztosítja mind az 5 településen a gyermekjóléti szolgáltatást is.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön roma nemzetiségi önkormányzat működik, immár hagyományosan, három ciklus óta. Tevékenységük az általuk képviselt nemzetiség – lehetőségeikhez képest mért – tagjai helyzetének előmozdítására irányul.

Ennek keretében tanévkezdéskor füzetsomagot osztanak költségvetési helyzetül függvényében, a települési önkormányzattal szorosan együttműködve, annak adminisztratív segítségét elfogadva foglalkoztatási pályázatot is nyújtott be.

Évente egy alkalommal hagyományőrző bált szerveznek.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Elmondható, hogy településünkön működő valamennyi egyesület és civil szerveződés tagjainak felvételekor figyelembe vett szempontok között csak az egyesület céljaival való egyetértést, azok megvalósításában történő tevékeny részvételt és az egyesület életében való részvétel szempontjából az egyesületi szabályzatok betartását támasztja követelményként bármely jelentkező irányába, egyéb szempontok nem befolyásolják a taggá válás folyamatát.

A fentebb bemutatott községi civil szervezetek közül a Mezőtárkányi Polgárőrség és a Mezőtárkányi Önkéntes Tűzoltó Egyesület a település köz- és vagyonbiztonságának javítása terén fejtik ki tevékenységeiket, tevékenységük az esélyegyenlőség biztosításhoz csak áttételesen kapcsolódik (mindenki számára való nyugodt, kiszámítható, biztonságos lakókörnyezet megteremtése).

Mezőtárkány Művelődéséért Közalapítvány ösztönzi az általános iskola tanulóit a minél jobb tanulmányi eredmények elérése érdekében, támogatja a községi rendezvényeket, jellemző részben azok gyermekprogramjait, amiket bármely gyermek térítésmentesen igénybe vehet.

A Mezőtárkányi Gyöngyvirág Egyesület és a Mezőtárkányi Sport Egyesület pedig az egyesület céljaival egyetértő bármely személy részére lehetőséget nyújt szervezett keretek között társadalmi élet élésére, a közösség erejével igyekszik integrálni azokat a tagokat, akik a helyi társadalom valamilyen periferiájáról érkeztek, vagy bármilyen jellegű, az „átlagemberhez” képest mért sérüléssel, hátránnyal küzdenek.

A Vöröskereszt helyi képviselője a lehetőségeknek megfelelően évente több alkalommal is szervez élelmiszeradományozást a rászoruló embereknek, családoknak. Szervezi a hátrányos helyzetű gyermekek táborba való eljuttatását.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Településünk kis létszáma miatt e szervezetek nem igazán tudnak meg nyilvánulni, mivel az így is lecsökkent forgalmuk és a közfeladatok ellátására fordított energiájuk nem igazán teszi lehetővé, hogy markánsan részt vegyenek ilyen feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Adatgyűjtésünk folyamán egyre jobban kirajzolódtak és megfogalmazódtak a településen élő emberek problémái, az esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő és leküzdendő akadályok. Az adatgyűjtés kiterjedt kistérségi és helyi dokumentumokra az Mezőtárkányt érintő területeken. Az adatgyűjtés folyamán lehetőségünk nyílt megismerni a helyi szervezetek jellemzőit, lehetőségeit, szabályozásukat és mindazt, amit eddig tettek és tesznek a saját területükön az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

Az elkészült dokumentum tervezet a helyben szokásos módon, településünk honlapján kerül közzé tételre, melyről az állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlap eléréséről és a Helyi Esélyegyenlőségi Terv megtekintésének lehetőségéről a helyi újságban A Mezőtárkányi Hírekben is adunk tájékoztatást.

a) helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP sablon munkaanyag elkészítése, az önkormányzat, közoktatási intézmények és más szervezetek, civil szervezetek dokumentumaival összehangolva történik. Következtetések levonásának áttekintése szintén

közös munka. Munkacsoportok kialakítása a különböző célcsoportok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében megtörtént.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Mezőtárkány Községi Önkormányzat a Települési Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.

Annak érdekében, hogy a Települési Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított legyen, Mezőtárkány Községi Önkormányzat egy esélyegyenlőségi felelőst bíz meg.

Az Intézkedési Tervben megjelenített tevékenységek részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület képviselőinek aktív részvételével valósul meg.

A felelős feladata, hogy a szakterület képviselőivel együtt kidolgozzák az egyes feladatok végrehajtásának pontos menetét, valamint ellenőrizzék azok megvalósulását.

A Települési Esélyegyenlőségi Programban foglaltak megvalósulásának nyomon követését az évente elvégzett felülvizsgálat biztosítja.

A felülvizsgálatot a felelős végzi el, minden évben beszámol egy nyílt képviselőtestületi ülésen a tervben foglaltak megvalósításáról. Az ülésre külön meghívót kapnak: a helyi civil szervezetek, vállalkozók. A hozzászólók kiegészítésével elkészült éves beszámolót a testület elfogadja, majd a helyben szokásos módon nyilvánosságra kerül.

A program felülvizsgálatára 2 év múlva kerül sor, amikor az indikátor teljesítésének bemutatásához adatfelvétel is történik.

A Települési Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Mezőtárkány Községi Önkormányzat a Programot a település honlapján közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot elektronikus és nyomtatott kiadványaiban tájékoztatja, illetve évente nyílt testületi ülést szervez. A polgároknak lehetőségük van a tervvel kapcsolatban véleményt nyilvánítani, hozzászólni és kérdezni.

1. A terv elfogadása előtt egy héttel a program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
2. A nyílt testületi ülésen az intézkedési terv kiegészítésére, módosítására sor kerül.
3. Az elfogadott végleges program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
4. Az éves beszámoló előterjesztése szintén a honlapon és a település hirdetőtábláján történik az elfogadást megelőző nyílt testületi ülés előtt egy héttel.
5. A hozzászólások, kiegészítések, vélemények figyelembe vétele, csatolása az előterjesztéshez.
6. Az elfogadott beszámoló mindenki számára elérhető a honlapon, illetve a település hirdetőtábláján.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Pályakezdő munkanélküliség 1) Alacsony iskolázottság 2) Rossz lakáskörülmények 3) Eladósodottság 4) A mélyszegénységben élők, romák 5) nem mindig jutnak el a szűrővizsgálatokra Szociális szükséglet hiánya 6)	1) Ösztönzés szakmaszerzésre, Hiányszakmák feltárása, képzési lehetőségek 2) felkutatása Start munkaprogramban való 3) részvételük bevonása Lakásfenntartási támogatáshoz való hozzájutás segítése, 4) háztartási ismeretek elsajátíttatása Helyes gazdálkodásra, spórolásra, 5) pénz beosztásra való ösztönzés, tanítás Szűrővizsgálatokról való tájékoztatás, részvétel fontosságának tudatosítása, egészségmegőrző programokba való bevonásuk 6) Krízis helyzetben lévő egyéneknek, családoknak átmeneti megoldást nyújtó szociális szükséglet kialakítása
Gyermekek	1) A gyerekek alulmotiváltak a tanulásban 2) Anyagi forráshiány miatt, szabadidős programok hiánya 3) Nincs olyan szakember, aki nyáron sportolás terén összefogná a gyereket 4) A gyermekek számára télen nincs lehetőség a tornázásra, mozgásra, sportolásra. 5) Nincs biztosítva bölcsődei ellátás Mezőtárkányon 6) Halmozott szociális hátrányok	1) Gyermejjóléti alapellátások igénybevétele, ösztönzés a tanulásra, kedvcsináló programok szervezése 2) Nyári szünetben minél több szabadidős program szervezése, pályázati lehetőségek figyelése 3) Diák munka keretében nyári szünetben alkalmazni egy olyan agilis fiatal, aki rendszeresen szervezne a gyerekeknek sport programokat 4) Torna szoba kialakítása a művelődési házban, új sportpálya, öltöző kialakítása, gördeszka,

		kerékpárpálya építése 5) Bölcsődei ellátás szükségességének, igényének felmérése 6) Családlátogatások, közös megbeszélések a gyermekjóléti szolgálattal, TÍMÁR mérések, szabadidős programok szervezése
Idősek	1) 2) 3) 4) Az inaktív korú népesség száma nő, és ez nagy terhet ró az egészségügyi és szociális rendszerre 5) 55 év felettiek munkanélkülisége Öregedési index magas, természetes szaporodás csökken Időskori elmagányosodás Az idős emberek számára már nagyon nehéz rendben tartani a lakást és a hozzá tartozó udvart	1) Vállalkozók támogatása, munkahelyteremtés, minél több ember bevonása a közmunkaprogramban 2) Munkahelyvédelmi Akcióterv segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján. A fiatalok ösztönzése arra, hogy a településen maradjanak, és itt alapítsanak családot 3) Közösségi programok szervezése, klubtalálkozók, szabadidős tevékenységek 4) Bővíteni kell az idősellátás rendszerét. Megoldani számukra a rendszeres fűnyírást közcélú munkavállalókkal, vagy önkéntesekkel. Segítséget kell nekik biztosítani közvetlen környezetük rendbetételére
Nők	Alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség 1) Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztethetatlensége 2) Képzettségük struktúrája nem alkalmazkodik a munkaerő-piaci igényekhez 3) Eltitkolt családon belüli erőszak korai felismerése 4)	1) Általános iskolai tanulmányok befejezése, további szakképzési lehetőségek igénybevétele 2) A helyben dolgozó és más településekre járó dolgozó nők munkaidejének összeegyeztetése az óvoda nyitva tartásával, bölcsődei ellátás szükségességének felmérése 3) speciális programok, képzések felkutatása 4) jól működő jelzőrendszer kialakítása, esetmegbeszélések, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések a szakemberekkel

Fogyatékkal élők	1) A fogyatékos személyek munkavállalási esélyei kedvezőtlenek 2) Az önkormányzatok épületeinek akadálymentesítése részben megoldott, az utak akadálymentesítése megoldatlan 3) A fogyatékos személyek közlekedése akadályozott a tömegközlekedési eszközökön is A fogyatékos emberek társadalmi segítségre szorulnak 4)	1) A helyi foglalkoztatók ösztönzése a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására, legalább a kvóta mértékéig 2) középületek teljes körű akadálymentesítése, az utak korszerűsítése során az akadálymentesítési szabályok figyelembe vétele 3) A közlekedési feltételek javítása érdekében együttműködés a Volánnal 4) Annak biztosítása, hogy az
		Önkormányzatnál, családsegítő szolgálatnál segítséget nyújtsanak a fogyatékkal élők ügyeinek intézésében (ha nem tud bemenni, akkor ki mennek hozzá a segítők)

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Pályakezdő munkanélküliség Alacsony iskolázottság Rossz lakáskörülmények Eladósodottság 1) A mélyszegénységben élők, romák 2) nem mindig jutnak el a 3) szűrővizsgálatokra 4) Szociális szükséglet hiánya 5) 6)	1) Munkaügyi központ, önkormányzat, vállalkozók 2) Munkaügyi központ, különböző szakmát adó középiskolák 3) Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat 4) Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat 5) Családsegítő szolgálat, házi orvos, védőnő 6) Önkormányzat <i>Összefogva az összes beavatkozási területet: Romák, mélyszegénységben élők esélyegyenlőségének segítségét vállaló munkacsoport</i>

Gyermekek	1) A gyerekek alulmotiváltak a tanulásban 2) Anyagi forráshiány miatt, szabadidős programok hiánya 3) Nincs olyan szakember, aki nyáron sportolás terén összefogná a gyereket 4) A gyermekek számára télen nincs lehetőség a tornázásra, mozgásra, sportolásra. 5) Nincs biztosítva bölcsődei ellátás 6) Halmozott szociális hátrányok	1) Óvoda, iskola, gyermekjóléti szolgálat 2) Önkormányzat, gyermekjóléti szolgálat, civil szervezetek (Pályázati lehetőségek) 3) Diákmunka, vagy önkéntes segítők bevonása 4) Önkormányzat, civil szervezetek (pályázatok) 5) Gyermekjóléti szolgálat és óvoda felmérése 6) Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, civil szervezetek <i>Összefogva az összes beavatkozási területet: gyerekek esélyegyenlőségének segítését vállaló munkacsoport</i>
Idősek	1) Az inaktív korú népesség száma nő, és ez nagy terhet ró az egészségügyi és 2) szociális rendszerre 55 év felettiek 3) munkanélkülisége 4) Öregedési index magas, 5) természetes szaporodás csökken 6) Időskori elmagányosodás 7) A településen nincs gyógyszerár Az idősek emberek számára nehéz rendben tartani környezetüket Idősek szervezett keretek közötti nappali társadalmi élete, részükre menthigiénia ellátás, tanácsadás, stb. nem megoldott, idősek nappali ellátásának megszervezése	1) Vállalkozók, önkormányzat, munkaügyi központ 2) Munkaügyi központ, vállalkozók (Start munkaprogram) 3) A fiatalok támogatása abban, hogy a településen maradjanak. Idősek számára: szociális alapellátások: nappali ellátás, házi szociális gondozás, szociális étkeztetés, civil szervezetek 4) Önkormányzat, Szociális Ellátó Intézmény 5) Önkormányzat, vállalkozók 6) Önkormányzat (köz munkaprogram) <i>Összefogva az összes beavatkozási területet: idősek esélyegyenlőségének</i>
	szükséges	<i>segítését vállaló munkacsoport</i>
Nők	1) Alacsony iskolai végzettség, 2) munkanélküliség 3) Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztethetlensége 4) Képzettségük struktúrája nem alkalmazkodik a munkaerő-piaci igényekhez Eltitkolt családon belüli erőszakok felismerése	1) Munkaügyi központ, szakképesítést adó középiskolák, önkormányzat 2) Óvoda, munkáltatók, önkormányzat 3) Munkaügyi központ, szakképesítést nyújtó középiskolák 4) Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, rendőrség, polgárőrség <i>Összefogva az összes beavatkozási területet: nők esélyegyenlőségének segítését vállaló munkacsoport</i>

Fogyatékkal élők	1) A fogyatékos személyek munkavállalási esélyei kedvezőtlenek 2) Az önkormányzatok épületeinek akadálymentesítése részben megoldott, az utak, járdák akadálymentesítése megoldatlan 3) A fogyatékos személyek közlekedése akadályozott a tömegközlekedési eszközökön is 4) A fogyatékos emberek társadalmi segítségére szorúlnak	1) Munkaügyi központ, önkormányzatok, vállalkozók, civil szervezetek 2) Önkormányzat 3) Agria Volán Zrt., önkormányzat 4) Családsegítő szolgálat, önkormányzat <i>Összefogva az összes beavatkozási területet: fogyatékkal élők esélyegyenlőségének segítségét vállaló munkacsoport</i>
------------------	--	---

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol az anyagi biztonság adott, ennek következtében a *romák és mélyszegénységben* élők igényei is kezelhetők, megszűnnének a különbségek anyagi és társadalmi szempontból egyaránt. Ez úton csökkenne a mélyszegénység, visszaszorulna a bűnözési hajlam, érezhetővé válna a nyugalom, ill. kiegyensúlyozottság Mezőtárkány településén. Nem lenne mindennapos probléma az iskolázatlanság, iskolázottság hiánya mivel már a romák gyermekkoruktól kezdve megkapnák azokat a nevelési instrukciókat, oktatást, amely elősegíti a beilleszkedésüket. Ez által az emberek egymással szembeni toleranciája is lényegesen magasabb szintűvé válna. Fel kell térképezni a településen lévő lehetőségeket, ezáltal új munkahelyek, új foglalkoztatási területek nyílhatnak meg. A felnőttképzés során lehetőség adódna minden ember számára nem csak a kényszerű közmunka, segédmunka, hanem a betanított, ill. szakmunkák ellátására is. Tanulással, munkába állással nő az emberek önbecsülési érzéke, mert hasznosnak érzik magukat társadalmunkban. El kell érünk azt, hogy a romák egyenlő esélyekkel induljanak településünkön az életnek, ne érje őket inzultus, negatív diszkrimináció származásuk miatt. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élő pályakezdő munkanélküliek minél hamarabb és minél nagyobb számban munkához jussanak, mellyel családjuk számára megfelelő életszínvonalat biztosíthatnak. Legyen miért településünkön maradniuk és családot alapítaniuk.

Közös összefogással megvalósítható a roma és nem roma származású gyerekek, felnőttek, családok közös programokon és rendezvényeken való részvétele, megalapozva ezzel a békés, harmonikus együttélést.

Kiemelt területnek tarjuk a *gyermekek* nevelését, oktatását, mivel ez a jövőnk záloga. Ez az oka annak, hogy településünkön minden korosztály oktatása és nevelése prioritást élvez. A megfelelő, egyénre szabott oktatás, nevelés fogja megkönnyíteni felnőtté válásukat, ill. felnőttként a társadalomban való helyük elfoglalását. Az óvodáztatás nem csak a szülők munka vállalását, ill. más területen való pozíciójukat könnyíti meg, de nagyon lényeges a gyermek közösséghez szoktatásában, közösséghez tartozás érzésének kialakításában. Megfelelő nevelési módszerekkel már kicsi korban hozzá lehet szoktatni őket egymás elfogadására, az érzékenységi küszöb minél magasabb kialakítására, egymás tolerálására. Ebben az időben a legfogékonyabb a gyermek a nevelésre, a jó irányba való terelésre, amely egész életére kihat. Az óvoda utolsó időszakában nagy hangsúlyt élvez az iskolára való felkészítés, ill. a felelősségteljesebb tanulás előkészítése. Minden településen ideális lenne a megfelelően felszerelt iskola, ahol nem csak a lexikális tudás megszerzése a lényeg, hanem megfelelő testneveléssel, illetve lelki felkészítéssel is tudnának foglalkozni. Ugyanakkor ne legyen csak pénz kérdése a tanulók testre szabott egyéni foglalkozása, mely irányt mutat a későbbiekben a pályaválasztásra. Fontos biztosítani a fogyatékos, és a hátrányos helyzetű gyerekek megfelelő képzését, hátrányaik kompenzálását, hogy a felnőtt életükben ők is teljes életet élhessenek.

Elegendhetetlennek tartjuk a *nők* esetében, hogy megfelelő támogatást kapjanak munkájuk elvégzéséhez, tanulmányaik befejezéséhez, mivel a nők letéteményesei a családi harmóniának. A család összetartó erejét

is ők teremtik meg, ők biztosítják a kiegyensúlyozottságot, harmóniát, melyek elengedhetetlenek az egészségesen működő családokban. A nők többműszakosak: munkahely, otthon, család, gyermeknevelés terhe mind az ő vállukon fekszik Minden támogatást megérdemelnek a társadalom részéről ezeknek a feladatoknak az ellátására. Különös figyelmet és támogatást igényel az anyaság, mivel a gyermek nevelés során az otthon látottak, az otthonról hozott értékek egész életében elkísérik a gyermeket.

Elő kell segíteni a nők munkához való jutását, azokban az esetekben is, amikor a szülés, illetve gyermeknevelési időszak lejár. A továbbképzés érdekében mindent meg kell tenni, mivel az alacsony iskolai végzettségűek munkavállalási esélye nem igazán „nőiesek”, ezeknek a képzettségeknek megfelelően általában csak segéd-, ill. fizikai munka jut. Továbbtanulásukkal képzetebb munkavállalóként jelenhetnének meg a munkaerő-piacon.

Folyamatosan odafigyelünk az *idősek* felkarolására, mivel egyre idősödik a társadalom, településünkön is növekszik a számuk, különösen az elmagányosodó, egyedülálló idősek száma. Az aktívan eltöltött időskor megkönnyíti mind az egyén, mind a társadalom helyzetét. A nyugdíjas nem érzi feleslegesnek magát, ha foglalkoztatva van valamilyen formában, így nem alakulnak ki rövid időn belül az időskorra jellemző betegségek. Ez a társadalom részére is jelenthet könnyebbséget, mivel az orvosi, ill. gyógyszeres ellátás mértéke csökkenthető.

Különös figyelmet fordítunk a *fogyatékkal élők*re, mivel nem csak az ő számukra sajnálatos eset, de a környezetükre is nagy terhet jelent a megfelelő ellátásuk. Mindannyiunk felelőssége elősegíteni a speciális képzésüket, ill. speciális foglalkoztatottságukat. Ugyanakkor ösztönző módszer kialakítása is szükséges, hogy a munkáltatóknak is megérje foglalkoztatni őket, ezáltal hozzájárulnak nem csak a közvetlen környezetük, de a társadalom anyagi terheinek is az elviselhetőbbé tételéhez.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Romák és/vagy mélyszegénységben élők között sok a pályakezdő munkanélküli
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Pályakezdő munkanélküliség (21-25 év)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Munkanélküliség csökkentése Közfoglalkoztatásban történő foglalkoztatásuk növelése Meglévő munkahelyek megőrzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Munkacsoport felállítása Pályaválasztási tanácsadás Hiányszakmák feltárása Helyi vállalkozók bevonása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek

Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökken a munkanélküliek száma Nő a közfoglalkoztatásban résztvevő romák száma TEIR KSH Önkormányzati adatok Statisztikai adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munkaügyi központtal történő együttműködés megtagadása Nem megy be dolgozni, vagy nem dolgozik felelősségteljesen
Szükséges erőforrások	Pályázatok

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Romák és/vagy mélyszegénységben élők többsége alacsony iskolai végzettségű
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony iskolázottság
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Lehetőség felkutatása az általános iskola 7-8 osztályának elvégzésére Szakképesítések megszerzése Aluliskolázottak számának csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felnőttképzés Munkaügyi központnál hiányszakmák feltérképezése Szakmai előkészítő iskola
Résztvevők és felelős	Alacsony iskolai végzettségűek Munkaügyi központ Civil szervezetek Helyi vállalkozók Családsegítő szolgálat
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek Helyi vállalkozók Családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökken az alacsony iskolai végzettségűek aránya Emelkedik a szakképesítéssel rendelkezők száma TEIR KSH Önkormányzati adatok Statisztikai adatok Helyi rendeletek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munkaügyi központtal történő együttműködés megtagadása Nem megy el a képzésre, tanfolyamra, nem működik együtt
Szükséges erőforrások	Pályázatok Emberi erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Lakáskörülmények javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Rossz lakáskörülmények
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A romák, mélyszegénységben élők lakáskörülményei javuljanak. Közvetlen környezetük elfogadhatóvá váljon, megfelelő higiénia jellemezze.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lakásfenntartási támogatáshoz való hozzájutás segítése, háztartási ismeretek elsajátítása Helyes gazdálkodás tanítása, rezsi költségek csökkentése, folyamatos fizetése Védett fogyasztóvá válás ügyintézése (amennyiben fennállnak a feltételek)
Résztvevők és felelős	Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Önkormányzat Áram és Gázszolgáltatók
Partnerek	Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Önkormányzat Áram és Gázszolgáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	2014. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Önkormányzati adatok Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat adminisztrációja

Kockázatok és csökkentésük eszközei	A család nem együttműködő
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	Az eladósodás mértékének csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Eladósodás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A családok megtanulják gazdaságosan beosztani a pénzt Érdekeik érvényesítésében segítséget kapnak (ha jogtalanul jár el a szolgáltató). Védett fogyasztóvá válás segítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A pénz gazdaságos beosztása Védett fogyasztóvá válás
Résztvevők és felelős	Áram és Gázszolgáltatók Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat
Partnerek	Áram és Gázszolgáltatók Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A gyermekjóléti és családsegítő szolgálat dokumentációiban
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A család nem működik együtt
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	Településünk nem rendelkezik szociális szükségállással
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szociális szükségállás hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nagyon fontos egy szociális szükségállás biztosítása, annak érdekében, hogy a krízishelyzetbe jutott, esetleg hajléktalanná vált mezőterkányi lakosoknak, vagy családoknak átmeneti segítséget nyújtsunk lakhatási problémáik megoldásában.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociális szükségállás biztosítása településünkön Az önkormányzati tulajdonban lévő lakás rendbetétele, lakhatási feltételek biztosítása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A település rendelkezni fog szociális szükségállással, mellyel lakhatási problémát old meg rászoruló lakosnak, családnak Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzforrás hiánya
Szükséges erőforrások	Humán erőforrások Pályázat

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	Az egészségügyi szűrővizsgálatok fontossága
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élők, romák nem mindig jutnak el a szűrővizsgálatokra

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A romák, mélyszegénységben élők is jussanak el minél többen a szűrésekre. Vigyázzanak jobban az egészségükre, fektessenek nagyobb hangsúlyt a prevencióra.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás szűrővizsgálatok helyéről, idejéről Tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról Ösztönzés a részvételre
Résztevők és felelős	Házi orvos, orvosi asszisztens Védőnő Önkormányzat Gyermejjóléti és családsegítő szolgálat
Partnerek	Házi orvos Védőnő Önkormányzat Gyermejjóléti és családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2015. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nagyobb részvételi arány a célcsoport tagjaiból Szűrővizsgálatokat végzők kimutatásai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megy el a lakos a szűrővizsgálatra
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	Alulmotiváltság
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A roma és mélyszegénységben élő gyerekek alulmotiváltak a tanulásban

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A gyerekekben felébreszteni a tanulás iránti vágyat. Tanulással ki lehet törni a mélyszegénységből. Felnőtteként már van rá esély, hogy egy minőségibb életet éljen, mint a szülei.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Gyermekjóléti alapellátás biztosítása Gyermek ösztönzése a tanulásra A szülőben tudatosítani kell a tanulás fontosságát, gyermekprogramokba való bevonásuk, kedvcsináló programok szervezése (játékos tanulás)
Résztvevők és felelős	Óvoda, iskola, Gyermekjóléti szolgálat Művelődésszervező
Partnerek	Óvoda, iskola, Gyermekjóléti szolgálat Művelődésszervező
Határidő(k) pontokba szedve	2015. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Megnő a tanulási kedv a gyerekeknél, jobban teljesítenek a közoktatási intézményekben. Óvoda, iskola eredményességi mutatói Gyermekjóléti szolgálat dokumentációi
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A szülők nem értik meg, hogy a tanulás a gyermek hosszú távú érdekét szolgálja.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás pénzforrások Pályázati források

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	Szabadidős programok szervezése nyári szünetben
-----------------	---

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szabadidős programok hiánya pénzforrások hiánya miatt
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Hasznos és tartalmas időtöltés a nyári szünetben Csellengés, csavargás leépítése Erős csoport kohézió kialakítása, közösséghez tartozás érzésének kiváltása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A nyári szünetben gyerekprogramok szervezése mindennap Két-három hetente hétvégén is /tini-discó, biciklitúrák, séta túrák stb...)
Résztvevők és felelős	Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Művelődésszervező Civil szervezetek
Partnerek	Gyermekjóléti szolgálat Művelődésszervező Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2014. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Több szabadidős program szervezése Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat dokumentációja Önkormányzati adatok (művelődési szervező feljegyzései)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Továbbra sem lesz pénzforrás a szabadidős programok megvalósítására
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás pénzforrások Pályázati források

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	Egészséges életmódra nevelés a sport segítségével
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs olyan szakember, aki nyári szünetekben sportolás terén összefogná a gyerekeket
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Sportolási lehetőség biztosítása a gyerekeknek nyári szünetekben A sport, a testedzés megszerettetése, sportolás igényének kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Diák munka keretében nyári szünetben alkalmazni egy olyan agilis fiataalt, aki rendszeresen szervez a gyerekeknek sport programokat, Mezőtárkányi Sport Egyesülettel együttműködés erősítése
Részrtvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi központ Mezőtárkányi Sport Egyesület
Partnerek	Önkormányzat Mezőtárkányi Sport Egyesület Munkaügyi központ
Határidő(k) pontokba szedve	2014. 09. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Lesz olyan fiatal, aki felébreszti a gyerekekben a sportolás iránti vágyat. Munkaügyi központ adatai Önkormányzati dokumentumok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz lehetőség diákmunka keretében alkalmazni fiataalt Nem lesz erre alkalmas személy
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénz forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	Sportlétesítmények biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek számára télen nincs lehetőség a tornázásra, mozgásra, sportolásra
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyerekeknek, felnőtteknek megteremteni a sportolásra, testmozgásra alkalmas helyeket, eszközöket, feltételeket
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tornaterem építése, Új sportpálya és hozzá tartozó öltöző kialakítása, alternatív sportlehetőség megteremtése: gördeszka és kerékpárpálya építése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	BMX pálya, gördeszka pálya megvalósítása Tornaterem építése Új sport pálya öltözővel Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz pénzforrás a kivitelezésre

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás
-----------------------	--

Intézkedés címe	Bölcsődei ellátás igényének felmérése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Bölcsőde hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Amennyiben a felmérések azt mutatják, hogy van igény a bölcsődei ellátásra, akkor szükséges azt biztosítani a településen
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés
Résztevők és felelős	Önkormányzat Óvoda Gyermejjóléti és családsegítő szolgálat
Partnerek	Önkormányzat óvoda Gyermejjóléti és családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2015. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Ha lesz igény rá, akkor a bölcsődei ellátás biztosítása az önkormányzat által Igényfelmérések

**Az intézkedési területek részletes
kifejtése**

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs szükség bölcsődei ellátásra Nincs pénz és megfelelő épület a kivitelezésére
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás

Intézkedés címe	Szociális hátrányok csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Halmozott szociális hátrányok
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének kompenzálása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Családlátogatások keretében adományok kivitele (játékok, ruhák) IPR programban való részvétel Közös megbeszélések a gyermekjóléti szolgálattal (óvoda-iskola-szülő) Szabadidős programok szervezése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Óvoda, iskola Művelődésszervező Gyermejjóléti és családsegítő szolgálat Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Óvoda, iskola Művelődésszervező Gyermejjóléti és családsegítő szolgálat Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2013. 12. 31.

**Az intézkedési területek részletes
kifejtése**

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat adminisztrációja
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés lehetőség lesz a segítségnyújtásra /nem lesz elegendő adomány/
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás

Intézkedés címe	Az idősödő korosztály biztonságának megteremtése Mezőtárkányon
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az inaktív korú népesség száma nő, és ez nagy terhet ró az egészségügyi és szociális rendszerre
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az inaktív korú lakosok elhelyezkedési esélyeinek növelése, aktív életük kialakítása. Ha az idős emberek tartalmasan és aktívan élik életüket, akkor a betegségek sem alakulnak ki olyan könnyen. Az aktív réteget fontos településünkön tartani, mert ha sokan elköltöznek, akkor előregszik a falu
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Vállalkozók támogatása, munkahelyteremtés, minél több ember bevonása a közmunkaprogramban Munkahelyvédelmi Akcióterv segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján. A fiatalok ösztönzése arra, hogy a településen maradjanak, és itt alapítsanak családot
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi központ Vállalkozók
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Vállalkozók

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Határidő(k) pontokba szedve	2015. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az idősök nyugodtan, biztonságban élhetnek településünkön. A fiatalok itt telepednek le és alapítanak családot. KSH Teir Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Inaktívak száma ezen túl is nőni fog
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás

	Munkába állás 55 év felett
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	55 év feletti munkanélkülisége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minél több 55 év feletti lakos találjon munkahelyet, hogy biztosítani tudja saját és családja megélhetését.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Munkahelyvédelmi Akcióterv segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján. Az 55 év feletti dolgozókat foglalkoztató munkáltató szociális hozzájárulási adókedvezményben részesül. Erről a helyi vállalkozókat is tájékoztatni kell, ösztönözni őket a foglalkoztatásra.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Vállalkozók Munkaügyi központ
Partnerek	Önkormányzat Vállalkozók Munkaügyi központ

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Határidő(k) pontokba szedve	2018. 06. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az 55 év felettiak többsége elhelyezkedik KSH Teir Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés 55 év feletti helyezkedik el
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás

Intézkedés címe	A falu „előregedésének” megállítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Öregedési index nő, természetes szaporodás csökken
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idős korosztály biztonságának megteremtése a szociális alapellátások segítségével. A fiatalok támogatása, ösztönzése, hogy településünkön maradjanak, és itt alapítsanak családot.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociális alapellátások magas színvonalú működtetése Fiatalok foglalkoztatásának biztosítása, Továbbtanulásukban segítségnyújtás, ösztöndíjakkal való ösztönzése Fiatal családok támogatása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi központ Szociális Ellátó Intézmény
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Szociális Ellátó Intézmény

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fiatalok helyben alapítanak családot, növekszik a születések száma KSH Teir Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az öregedési index tovább nő, születések száma továbbra is csökken
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzforrás

Intézkedés címe	Tevékeny időskor
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idős emberek elmagányosodása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy az idős emberek minél kevesebbet legyenek egyedül, idejüket hasznosan, tartalmasan töltsék. Érezzék a biztonságot, azt, hogy nincsenek egyedül. Mindig számíthatnak a közösség összetartására, az önkormányzat segítségére.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Klubfoglalkozásokon való részvétel Azonos érdeklődési körű idősök találkozásának megszervezése, Különböző programokon való részvétel, közös kirándulások. Nappali ellátás, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres segítségnyújtás, szociális étkeztetés magas színvonalú működtetése.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Résztvevők és felelős	Önkormányzat Szociális Ellátó Intézmény Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Szociális Ellátó Intézmény Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2014. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az idős emberek érezzék településünkön, hogy nincsenek egyedül Önkormányzati adatok Szociális Ellátó Intézmény kimutatásai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Lesznek, akik elhatárolódnak a programoktól
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás Pénz források

Intézkedés címe	Idősek nappali ellátásának biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs az idősek részére nappali ellátást biztosító intézmény
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Idősek nappali ellátásának megteremtése, szervezett közösségi tér kialakítása az elmagányosodás ellen a település időskorú lakossága részére.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Építési beruházás előkészítése, tervezés Együttműködés Pályázati források keresése

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Résztvevők és felelős	Önkormányzat Szociális Ellátó Intézmény Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Szociális Ellátó Intézmény Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az idősök nappali ellátása településünkön is biztosítva lesz. Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem sikerül pályázati támogatást szerezni
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás Pénzeszközök Technikai eszközök

Intézkedés címe	Szociális ellátások kibővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szociális ellátások kibővítése iránti igény
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idős emberek komfort érzetének, biztonságérzetének kialakítása széleskörű szociális szolgáltatásokkal. A szociális alapellátások biztosítottak, színvonalának emelése folyamatos feladatunk. Ezen kívül az idős emberek igénylik a lakásuk, udvaruk rendbetételét, amelyre nekik már koruknál fogva nincs erejük.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A fűnyírásban, az idős emberek közvetlen környezetének rendbetételében segítséget nyújthatnak a közmunkaprogramban résztvevők, önkéntes segítők, diákmunkát vállaló fiatalok
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2014. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A szolgáltatások köre bővül az idősellátás terén. Munkaügyi központ Önkormányzat Szociális Ellátó Intézmény adatai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Túl nagy lesz az igény, kevés az emberi és anyagi erőforrás
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás Pályázati erőforrás

Intézkedés címe	Nők iskolai végzettségének növelése, munkanélküliségének csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony iskolai végzettség, elhelyezkedési nehézségek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Kevesebb legyen a nők körében a munkanélküliség Az alacsony iskolai végzettségűek továbbtanulással szakmát szerezzenek, növelve esélyeiket a munkaerő piacon Támogatni őket abban, hogy településünkön alapítsanak családot

**Az intézkedési területek részletes
kifejtése**

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	közfoglalkoztatásba való bevonás, önkéntes munkára ösztönzés továbbtanulásra való ösztönzés
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi Központ Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2015. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nagyobb lesz a nők foglalkoztatási aránya Munkaügyi központ Önkormányzat Teir, KSH
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés nő képzi tovább magát, ezért nem nő a foglalkoztatási arány
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás Pályázati erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	Nők munkába állásának segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztethetlensége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az óvoda nyitva tartása összeegyeztethető legyen a munkaidővel Családbarát munkahelyek kialakítása Szükség esetén bölcsődei ellátás biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Óvoda nyitva tartása rugalmasan alkalmazkodjon a női dolgozók munkaidejéhez igényfelmérés bölcsődei ellátás szükségességének kimutatására Az óvoda már 2 és fél éves kortól felveszi a gyerekeket
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Óvoda Munkáltatók
Partnerek	Önkormányzat Óvoda Munkáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nagyobb lesz a nők foglalkoztatási aránya Munkaügyi központ Önkormányzat Teir, KSH
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A nők nehezen tudják összeegyeztetni munkaidejüket a gyermekneveléssel

Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás
-----------------------	---------------------------------------

Intézkedés címe	Nők megfelelő képzéshez való juttatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők képzettségi struktúrája nem alkalmazkodik a munkaerő-piaci igényekhez
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A piacképes szakmával, képesítéssel rendelkező nők számának növekedése Megfelelő végzettséggel a munkaerő piacra való visszavezetés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A kistérségben szervezett tanfolyamok figyelemmel kísérése, a célcsoport tájékoztatása, továbbirányítása.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Munkaügyi Központ
Partnerek	Önkormányzat Munkaügyi központ
Határidő(k) pontokba szedve	2015. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Piacképesebb munkaerő kitermelése a nők körében Munkaügyi központ Önkormányzat Teir, KSH
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés nő képezi tovább magát

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás Pályázati erőforrás
-----------------------	--

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	Nők biztonságának megteremtése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Eltitkolt családon belüli erőszak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy településünkön ne történjen családon belüli erőszak, ha mégis előfordul, akkor megfelelő intézkedések megtétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	jelzőrendszer működtetése rendőrség bevonása önkéntes áldozatsegítő munkatárs bevonása gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársa
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Áldozatsegítő szolgálat Rendőrség
Partnerek	Önkormányzat Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat Áldozatsegítő szolgálat Rendőrség
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nem fordul elő településen családon belüli erőszak Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat feljegyzései
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Egy-két esetben mégis előfordul erőszakos cselekmény
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Intézkedés címe	Fogyatékkal élők munkához segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékos személyek munkavállalási esélyei kedvezőtlenek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességű dolgozók elhelyezkedési esélyének növelése. Munkanélküliség csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A helyi foglalkoztatók ösztönzése a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására, legalább a kvóta mértékéig. Első lépésként az önkormányzat és az általa fenntartott intézményekben kell biztosítani a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Vállalkozók
Partnerek	Önkormányzat Vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	2015. 08. 31.

**Az intézkedési területek részletes
kifejtése**

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nő a fogyatékkal élők foglalkoztatottsági mutatója. KSH Teir Önkormányzati adatok Családsegítő szolgálat adminisztrációja
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés fogyatékkal élő tud ezután is elhelyezkedni.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pénzeszközök pályázatok

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe	Épületek, járdák, utak akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az önkormányzatok épületeinek akadálymentesítése részben megoldott, az utak akadálymentesítése megoldatlan
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Intézményeink akadálymentesítése 100%-os legyen, A járdák és utak akadálymentesítése is megvalósuljon.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Azok az intézmények, ahol még nincs teljesen megoldva az akadálymentesítés, ott ez megtörténjen. A járdák és utak akadálymentesítése is elkezdődjön.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Vállalkozók
Partnerek	Önkormányzat Vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az intézmények teljes mértékben akadálymentesítetté válnak, a járdák, utak akadálymentesítése is elkezdődik Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A megvalósításhoz nem lesz anyagi fedezet
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás Technikai feltételek

Intézkedés címe	Fogyatékkal élők akadálymentes közlekedésének segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fogyatékkal élők közlekedése akadályozott

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szeretnénk, ha a fogyatékkal élők utazása a tömegközlekedési eszközökön akadálymentesen történne.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A fogyatékos személyek közlekedési feltételeinek javítása érdekében a Volánnal való együttműködés
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Volán Zrt.
Partnerek	Önkormányzat Volán Zrt.
Határidő(k) pontokba szedve	2018. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tömegközlekedési eszközökön megoldódik az akadálymentesítés Önkormányzat Volán Zrt. adatai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A Volán Zrt. Pénz hiánya miatt ezt nem tudja megvalósítani
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Pályázati erőforrás Pénzeszközök Technikai eszközök
Intézkedés címe	Társadalmi segítségnyújtás erősítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élők számára társadalmi segítség szükségessége

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célcsoport számának ismerete, számukra segítségnyújtás biztosítása, hogy életminőségük javulhasson.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés. Biztosítani, hogy az Önkormányzatnál, családsegítő szolgálatnál, a különböző fogyatékkal küzdő emberek ügyeiket el tudják intézni
Résztevők és felelős	Önkormányzat Családsegítő szolgálat
Partnerek	Önkormányzat Családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2014. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fogyatékkal élők minden társadalmi segítséget megkapnak ügyeik intézéséhez KSH Teir Önkormányzati adatok Családsegítő szolgálat adminisztrációja
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem tudunk pontos adatokat gyűjteni
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										

1	Romák, mélyszegénységben élő eladósodottak csökkentése	A mélyszegénységben élő, roma családok többsége eladósodott. Kifizetetlen hitelek miatt sok lakás árvérezésre vár, a rendezetlen számlák miatt pedig a közmű szolgáltatások kikapcsolására kerülnek.	a mélyszegénységben élő, roma családok adósságainak csökkentése. Ez által életminőségük javítása.	Önkormányzat helyi rendeleteiben és természetben nyújtható ellátásokról	A mélyszegénységben élő, roma családok adósságainak csökkentése tanácsadással, helyes gazdálkodásra való tanítással. Igénybe vehető támogatásokhoz való hozzájutás segítése	Polgármester	2023.12.31.	önkormányzati adatok	humán erőforrás pénzügyi forrás technikai eszközök	Hosszú távon eredményes lehet, mert a mélyszegénységben élő, roma családok adósságainak csökkentése segíti gyermekeik esélyeinek növelését településünkön.
---	--	--	---	---	---	--------------	-------------	----------------------	--	--

2	Szűrővizsgálatokon való részvétel a kevés romák/mélyszegények körében	Nagyon fontos, hogy minél több ember jusson el a célcsoportból a szűrővizsgálatokra, hiszen a szegénység, rossz lakáskörülmények miatt a betegek is gyakrabban	A romák, mélyszegénységben élő lakosok közül minél többen vegyenek részt a szűrővizsgálatokon. Minél többen vegyenek részt a településen szervezett egészségmegőrző programokon	Szűrővizsgálókról való széleskörű tájékoztatás A szűrővizsgálók fontosságának tudatosítása Egészségmegőrző programok szervezése a településen	Polgármester	2023.12.31.	szűrővizsgálatokon való részvétel létszámadat ai önkormányzati adatok	humán erőforrások pénzügyi források pályázat	hosszú távon eredményes lehet, hiszen a szűrővizsgálatokon, egészségmegőrző programokon való részvétellel kiküszöbölhetőek a súlyosabb betegségek kialakulásai.
---	---	--	---	---	--------------	-------------	---	--	---

3	Alacsony iskolai végzettség	A romák/mélyszegénységben élő között nagyon sok olyan ember van, aki még az általános iskolát sem végezte el. Akik pedig elvégezték, azok sem mentek tovább	A romák/mélyszegénységben élők között kevesebb legyen az alacsony iskolai végzettségű egyén.	Lehetőség felkutatása az általános iskola 7-8 osztályának elvégzésére Munkaügyi központnál hiányszakmák feltérképezése Szakmai előkészítő iskola	Polgármester	2023.12.31.	Teir, KSH önkormányzati adatok	humán erőforrás pályázat pénzeszközök technikai eszközök	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen ha a romák/mélyszegénységben élők magasabb iskolai végzettséget szereznek, akkor több esélyük lesz az
---	-----------------------------	---	--	--	--------------	-------------	--------------------------------	--	---

7.	Szegregált élethelyzetben lévő életkörülményeinek javítása	A településünkön lévő szegregátumban élő családjaik helyzetét és szolgáltatásokhoz való hozzáférését kívánjuk javítani.	Az antiszegregációs tevékenységek megvalósításával a szegregátumban élő társadalmi felzárkózását, illetve integrációját kívánjuk segíteni, és a területi és társadalmi egyenlőtlenségeket csökkenteni, mely a települési kohézió erősítését is szolgálja.	Európa 2020 Stratégia	Az EFOP-1.6.216 „szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal (ESZA) és az EFOP-2.4.1 „Szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal (ERFA)” című felhívásokra beadott támogatási kérelem támogatása esetén szolgáltatások biztosítása, képzések, tanfolyamok szervezése, egyéni fejlesztési tervek készítése,	Polgármester, jegyző	2021.12.31.	Önkormányzati adatok, KSH adatai	EFOP-1.6.2 „Szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal” és az EFOP2.4.1 „Szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal (ERFA)” című felhívásokra beadott támogatási kérelmek pozitív bírálata, és a pályázatok megvalósításához szükséges személyi és tárgyi feltételek	Amennyiben a pályázat megvalósítása sikeresnek bizonyul, az eredmények hosszú távon fenntarthatóak, ugyanis a jelenleg képzetlen emberek a program által szakképzettek ké válnak, így a munkaerőpiaci esélyeik egyre jobbak lesznek, a különböző szolgáltatások által pedig megjelenik az öngondoskodás.
					lakhatási beavatkozások.					

II. A gyermekek esélyegyenlősége									
1	Bölcsődei és óvodai férőhelyek bővítése	Településünkön megvalósult az óvodai és bölcsődei ellátás is	Szükség esetén bölcsődei és óvodai férőhelyek bővítése	Amennyiben szükség van rá, a megvalósítás lehetőségeinek felkutatása	polgármester	2023.12.31.	önkormányzati adatok, igényfelmérések	humán erőforrás technikai feltételek	Hosszú távon hasznos lehet, mert a bölcsődei ellátás biztosításával kompenzálódik a halmozottan hátrányos gyermekek hátrányait, és segítenénk vele a nők munkába állását.
	fontosságát.			biztosítása, A szülőben, gyermekben tudatosítani a tanulás fontosságát, Fontos az IPR programban való részvétel					

3	Tornaterem az iskolában	Az iskola épületében nem található tornaterem. Nyáron a gyerekek tornáztatása, testmozgása a szabadban megoldott, de télen ez problémát okoz.	A gyerekek mozgásigényének megfelelő feltételek biztosítása.	Gazdasági program	Tornaterem létrehozása. Tervek között szerepel egy új sportpálya és hozzá tartozó öltöző kialakítása, kerékpár, gördeszkapálya építése	Polgármester	2023.08.31.	pályázat	humán erőforrás pénzügyi erőforrás	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen a gyerekek mozgásfejlesztéséhez megfelelő feltételek rendelkezésre fognak állni. A szabadidő eltöltése is hasznossá válik, rengeteg lehetőség nyílik programok, sportvetélkedők számára.
4	Sportfoglalkozásokat tartó szakember hiány	Nagyon fontos lenne, hogy egy szakember felkészítse a sportolás iránti kedvet a gyerekekben,	Egészséges életmódra nevelés feltételei megteremtődnek. A gyerekek,		Diákunka keretében egy fiatal agilis összefogná településünkön a gyerekeket, fiatalokat, sport	Polgármester	2023.12.31.	önkormányzati adatok munkaügyi központ diákokat közvetítő szervezetek	humán erőforrás pénzügyi forrás technikai eszközök	Hosszú távon hasznos lehet, hiszen rendszeres testedzésekkel, sportolással az itt élő

5	programok a szociális hátrányok enyhítésére	fiatalokban. Folyamatosan tartana sportfoglalkozásokat.	fiatalok nagyobb hangsúlyt fektetnének a testmozgásra, sportolásra.	Közköztatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv	családlátogatások, közös megbeszélések a gyermekjóléti szolgálattal, szabadidős programok szervezése	Polgármester	2023.12.31.	TÍMÁR mérések	humán erőforrások pályázati források pénzügyi források	Hosszú távon hasznos lehet, hiszen a szervezett szabadidős programok segítenek a közösségbe való sikeres beilleszkedésben, hátrányok kompenzálásában. Megakadályozzák a csellengést, bűnözési hajlamot.	gyerekek és fiatalok egészségesebbé válnának
---	---	---	---	--	--	--------------	-------------	---------------	--	---	--

6	szabadidős programok hiánya (kevés anyagi forrás)	Településünk nagy hangsúlyt fektet a gyerekek szabadidejének hasznos eltöltésére.	Hasznos tartalmas időtöltés a nyári szünetben Csellengés, csavargás leépítése Erős csoport kohézió, közösséghez	Közköztatási Esélyegyenlőségi terv	A nyári szünetben gyerekek szervezés e mindennap Kétháromhetente hétvégén is	Polgármester	2023.12.31.	gyermekjóléti szolgálatok feljegyzései önkormányzati adatok	humán erőforrások pénzeszközök pályázatok	Hosszú távon hasznos lehet, hiszen ha nyári szünetben leköjtük hasznosan a gyerekek idejét, akkor nem csavarognak,
---	---	---	---	------------------------------------	--	--------------	-------------	---	---	--

			tartozás érzésének kialakulása							csellengenek céltalanul A szülőknek is nagy segítség a felügyelet megoldásában . Kialakítja a gyermekekben az összetartozás érzését.
III. A nők esélyegyenlősége										

1	alacsony iskolai végzettség, munkanélküli és a nők körében	csökkenteni a kívánjuk településen a nők körében a munkanélküli get	Kevesebb legyen a nők körében a munkanélküli g Az alacsony iskolai végzettségűek továbbtanulással szakmát szerezzenek, növelve esélyeiket a munkaerő piacon támogatni őket abban, hogy településünkön alapítsanak családot		közfoglalkoztatásba való bevonás, önkéntes munkára ösztönzés továbbtanulásra való ösztönzés	polgármester	2023.12.31.	önkormányzati adatok TeIR KSH	technikai feltételek szakemberek pályázati forrás	Hosszú távon hasznos lehet, mert javítaná a településen élő nők anyagi helyzetét, megélhetőségét. Saját településükön dolgozva, közel lakóhelyükhöz, jobb lehetőségeik vannak szülői feladataik ellátására is.
2	A nők képzettségi struktúrája nem	Fontos, hogy költségünkben csökkensen az alacsony iskolai	A piacépés szakmával, képzéssel rendelkező nők		A kistérségben szervezett tanfolyamok figyelemmel	polgármester	2018.08.31.	önkormányzati adatok TeIR KSH	pályázatok figyelése emberi erőforrások	Hosszú távon mindenképpen hasznos lehet, hiszen a

	alkalmazkodik a munkaerő piaci igényekhez	végzettségű, szakképzetlen nők száma. Fontos, hogy a nőknek olyan végzettsége legyen, amivel esélyük lesz elhelyezkedni.	számának növekedése, megfelelő végzettséggel a munkaerő piaca való visszavezetés		Kísérése, a célcsoport tájékoztatása, továbbbíránnyítás a.				mozgósítása számítógép, internet	munkahelyeken a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező személyek jobban el tudnak helyezkedni. A szülők általános iskolai végzettségen túli képzésével csökkenthető lenne a HHH -s gyermekek száma is.
3	A nők munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztet	A nők azok akik "három műszakban dolgoznak". Munka,	Az óvoda nyitva tartása összeegyeztethető legyen a munkaidővel	Közükatatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv	Óvoda nyitva tartása rugalmasan alkalmazkodjon a női dolgozók	Polgármester	2023.12.31.	Intézményi adatok igényfelmér és	humán erőforrások pénzügyi eszközök	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen csökkenhet a nők körében a

	hetetlensége	háztartás, gyermeknevelés. Ezt a három tényezőt nagyon nehéz összehangba hozni.	Családbarát munkahelyek kialakítása Szükség esetén bölcsödei ellátás biztosítása		munkaidejéhez igényfelmérés bölcsödei ellátás szükségességének kimutatására Az óvoda már 2 és fél éves kortól felveszi a gyerekeket					munkanélküliég.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Elmagányosodás megelőzése	Fontos, hogy községünkben ne érezzék magukat magányosnak idősek lakosaink.	Célunk, hogy az idősek emberek minél kevesebbet legyenek egyedül, idejüket hasznosan, tartalmasan töltsék. Érezzék a biztonságot, azt, hogy nincsenek		Klubfoglalkozásokon való részvétel Azonos érdeklődési körű idősek találkozásának megszervezése, különböző programokon való részvétele, közös kirándulások.	polgármester	2024.12.31.	önkormányzati adatok Teir KSH	technikai feltételek humán erőforrások	Hosszú távon hasznos lehet, mert az idősek emberek a nyugdíjas éveiket nem magányosan tölténék, hanem barátok között, kellemesen. Biztonságérzet

2	Öregedési index magas, természetes szaporodás csökken	A statisztikai adatok mutatják, hogy nálunk is magas az öregedési index. A fiatalok elvándorolnak, az idősek elmagányosodnak.	egyedül. Mindig számíthatnak a közösség összetartására, az önkormányzat segítségére.		Nappali ellátás, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres segítségnyújtás, szociális étkeztetés magas színvonalú működtetése.	Polgármester	2023.12.31.	önkormányzati adatok munkaügyi központ	humán erőforrás pénzügyi, technikai eszközök pályázati források	Hosszú távon hasznos lehet, hiszen a szociális alapellátások magas színvonalon tartásával kifejezzük az időskorosztály iránti megbecsülést. Ezzel párhuzamosan pedig segítjük a fiatalokat, aktív korúakat, abban bízva, hogy településünkön maradnak.
---	---	---	--	--	--	--------------	-------------	--	---	--

3	A településen idősek nappali ellátásának kialakítása	Az idősek nappali ellátására igényes emberek	Az idősek körében fokozottabban jelentkező társadalmi elszigetelődés, az elmagányosodás. Ezen folyamatnak lehetne gátat vetni az ellátás kialakításával..	Településre vonatkozó terv	Idősek nappali ellátásának kialakítása	Polgármester	2023.12.31.	önkormányzati adatok	humán erőforrás	Hosszú távon eredményes
	ellátásának kialakítása	részéről nagy igény idősek nappali ellátására	körében fokozottabban jelentkező társadalmi elszigetelődés, az elmagányosodás. Ezen folyamatnak lehetne gátat vetni az ellátás kialakításával..		kialakítása				pénzügyi erőforrás technikai feltételek	lehet, hiszen az időskorú lakosságának. Az idősek szervezett keretek között, társaságban tölthetnek mindennapjaiukat, programokban vehetnének részt. A szolgáltatások körét bővítjük. Munkahelyet is teremtünk.
4	Idősellátás rendszerének bővítése	Igény mutatkozik az idősek emberek részéről különböző szolgáltatásokra az alapellátásokon kívül.	Az emberek komfort érzésének kialakítása		A fűnyírásban, az idősek emberek közvetlen környezetének rendbetételében segítséget nyújthatnak a közmunkaprogramban	Polgármester	2023.12.31.	önkormányzati adatok munkaügyi központ Szociális Ellátó Intézmény	humán erőforrások pályázatok pénzügyi erőforrások	hosszú távon hasznos lehet, hiszen bővíthetjük a szolgáltatásokat terét, növelve ezzel az idősek korosztály komfort érzését.

1	Fogyatékkal élők elhelyezkedési nehézségei	A fogyatékkal élők számára nagyon nehéz a munkába történő elhelyezkedés. Esélyeik minimálisak.	A fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességű dolgozók elhelyezkedési esélyének növelése. Munkanélküliség csökkentése	A helyi foglalkoztatók ösztönzése a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására, legalább a kvóta mértékéig. Első lépésként az önkormányzat és az általa fenntartott intézményekben kell biztosítani a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását.	polgármester	2023.12.31.	önkormányzati adatok helyi adatgyűjtés családsegítő szolgálat adatai Teir KSH	humán erőforrás pályázat pénzügyi erőforrás	Hosszú távon eredményes lehet, hiszen a fogyatékkal élők elhelyezkedési esélyeinek növelésével csökkenthető a munkanélküliség.
2	Fogyatékkal	A fogyatékkal	Célcsoport	Adatgyűjtés.	polgárm	2023.12.31.	Helyi	humán	Hosszú távon

élők társadalmi segítése	élő emberek társadalmi segítségre szorulnak.	számának ismerete, számukra segítségnyújtás biztosítása, hogy életminőségük javulhasson.	Biztosítani, hogy az Önkormányzatn ál, családsegítő szolgálatnál, a különböző fogyatékos al küzdő emberek ügyeiket el tudják intézni	ester	adatgyűjtés	erőforrások pénzforrások technikai feltételek	eredményes lehet, hiszen ha tudjuk kik a fogyatékkal élők, akkor segítséget tudunk nekik nyújtani, növelve ezzel esélyeiket a jobb életminőségre
--------------------------------	---	---	---	-------	-------------	--	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

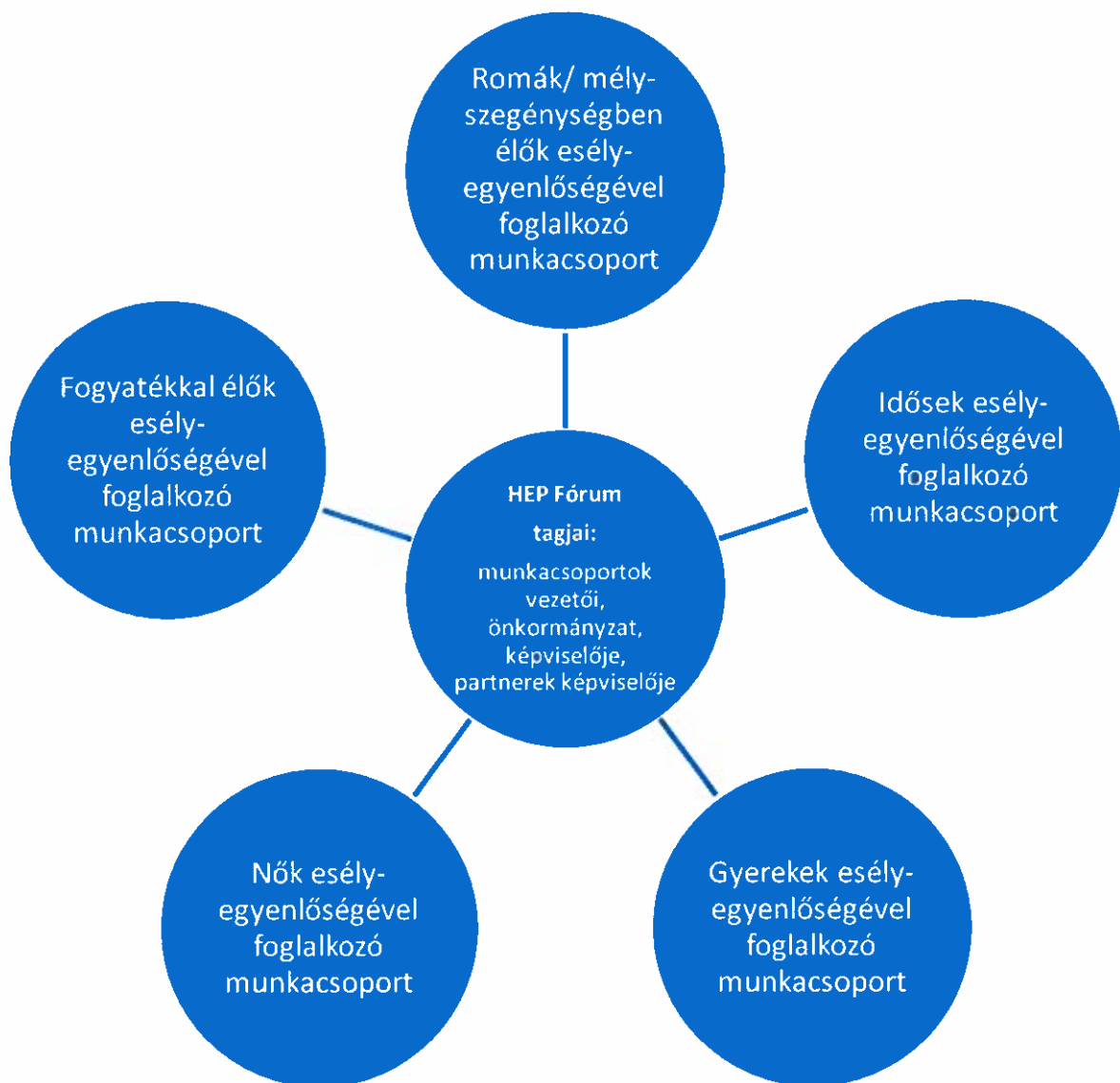
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is,

a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Tóthné Szabó Anita Polgármester Asszony felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

